

HALMSTADS KOMMUNS ÅRSREDOVISNING 2021

Inledning

Kommunstyrelsens ordförandes inledning

4

1

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

8

Den kommunala koncernen

8

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

11

Händelser av väsentlig betydelse

13

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

19

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

24

Balanskravsresultat

36

Väsentliga personalförhållanden

37

Förväntad utveckling

40

2

Målredovisning

42

3

Räkenskaper

54

4

Drift- och investeringsredovisning

78

5

2021. Året då framtiden ljusnade.

Året började med stora förhoppningar om de vaccin som färdigställdes och som inom kort skulle distribueras världen över. I Sverige och Halmstad rullade vaccinet ut i början av januari. Prognosen var att alla över 18 år skulle ha fått två doser före midsommar, vilket gjorde att näringslivet och kommunens verksamheter började vädra morgonluft.

Efter över ett år av restriktioner och uppskjutna lektioner, evenemang och möten med nära och kära var känslan att vardagen som vi mindes den före pandemin nu skulle komma tillbaka.

Under ett par sensommar-veckor hoppades många att pandemin var bortblåst och att det mesta kunde bli som vanligt igen. Permitterade hade kommit tillbaka till sina jobb och många arbetslösa hade hittat nya sysselsättningar. Familjer och vänner som länge varit separerade kunde åter njuta av varandras sällskap.

Efter flera månader uppkopplade via datorer fick skolelever också komma tillbaka till sina klassrum. Särskilt befriande var det för de elever som haft svårt att anpassa sig till distansundervisningen.

Men när vi summerar 2021 så blickar vi återigen tillbaka på ett pandemiår. Det akuta kristillståndet hade under året förvisso avtagit, men ingen av oss har kunnat undgå osäkerheten som virusmutationerna medfört.

Och det hopp som hade skapats under året naggades rejält i kanten när vi strax före jul fick beskedet att restriktionerna var tillbaka. Omikronvarianten hade nått Sverige och trots vaccin och covidbevis smittades allt fler. Vi fick på nytt gå upp i stabsläge för att hantera smittspridningen. Nyårsfirandet ställdes in.

Trots denna osäkra tid har kommunen levererat. I tider präglade av risker, osäkerhet och stundtals förvirring, har kommunen kunnat leverera högklassig välfärd och service. Det gör mig stolt att säga att vi tillsammans – trots all osäkerhet – har tagit stora kliv in i framtiden. Vi har exempelvis lämnat den gamla detaljstyrningen som länge präglat

kommunen och i stället börjat använda oss av en tillitsbaserad styrmodell. Arbetssättet kommer öka handlingsutrymmet för kommunens anställda och öka verksamheternas kvalitet.

Under året har vi också gjort nya omfattande investeringar för framtiden i välfärd och infrastruktur.

Vi har också tagit stora steg i arbetet med den långsiktiga planeringen av hur Halmstad ska se ut i framtiden. I den nya översiktsplanen, Framtidsplan 2050, har vi stakat ut riktningen för hur vi tillsammans vill att vår stad ska se ut och hur detta ska förverkligas i praktiken. Vi gick in i mandatperioden med en skriande brist på mark för bostäder och växande företag. När vi avslutar 2022 kommer detta hot mot Halmstads utveckling vara undanröjt för lång framtid.

Jag är också övertygad om att 2021 blev året då vi på riktigt närmade oss att bli en av Sveriges mest företagsvänliga kommuner. Startsträckan för vår nya organisation blev betydligt längre än vad vi hade förutspått, vilket tyvärr har orsakat problem för både nya och befintliga företag. Men alla delar av kommunen har oförtrutet kämpat på och med

uppstarten av nya Företagsservice och med kraftigt ökad kundnöjdhet med bygglov, kan vi nu se att vi är på god väg att bli en kommun där entreprenörer får riktigt bra stöd i att förverkliga sina drömmar. Förändringsresan kommer dock behöva fortsätta med oförminskad styrka de kommande åren för att vi ska uppnå målet om ett företagsklimat i toppklass.

I år gör jag mitt sista år som ordförande i kommunstyrelsen. Det är och har varit det finaste uppdrag man kan få äran att inneha i Halmstad och det har varit oerhört hedrande att under dessa år få leda vår växande och framåtutvecklade kommun. Jag skulle därför vilja avsluta denna inledning med att säga stort tack för förtroendet – och samtidigt lämna mina varmaste lyckönskningar till er som kommer få väljarnas förtroende att leda Halmstad i framtiden.

*Jonas Bergman (M),
kommunstyrelsens ordförande*

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild av Halmstads kommuns verksamhet det gångna året. I huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Halmstads kommun har under de senaste tio åren vuxit med drygt 1 200 personer per år. I tabell 1 lämnas en översikt över verksamhetens utveckling de senaste fem åren.

Halmstads kommun redovisar 2021 ett resultat efter balanskravsjusteringar uppgående till 285 mnkr. Tas hänsyn till realiserade värdeförändringar på värdepapper och andra realisationsresultat från tomrättsförsäljningar och finansverksamheten uppgår resultatet till 530 mnkr.

Soliditeten med hänsyn till totala pensionsförpliktelser uppgår till 62,8 procent och har varit relativt oförändrad över de senaste fem åren.

Investeringsnivån i kommunen har under perioden varit relativt hög men har de senaste åren minskat något, och nettoinvesteringarna i kommunen uppgick år 2021 till 714 mnkr. Större investeringar har under perioden 2017 till 2021 skett i förskolor, skolor och infrastruktur. De höga investeringsnivåerna har i stor utsträckning finansierats genom att

kommunen minskat sina finansiella tillgångar och från och med 2019 så upplånar kommunen medel vilket inte skett på många år.

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Inom Halmstads samlade verksamheter finns flera nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns det en tjänstepersonsorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförande av verksamheternas beslut. Utöver detta finns det ett antal samverkanspartner i form av intresseföretag eller gemensamma nämnder. En stor del av den kommunala verksamheten bedrivs av andra juridiska personer än kommunen, det vill säga kommunen har valt att överlämna verksamhetsutövandet till privata utförare.

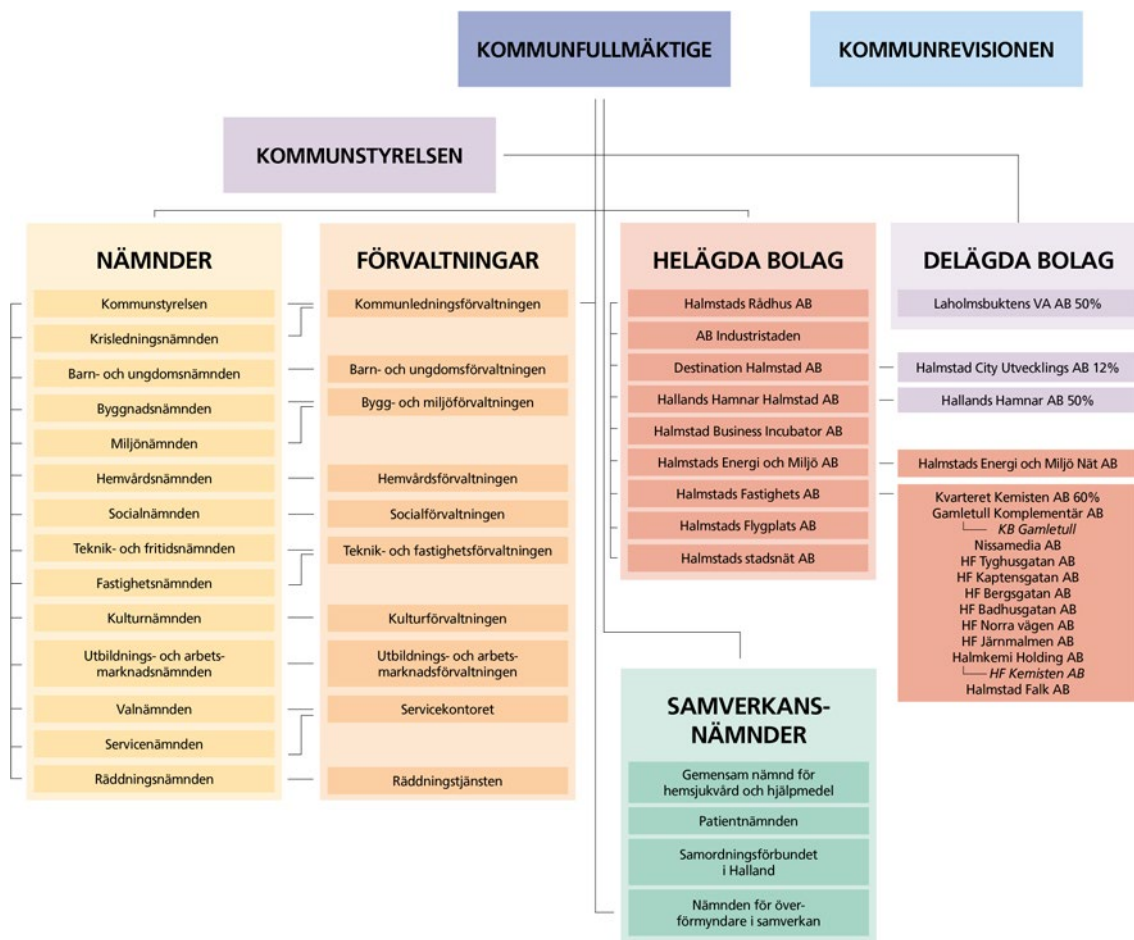
Under året har Halmstads kommun beslutat att ansöka om delägarskap i Kommunassurans Syd Försäkrings AB, som erbjuder sina ägare sak- och ansvarsförsäkringar. Halmstads kommun förväntas bli delägare under år 2022. Halmstads kommun är sedan 2017 delägare i Inera AB, ett aktiebolag som ägs av regioner, kommuner och SKR Företag vars uppdrag är att skapa förutsättningar för att digitalisera välfärden, genom att förse ägarna med gemensam digital infrastruktur och arkitektur.

Halmstads Fastighets AB har under året utökat sin koncern med ett nytt bolag, Halmstad Falk AB, som i sin tur har skapat dotterbolag för fastighetsförsäljningar.

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

INVÅNARE	2017	2018	2019	2020	2021
Folkmängd	99 752	101 268	102 767	103 754	104 573
Födda	1 135	1 113	1 136	1 124	1 153
Döda	-941	-869	-873	-957	-935
Inflyttning	5 479	5 624	5 511	5 494	5 435
Utflyttning	-4 506	-4 352	-4 352	-4 703	-4 854
SKATTESATS	2017	2018	2019	2020	2021
Primärkommunal skattesats (Halmstad)	20,98	20,98	20,98	20,98	20,98
Landstingskommunal skattesats (Halland)	10,82	10,82	10,82	11,40	11,40
Total kommunal skattesats	31,80	31,80	31,80	32,38	32,38
Primärkommunal skattesats (genomsnitt riket)	20,75	20,74	20,70	20,72	20,71
Total kommunal skattesats (genomsnitt riket)	32,12	32,12	32,19	32,28	32,57
OMSLUTNING/EKONOMISKT RESULTAT	2017	2018	2019	2020	2021
Årets resultat, mnkr	242	-5	292	456	530
Årets resultat per invånare, kr	2 426	-49	2 841	4 395	5 068
Årets resultat efter balanskravjustering, mnkr	146	13	106	353	285
Årets resultat kommunkoncernen, mnkr	365	177	447	560	661
Nettokostnad/skatteintäkter och statsbidrag	98,3%	101,6%	99,9%	96,4%	97,9%
Nettokostnad inkl finansnetto/skatteintäkter och statsbidrag	96,2%	99,6%	98,0%	94,6%	96,2%
Verksamhetens nettokostnad, mnkr	5 134	5 486	5 667	5 719	6 087
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	5 224	5 401	5 674	5 934	6 217
INVESTERINGAR	2017	2018	2019	2020	2021
Bruttoinvesteringar, mnkr	720	1 142	1 269	1 027	784
Nettoinvesteringar, mnkr	605	975	1 199	948	714
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	89,2%	41,3%	70,6%	89,1%	91,7%
LÄNESKULD/SOLIDITET	2017	2018	2019	2020	2021
Långfristig låneskuld, mnkr	178	281	307	622	1 100
Soliditet exkl pensionsskuld	84,0%	82,1%	80,6%	77,9%	76,3%
Soliditet inkl pensionsskuld	64,9%	64,3%	64,1%	63,0%	62,8%
Soliditet exkl pensionsskuld (kommunkoncernen)		59,0%	58,2%	57,2%	56,5%
Soliditet inkl pensionsskuld (kommunkoncernen)		47,9%	48,0%	47,8%	48,0%

Tabell 1: Ett urval av nyckeltal över en femårsperiod. När nyckeltalen avser kommunkoncernen anges detta särskilt, annars avser de kommunen.

Figur 1: En schematisk bild per den 31 december 2021 som visar uppdelningen mellan den politiska och tjänstepersonsorganisationen. Även verksamheter som drivs i bolagsform och/eller med flera ägare presenteras.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

SAMHÄLSEKONOMISK UTVECKLING

Pandemin som började föregående år påverkade även 2021. Våldigt få personer och organisationer är opåverkade av dess effekter. Även om Sverige likt många andra OECD-länder nått en hög vaccinationstäckning med minskad smittspridning och de ekonomiska utsikterna på kort sikt stärkts till följd av stimulansåtgärder, är det få som tror att pandemins effekter är över. Detta märktes inte minst i slutet av 2021 då det kom en ny muterad variant, omikron, och många länder inklusive Sverige återinförde restriktioner. Det är fortfarande svårt att överblicka pandemins medellånga och långsiktiga effekter på samhället, både avseende förväntningar, beteenden och preferenser. Rysslands anfall av Ukraina i februari 2022, och det krig som råder med beslutade sanktioner och troliga flyktingströmmar till europe-

iska länder skapar ännu större osäkerhet i världsekonomin. Ekonomin påverkas av alla dessa händelser och en fullständig återgång till sitt gamla tillstånd är inte troligt.

Den kommunala sektorn förutspås i dagsläget även år 2021 uppvisa generellt starka ekonomiska resultat. Skatteintäkterna har ökat betydligt mer än vad som förutspåts. Andra bidragande orsaker till sektorns starka resultat är orealiserade och realiserade vinster på finansiella placeringar, vinster inom exploateringsverksamheten, lägre efterfrågan inom vissa verksamheter kombinerat med låga räntor på skulder och en lägre investeringstakt än normalt.

Även om den framtida demografiska utvecklingen verkar stabiliseras för de närmaste åren, så finns det andra utmaningar för kommunen, inte minst att vända trenden för ökade kostnader inom barn- och ungdomsvård. Det kommer fortsatt finnas behov av att fokusera på att ompröva och effektivisera den kommunala verksamheten samtidigt som alla utgiftsökningar värderas noggrant. Det blir en stor utmaning att både effektivisera verksamheten och komma ikapp med sådant som inte kunnat göras till följd av pandemin.

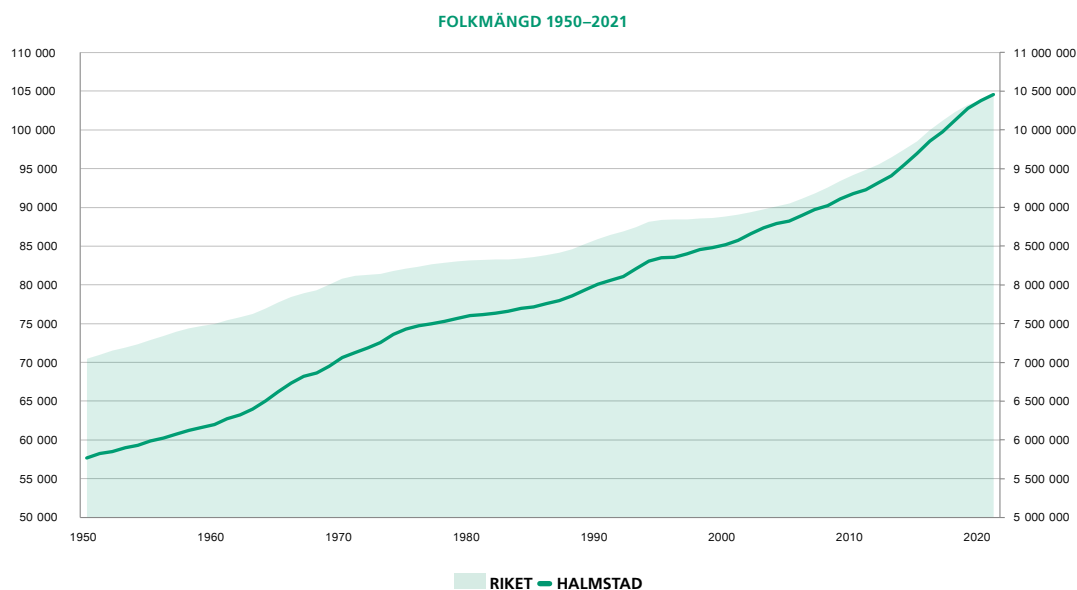

Händelser av väsentlig betydelse

Nedan följer en sammanfattning av ett urval händelser inom kommun-koncernen under 2021:

- Pandemin har fortsatt haft en stor påverkan på samhället i stort och alla delar av kommunkoncernens verksamhet. Detta kommenteras i olika delar av årsredovisningen.
- Bränderna har totalt sett ökat jämfört med föregående år, men en minskning ses för brand i byggnader.
- Eldsjälsgalan för Halmstads föreningsliv genomfördes för första gången i digitalt format.
- Ett mer vattensmart förhållningssätt och gynnsamma väderförhållanden medförde att något bevattningsförbud inte behövdes denna sommar.
- Första etappen av Södra infarten är klar, med bland annat en ny trafikplats E6.
- I juni utbröt en större brand i bränslelagret vid Kristinehedsverket, vilket påverkade stora delar av Halmstad.
- Införandet av *heltid som norm* inleddes inom äldreomsorgen, och pausades efter synpunkter från medarbetarna.
- Kattegattgymnasiets huvuddel, med plats för cirka 1 600 elever, färdigställdes.
- Lynghusen i Harplinge har fått uppmärksamhet, både för vacker arkitektur men också för klimatsmarta initiativ under byggnadsprocessen.
- Renoveringen av Halmstad Arena Friidrott och Halmstad Arena bad färdigställdes.
- SM-veckan genomfördes, utan publik, på bland annat simstadion Brottet.
- Stadens offentliga konst restaureras kontinuerligt. Under året genomfördes arbeten med bland annat *Kvinnobuvud* i Picassoparken.
- Åledsskolans kök prisades som bästa halländska skolrestaurang.
- Över 600 barn och unga mellan nio och sexton år deltog på 35 olika läger, som genomfördes under perioden juni till augusti inom ramen för *Aktiv sommar*.

Figur 2: Befolkningsutveckling i Halmstads kommun och riket, 1950–2021

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Halmstads kommuns folkmängd uppgick vid utgången av 2021 till 104 573 personer. Under året ökade befolkningen med 819 personer, vilket är den lägsta folkökningen på tio år.

Födelseöverskottet var 218 personer. Av de halländska kommunerna ökar Varberg procentuellt sett mest, följt av Falkenberg. Under 2021 flyttade 5 435 personer till kommunen, ett flyttningsöverskott på 571 personer. Halmstad är landets 17:e största kommun befolkningsmässigt före Gävle och Södertälje.

Halmstads befolkningsökning beror till stor del på inrikes inflyttning och här spelar omflyttning av nyanlända med uppehållstillstånd en stor roll. Över två tredjedelar av Halmstads befolkningsökning består av utrikes födda.

Befolkningens etniska sammansättning kännetecknas också av mångfald. De nästan 20 800 personer som är födda utomlands fördelar sig på 150 länder, där de vanligaste är före detta Jugoslavien, Syrien, Irak, Polen, Finland, Danmark, Vietnam, Rumänien, Tyskland och Turkiet. Totalt utgör andelen utrikesfödda 19,8 procent. Det vidare begreppet utländsk bakgrund, som innebär att en person kan vara född i Sverige men där båda föräldrarna är födda utomlands, leder till att drygt var fjärde Halmstadsbo kan räknas hit.

I Halland lever vi länge, brukar det heta. Den förväntade medellivslängden för nyfödda i Halmstad är 82,1 år för män och 85,1 år för kvinnor, något mer än riksgenomsnittet. Befolkningens sammansättning följer den i riket mycket väl. Fördelningen kvinnor

och män i kommunen är 50–50 i procent. Det skiljer 309 individer mellan könen och det är männen som är något fler. 58,3 procent av befolkningen är mellan 18 och 64 år.

ARBETSMARKNAD

Pandemin har slagit hårt mot svenska företag, vilket visar sig i att arbetslösheten fortfarande är hög under 2021. Den genomsnittliga öppna arbetslösheten visar att 8,8 procent av befolkningen i åldern 16–64 år i Sverige är öppet arbetslösa eller sysselsatta i arbetsmarknadsprogram, enligt Arbetskraftsundersökningarna (AKU) presenterat av SCB. Detta är en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med året tidigare. Det bör noteras att arbetsmarknaden kunde utvecklats betydligt sämre under pandemin om inte omfattande statliga insatser gjorts som syftar till att mildra effekterna av krisen och skapa förutsättningar för en ekonomisk återhämtning. Hur arbetsmarknaden kommer att se ut när pandemin har klingat av är svårt att bedöma. Följdverkningarna påverkas av många olika faktorer, inte minst hur länge pandemin pågår och i vilken omfattning restriktionerna minskar, samt vilka åtgärder som sätts in för att mildra effekterna på arbetsmarknaden.

Det differentierade näringslivet i Halmstads kommun med en mångfald av små och medelstora företag bidrar till en god omställningsförmåga. En bra förutsättning för ett hållbart näringsliv. Den offentliga sektorn är betydande vilket också skapar en stabiliserande effekt på arbetsmarknaden som helhet. Tillsammans gör detta att Halland och

Halmstad påverkas något mindre av konjunktursvängningar än många andra regioner.

Den genomsnittliga öppna arbetslösheten år 2021 visar att 8,3 procent av befolkningen i åldern 16–64 år i Halmstads kommun är öppet arbetslösa eller sysselsatta i arbetsmarknadsprogram enligt Arbetsförmedlingens statistik, en minskning med 0,8 procentenheter jämfört med föregående år. Det är fortfarande stora skillnader i arbetslöshet mellan olika grupper. Personer med eftergymnasial utbildning har lägst arbetslöshet. De som är utomeuropeiskt födda är den enskilda grupp som har den högsta arbetslösheten. Arbetslösheten i norra Halland är lägre än i södra, vilket förklaras av de starka kopplingarna till Göteborgsområdet. Södra Halland har ännu inte på motsvarande sätt dragit nytta av Skånes arbetsmarknad. Förhoppningen är att de förbättrade pendlingsmöjligheterna på sikt ska utveckla arbetsmarknaden runt Halmstad.

BOSTADSMARKNAD

Halmstads växande befolkning och urbaniseringen ställer stora krav på bostadsbyggande och stadsutveckling. Kommunens ambition enligt Handlingsprogram för bostadsförsörjning 2016–2030 är att minst 750 bostäder per år ska färdigställas fram till 2025. Det årliga byggbehovet under den perioden år 2020–2029 beräknas av Boverket till 790–1 100 lägenheter per år för Halmstadsregionen, vilket innebär att 5,6–7,9 lägenheter behöver tillkomma per 1 000 invånare och år. Kommunfullmäktiges beslutade mål ligger således i linje med detta. Byggnadsnämnden utfärdade 2021 slutbesked för ungefär 345 bostäder. Under perioden 2016–2020 har slutbesked för knappt 600 bostäder lämnats årligen.

Antalet bostäder i kommunen uppgick 2020 enligt SCB till 50 070 inkluderande äldreboenden och studentbostäder, fördelat på cirka 23 450 i småhus och knappt 22 830 i flerbostadshus. De flesta bostäder byggs i staden (cirka 65 procent) och av andelen bostäder som byggs är drygt 70 procent i flerbostadshus. Under 2021 har 345 bostäder färdigställts och fått slutbesked, varav drygt 250 lägenheter i flerbostadshus och drygt 90 småhus. Andelen bostäder som byggts i staden och flerbostadshus är således lägre än tidigare år, vilket beror på att antalet bostäder som byggts totalt är lägre år 2021. Hela minskningen av bostadsbyggnationen utgörs av att färdigställda bostäder i flerbostadshus minskat, medan småhus byggts i samma utsträckning som tidigare. Flest bostäder har färdigställts på Galgerget vid Flottiljvägen, Fyllinge vid utbyggnaden av fjärde kvadranten och i Harplinge. Kommunen är en

viktig aktör på bostadsmarknaden genom Halmstads Fastighets AB. Under 2021 färdigställde Halmstads Fastighets AB114 nya lägenheter och samtidigt minskade bolaget sitt bestånd med 175 lägenheter genom avtalad försäljning. Försäljningen genomförs i sin helhet under år 2022.

Under samma period lämnades startbesked för att påbörja drygt 600 bostäder. Av dessa är drygt 510 i flerbostadshus och 100 i småhus. Bland startbeskeden är det störst antal bostäder på omvandlingsområdet vid Flygaregatan och i Ranagård. Även i Skedala, Linehed och Åled har lämnats en större mängd startbesked. Antalet färdigställda bostäder förväntas således stiga framöver, men ligger kvar under beslutad målsättning om 750 bostäder årligen.

Behovet av nya bostäder är fortsatt stort. Byggbehovet beror på det initiala underskottet av bostäder, tillkommande hushåll då Halmstad årligen växer med nya invånare samt att en viss buffert av bostäder behövs om bostadsmarknaden ska fungera. Halmstad har i nuläget ett underskott av bostäder, vilket bland annat leder till trångboddhet. Trångboddheten har kartlagts under 2021. Av kartläggningen framkommer att trångboddhet drabbar olika geografiska områden inom kommunen olika mycket, där bostadsområden som är socioekonomiskt svaga är mer utsatta. Barnfamiljer är i hög utsträckning drabbade.

Antalet småhus som får slutbesked årligen är knappt 100 bostäder. Antalet har varit konstant under flera år. Tillkommande småhusen har inte ett direkt samband med detaljplaneproduktionen, vilket däremot tillkomsten av flerbostadshus har. Det tar dock flera år innan detaljplaneproduktionen ger effekt i form av inflyttningsbara lägenheter, då området ska projekteras och byggas ut. Under perioden 2015–2018 producerades mellan 640–1 110 bostäder årligen vilket ger goda förutsättningar att nå bostadsproduktionsmålet de närmsta åren då större områden som Ranagård, Flygaregatan och Fyllinge byggs ut. Sedan 2019 har dock färre bostäder i detaljplaner antagits. Under 2021 rymmer antagna detaljplaner totalt 340 bostäder. Insatser har gjorts under 2021 för att på sikt kunna öka produktionen av detaljplanlagda bostäder. Den enskilt viktigaste insatsen för bostadsförsörjningen framöver är framtagandet av en ny översiktsplan. Arbetet med översiktsplanen har under 2021 varit intensivt. Översiktsplanen har under året varit på granskning och antagande förväntas ske i mars 2022. Även arbetet med strategiska förutsättningar för klimatanpassning, vattenförsörjning och hållbara transportsystem har pågått, där såväl Plan för Klimatanpassning och Plan för vatten och VA har antagits under 2021. Fördjudad över-

siktsplan för centrum pågår och har varit på samråd under 2021. Utöver arbetet med de strategiska dokumenten har en analys och strategi tagits fram för att öka detaljplaneproduktionen. Förutsättningarna är därmed goda för att öka detaljplaneproduktionen av bostäder framöver.

För närvarande pågår cirka 30 detaljplaner med bostäder i, vilket ungefär utgör hälften av det totala antalet detaljplaner som pågår. Pågående detaljplaner motsvarar knappt 3 000 bostäder totalt. Det är många mindre planer, vilket inte är ett resurseffektivt sätt att arbeta på och försvårar förutsättningarna att klara målet om bostadsförsörjning. Kommunen behöver framöver prioritera detaljplaner som bidrar till många bostäder. Kommunen kan dock inte enbart fokusera på kvantitet. Bostadsbyggandet ska också ske såväl miljömässigt som socialt hållbart och bidra till att skapa attraktiva och hållbara boendemiljöer samt att bryta segregationen. Förtätning är således önskvärt även framöver. Som en följd av en ny översiktsplan behöver nya riktlinjer för bostadsförsörjning tas fram under 2022–2023. Då finns också anledning att se över hur kommunens instrument för bostadsförsörjning på bästa sätt kan utnyttjas för att nå såväl kommunens kvantitativa som kvalitativa ambitioner.

INFRASTRUKTUR

Halmstads kommun växer och planeringsförutsättningen är att kommunen år 2050 ska ha kapacitet för 23 000 nya bostäder, vilket påverkar transportsystemet i hög grad. Fler invånare, näringsidkare och besökare innebär att fler också ska resa och förflytta sig. I takt med att Halmstad växer ökar behovet av alla typer av transporter. Tåg, bil, buss, cykel och gång är alla färdslag som tar plats och vissa är mer ytkrävande än andra. Tillgänglighet och rörlighet på såväl lokal, regional som nationell nivå är en förutsättning för det växande Halmstad. Samtidigt så påverkar transportsystemet och trafiken omgivningen genom bland annat koldioxidutsläpp, buller, partiklar, olyckor och trängsel.

Halmstad är strategiskt beläget i en tillväxtregion längs med den svenska västkusten, mellan två storstäder, samtidigt som kommunen är en del av stråket mellan Oslo och Hamburg. Transporter, tillgänglighet och goda förbindelser med omvärlden är en styrka som kommunen har och som skapar goda förutsättningar för näringslivsutveckling i kommunen.

En av kommunens största framtidsåtgärder är genomförandet av ett samlat och centralt beläget resecentrum där resenärer lätt kan byta mellan tåg, regionbuss och stadsbuss. Halmstads resecentrum

byggs ut i tre etapper. De två första etapperna är färdigställda och planeringen av den sista etappen pågår. Den sista etappen innebär investeringar på personbangården, att befintliga perronger breddas och att dagens plankorsning stängs för att ersättas med planskildhet. Därtill ska en byggnad för resecentrum uppföras och kringsservice så som till exempel parkering för både cykel och bil samt anslutande gång- och cykelvägar förstärkas.

Pandemin har under 2021 kraftigt påverkat Hallandstrafikens verksamhet i form av minskat resande och intäkter samtidigt som kollektivtrafiken har upprätthållits utifrån dess grundläggande samhällsfunktion. Det har varit viktigt att kollektivtrafiken fungerat för att de som måste resa, kunnat nyttja kollektivtrafiken även under pandemin till skola eller arbete utan risk för trängsel eller ökad smittspridning. Restriktioner om att undvika att åka kollektivt till förmån för andra färdmedel resulterar i en resandeminskning om 7,3 procent jämfört med 2020. Vid jämförelse med tidpunkt före pandemin (2019) minskar resandet med 44,2 procent. Under 2021 har resandet successivt ökat och landar i slutet av året på nivåer om 70–85 procent per trafikslag vid jämförelse med 2019.

Kollektivtrafikens marknadsandel, det vill säga andelen resor med kollektivtrafiken av totalt antal motoriserade resor har minskat kraftigt. 2019 var marknadsandelen 18,1 procent vilket ska jämföras med utfallet för 2021 om 12,4 procent.

Under 2021 var det i genomsnitt cirka 3 300 personer varje vardag som klev av eller på ett tåg på Västkustbanan i Halmstad. Detta är en minskning med cirka 14 procent jämfört med 2020. Resandet på sträckan Halmstad – Nässjö utvecklades positivt under 2021 jämfört med 2020, 32,5 procent fler resor gjordes längs banan. Planering för att införa persontåg på Markarydsbanan fortgick under året och nationell plan för infrastrukturen 2022–2033 innehåller åtgärder som kommer möjliggöra persontågstrafik på banan. Under 2020 registrerades drygt 2,3 miljoner resor med stadsbussarna i Halmstad, vilket är en nedgång med sex procent jämfört med 2020. För regionbussarna har antalet registrerade resor ökat marginellt under 2021 jämfört med 2020 och 0,6 procent fler regionbussresor gjordes i södra Halland.

Kommunen arbetar kontinuerligt med att förbättra för cyklisterna. Utbyggnaden sker löpande med Cykelplan 2017 som utgångspunkt. Under 2021 byggdes 3,8 km cykelväg där den största delen byggdes inom exploateringsprojekt. Belysning sattes längs en km befintlig cykelväg. Det installerades en del nya cykel-

parkeringar, med bättre möjlighet att låsa fast cykeln. Dessutom gjordes insatser kring de hyrsparkcyklar som etablerat sig i Halmstad under senare år.

Sedan många år har Halmstads kommun planerat för att bygga en ny infart till Halmstad kallad Södra infarten. Under 2021 färdigställdes etapp 1 som skapat förutsättningar att ta sig från E6 via Villmanstrand till väg 15 samt Kistinge industriområde samt mot centrum fram till Montörsgatan och Sliparegatan. Etapp 2 har varit ute på samråd under 2021 och står på tur att gå ut på granskning under våren 2022.

Under 2021 nyregistrerades 1 033 laddbara fordon i Halmstad, vilket var 34 procent av alla nyregistrerade personbilar. Andelen nyregistrerade laddbara fordon ökade 2021 jämfört med 2020, då 24 procent av nyregistrerade fordon var laddbara. Även om elfordonen i huvudsak laddas vid bostaden så märks en stadig ökning av laddningstillfällen på de publika laddplatserna. Det finns idag över hundra publika laddplatser i Halmstad. En ökad efterfrågan från bostadsrättsföreningar, fastighetsägare och företag har märkts under året, vilket ger goda förutsättningar för fortsatt positiv utveckling.

Hamnen är en viktig del i ett framtida transportsystem för gods. Hallands Hamnars verksamhet är beroende av fungerande kopplingar mellan sjöfart och det landburna transportsystemet med vägar och järnvägar. Den pågående satsningen på Södra infarten är därför en viktig del i att stärka kopplingarna till och från hamnen. På kundsidan noteras starkt ökat intresse för järnvägstransporter och förbättrade förutsättningar för spårbinden trafik efterfrågas.

Under 2021 har den pågående pandemin fortsatt inneburit en utmaning för hela världen och för världshandeln. Det har givetvis präglat medarbetarnas vardag, kundernas förutsättningar och därmed också Hallands Hamnars verksamhet. Under hösten har läget upplevts som mer stabilt men pandemiläget har dock förvärrats i Europa i slutet av 2021 och är en källa till ny oro. Hallands Hamnar Halmstad AB redovisar ett rekordresultat för 2021 och kundernas optimism gör att det finns anledning till tillförsikt inför 2022.

Halmstads Flygplats AB skapar både nationell och internationell tillgänglighet för regionen och erbjuder linjetrafik till Stockholm (Bromma) samt viss chartertrafik. Därutöver möjliggör flygplatsen även för andra samhällsviktiga flyg samt tillgodoser Försvarens behov av god flyginfrastruktur. Årets stora utmaning har varit att upprätthålla flygtrafik till Stockholm utifrån pandemins förutsättningar med olika restriktioner som ständigt har förändrats. Framförallt under årets

första halvår var det en stor utmaning att upprätthålla daglig trafik till Stockholm. Under sommaren och hösten öppnade Sverige upp och bolaget hade två flygbolag som trafikerade Stockholm för första gången på många år. Resandet ökade kraftigt under hösten men är ändå lägre än 2019. Bolaget planerar också för en ny spännande och annorlunda morgondag med stora infrastrukturella utmaningar, bland annat tankning av elflyg.

KOMMUNENS PLANER FÖR FRAMTIDEN

Det pågår mycket strategisk planering i kommunen. Under 2021 har den uppdaterade kommunövergripande översiktsplanen såväl som uppdateringen av kommunens Plan för transportsystemet gått ut på granskning. Dessa planer kommer tillsammans lägga grunden för Halmstads framtida samhällsutveckling och mål för trafikutvecklingen i kommunen. Under 2021 färdigställdes även en utredning kring en framtida expressbusslinje mellan Fyllinge och Tylösand. Målet med den nya busslinjen är att skapa en snabb och tydlig busslinje som ska ha en attraktiv restid och god kapacitet. En ny expressbusslinje i öst-västlig riktning är ett viktigt steg mot att målet om minskat bilberoende som tydliggörs i Plan för transportsystemet kan uppfyllas.

MILJÖ

Halmstads kommun är medlem i flera nätverk för hållbar utveckling: Sveriges ekokommuner, Lokala Sverige, CSR Västsverige och Fossilfritt Sverige.

Under 2021 har flera styrdokument av stor betydelse för en miljömässigt hållbar utveckling hanterats. Planer för transportsystemet och klimatanpassning togs fram parallellt med kommunens översiktsplan, Framtidsplan 2050 som ställdes ut för granskning. Planerna för energi- och klimat och för Vatten och VA antogs av kommunfullmäktige i juni.

Halmstads del av den internationella överenskommelsen om att begränsa den globala temperaturökningen till 1,5 grader enligt Parisavtalet har ännu inte uppnåtts. Växthusgasutsläppen har i snitt minskat med cirka två procent per år i hela geografiska kommunen och det räcker inte. Den nya energi- och klimatplanen stärker målsättningarna för att minska klimatpåverkande utsläpp med en takt som ska bidra till att Parisavtalet nås.

Ännu ett nytt rekord för producerad solceller nåddes 2021. Från solceller på kommunala förskolor, skolor och idrottshallar producerades 1 175 megawattimmar el. Närmare 9 000 kvadratmeter takmonterade solceller finns nu på kommunens fastigheter. Tillsammans med solenergianläggningarna som bolagen driver

kan de producera mer än 2 800 megawattimmar el på ett år. Det motsvarar ett års elanvändning för 1 270 personbilar, baserat på en genomsnittlig körsträcka på 1 100 mil.

I den kommunala fordonsparken är andelen elfordon fortfarande låg, knappt tio procent, och totalt är andelen lätta fordon som drivs med el, biogas och etanol densamma som 2020, 57 procent. Samverkan mellan förvaltningar och bolag har inletts för att förbättra laddmöjligheterna för verksamhetsfordon. Brist på laddmöjligheter har tillsammans med långa leveranstider av laddbara bilar bidragit till att omställningen av fordonsparken går långsamt.

Kommunen köper endast ursprungsmärkt förnybar el och enligt avtal köps endast biogas när gas används för uppvärmning och fordonsbränsle. Andelen egenproducerad solenergiel är knappt tre procent av kommunens totala energianvändning.

Sedan 2009 har den totala energianvändningen för kommunens lokaler minskat samtidigt som ytan har ökat. Energianvändningen per kvadratmeter (m² Atemp) minskade med 2,2 procent 2021. Målet är att i snitt minska med 3 procent per år för att nå kommunens energieffektiviseringsmål.

En energibesparing på cirka 170 megawattimmar har gjorts genom att byta 1 200 armaturer för gatubelysning till LED-armaturer.

Energi- och klimatrådgivningen har även under 2021 fortsatt med digitala föreläsningar på teman som solceller, elbilar, förnybara bränslen, individuell mätning och debitering (TMD) och andra åtgärder för energieffektivisering. Även en digital studie-cirkel för de som bygger nytt och energirådgivning på ett öppet hus för de som bygger i Ranagård har genomförts.

Kommunen tar emot cirka tre ton pappersreklam årligen vilket belastar kommuns internpostsystem. En kampanj för att minska mängden oönskad pappersreklam genomfördes i kommunens verksamheter. Uppföljning sker under nästa år.

Under året har kommunen tagit ytterligare steg inom hållbar upphandling. Införandet av hållbarhetsrapporter för alla nya avtalsleverantörer är ett verktyg

för kommunen som tydliggör och visualiserar hur våra leverantörer ligger till ur alla hållbarhetsaspekter.

Måltidsservice arbetar aktivt med att minska klimatavtrycket genom att minska matsvinn och kockarna gör medvetna val för att sänka måltidens klimatpåverkan. Nytt för 2021 är att kommunen har handlat upp grönsaker efter säsong, med ett säsonganpassat pris. Även vildsvinskött har tillkommit under året som ett bättre val för klimatet. ”Klimatlådan” har lanserats på bred front, vilket innebär att överbliven mat säljs till ett självkostnadspris till kommunens anställda. Under pandemin har kommunen även skänkt överbliven mat till behövande genom bland annat Svenska kyrkan.

Kommunen deltar i Minimeringsmästarna, ett riksomfattande projekt som engagerar privatpersoner och hushåll, för att bli mer resurseffektiva.

Halmstads kommun är en ”Håll Sverige Rent-kommun” och får stöd i det lokala arbetet mot nedskräpning. Den årlig skräpmätning i stadskärnan visar att fimpnen är det vanligaste skräpföremålet. Det följdes upp med en informationskampanj för minskad fimpnedskräpning i centrum.

En annan utmaning som exponerades var en omfattande förorening av PFAS (per- och polyfluorerade alkylsubstanser) i Kistinge industriområde. Föroreningen har uppkommit från tidigare markanvändning och påverkar både vatten och mark. En samverkansgrupp med både tillsynsmyndigheter och berörda verksamhetsutövare i området skapades.

För första gången beslutade kommunen om en plan för vatten och VA. Arbetet med att ta fram koncernövergripande dagvattenriktlinjer inleddes med en kunskapsresa för smart dagvattenhantering. Fler än 80 tjänstepersoner från berörda förvaltningar och bolag deltog i kunskapsresan som hölls av konsulter från Sveriges ledande företag för omhändertagande av dagvatten på ett samhällsekonomiskt och miljömässigt smart sätt. Effektivare hantering av dagvatten förväntas ge flera positiva effekter på andra områden, såsom klimatanpassning, grönare stad och biologisk mångfald.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Det formella syftet med kommunkoncernens styrning är att:

- Säkerställa att kommunens vision och de politiska ambitionerna får genomslag.
- Verksamheterna bedrivs ändamålsenligt, kvalitativt och med en god ekonomisk hushållning.
- Systematiskt styra och säkerställa arbetet med planering, genomförande, uppföljning och förbättring av kommunkoncernens verksamhet.

STYRMODELL

I Halmstads kommun finns en gemensam styrmodell. Den gäller för alla nämnder och bolagsstyrelser samt förvaltningar och bolag. Modellens syfte är att styra och leda verksamheten under året.

Styrmodellen består av kvalitetsstyrning, målstyrning och ekonomistyrning. Modellens arbetsflöde under året är verksamhetsplanering, genomförande och uppföljning/förbättring.

Hela styrningen utgår från grunduppdraget. Alla verksamheter har ett grunduppdrag för just sin verksamhet. Uppdraget följer av både kommunal och statlig styrning. En viktig del i styrningen handlar om att beskriva grunduppdraget och skapa en enad bild kring det. Kvalitets-, mål- och ekonomistyrning hjälper till att belysa grunduppdraget ur olika perspektiv.

Kvalitetsstyrning handlar om att säkra att vi utför grunduppdraget på det sätt som är tänkt och med den kvalitet som eftersträvas.

Målstyrning handlar om att utveckla grunduppdraget, genom att sätta upp prioriterade utvecklingsmål och visa vad som är mest prioriterat att förbättra.

Ekonomistyrning handlar om att använda tillgängliga resurser, personella och ekonomiska, effektivt och hållbart för att genomföra och utveckla grunduppdraget.

HALMSTAD – HEMSTADEN

Vi är en kommun där människor möts – med trygghet, respekt och kärlek.

HALMSTAD – KUNSKAPSSTADEN

Vi är en kommun där människor växer och utvecklas – genom livslångt lärande och kreativitet, företagsamhet och innovativt tänkande.

HALMSTAD – UPPLEVESESTADEN

Vi har en atmosfär som ger livslust – genom aktivitet, gemenskap och livskvalitet.

Figur 3: Halmstads kommuns vision

HALMSTADS KOMMUNS VISION

Halmstads kommuns vision speglar kommunens långsiktiga viljeinriktning och ger en bild av ett önskvärt framtida tillstånd för kommunen. Visionen bygger på en välkänd och inarbetad beskrivning av Halmstad som staden med tre hjärtan – där varje hjärta står för något som Halmstad ska vara eller sträva mot att vara i framtiden (figur 3).

VÄRDEGRUND

Värdegrunden ska ge en bild av vilka grundläggande värderingar som ska gälla för Halmstads kommun. Värdegrunden syftar till att ge alla medarbetare en gemensam grund för det dagliga arbetet och en bild av kommunen som arbetsgivare.

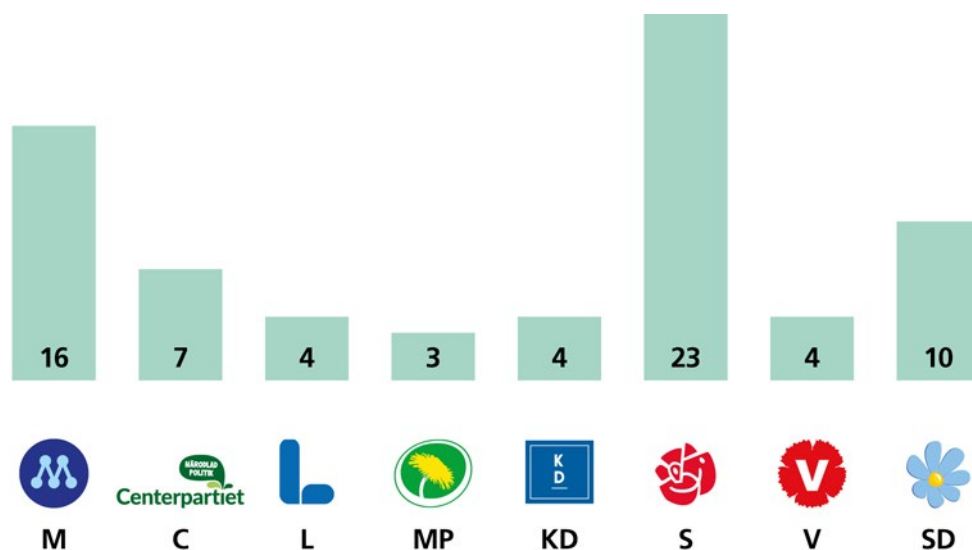
Vår vision om Halmstad bygger på demokratiska värden. Alla Halmstadsbor ska ha möjlighet till delaktighet och inflytande i de demokratiska processerna.

I Halmstad har alla människor lika värde och vår gemenskap kännetecknas av ömsesidig respekt. Alla som möter kommunens verksamhet ska känna att de har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter.

Halmstads kommuns utveckling ska vara långsiktigt hållbar. Detta innebär att utvecklingen tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

ANSVARSTRUKTUR

Inom Halmstads kommuns samlade verksamhet finns flera nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns en tjänstepersonsorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförandet av verksamheten. Utöver detta finns det ett antal samverkansverksamhetspartner i form av intresseföretag eller gemensamma nämnder.

Figur 4: Antal mandat i kommunfullmäktige i Halmstads kommun 31 december 2021.

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Mandatfördelningen i kommunfullmäktige framgår av figur 4.

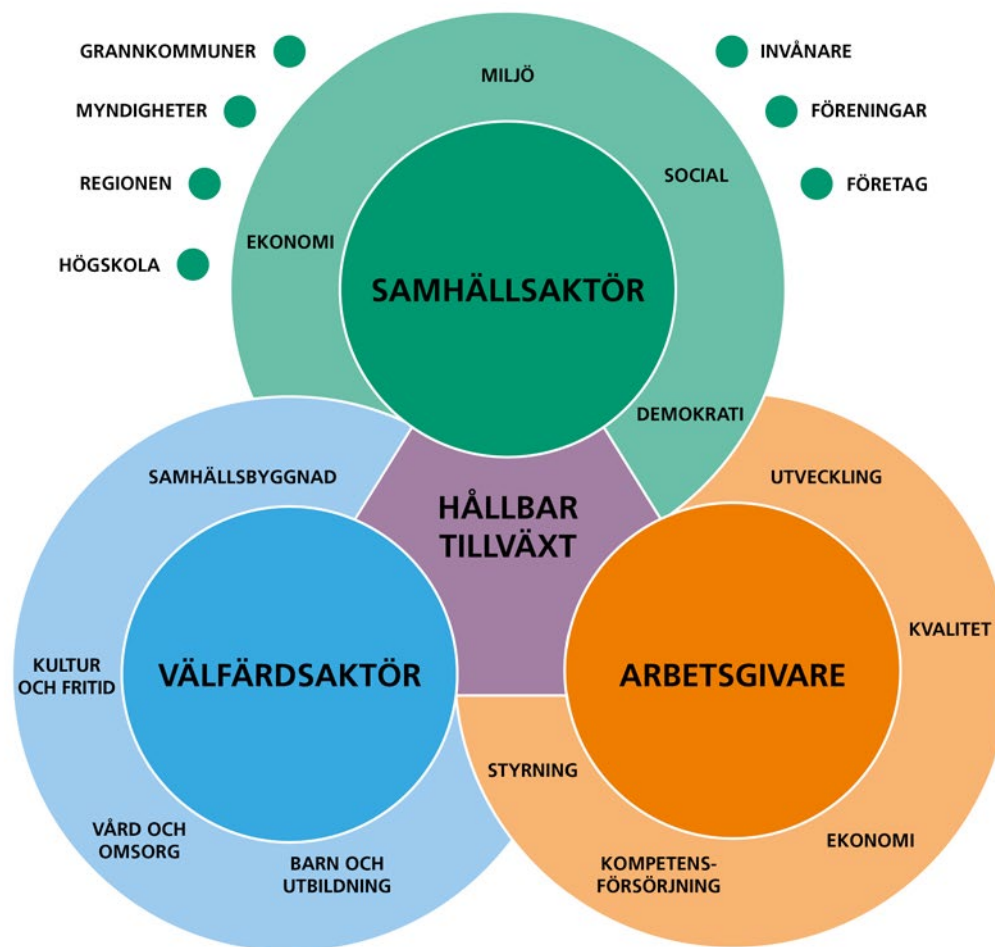
Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs framförallt genom årliga beslut om nästa års budget och översiktsplan för de nästkommande åren. I samband med budget fastställer kommunfullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska krav och ramar för kommande år. Fullmäktige ska också fatta beslut i alla frågor av principiell beskaffenhet samt lägga fast reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv för att styra den kommunala koncernen. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelse och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Fullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapporter och årsredovisning samt besluta om ansvarsfrihet för nämnder.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av

ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder och de kommunala bolagen. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen (se särskilda rubriker nedan). Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Kommunrevisionens uppgift är att sakligt och objektivt granska och kontrollera kommunens verksamhet. Revisorerna granskar om kommunstyrelsen och kommunens nämnder har uppfyllt sina uppdrag på det sätt som kommunfullmäktige har beslutat. Kommunrevisionen granskar genom så kallad lekmanrevision även bolag som kommunen helt eller delvis äger.

Styrelsen för Halmstads Rådhus AB svarar för finansiell, skattemässig samt viss operativ samordning, sammellan bolagen samt mellan bolagen och kommunen. Det innebär att styrelsen ansvarar för att följa upp att dotterbolagen utvecklas enligt finansiella och icke-finansiella mål och direktiv från kommunfullmäktige samt löpande identifiera samordningsfördelar inom bolagssfären och med kommunen. Halmstads Rådhus AB rapporterar normalt till kommunstyrelsen. I koncernen Halmstads Rådhus AB ingår åtta bolag med verksamheter inom områdena bostäder, fastigheter, energi och miljö, bredband, hamn, flyg, teater, företagsinkubator och destinationsutveckling.

Figur 5: Kommunens olika roller

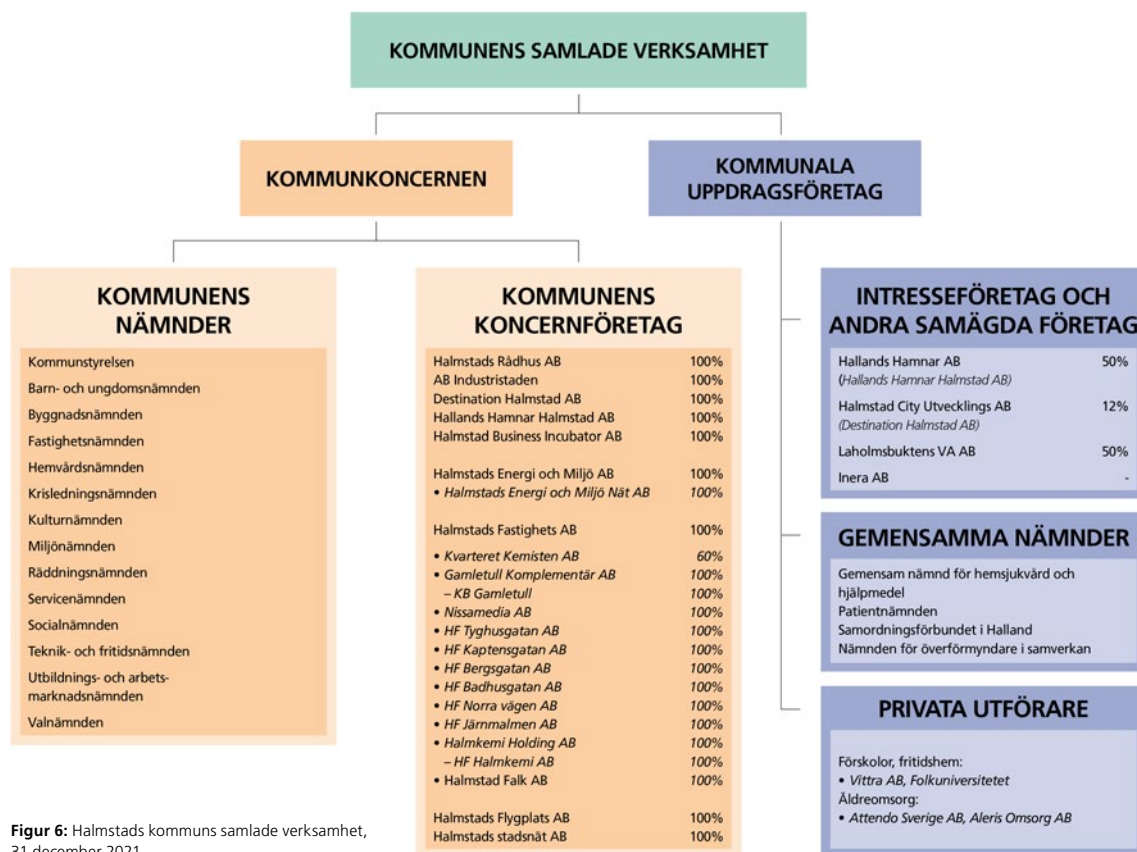
Övriga nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. I styrsystemet innebär det att nämnder och styrelser utvecklar strategier, mål och indikatorer samt identifierar risker i relation till fullmäktiges visioner, mål och uppdrag. Detta sammanfattas i verksamhetsplan för nämnderna och affärsplan för bolagen. Nämnder rapporterar normalt till kommunstyrelsen. Bolagen, med undantag för Laholmsbuktens VA AB, rapporterar till styrelsen för Halmstads Rådhus AB.

Tjänstepersoner ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att

tjänstepersoner i nämnder och bolag ska omsätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till operativa mål och konkreta aktiviteter, samt återrapportera till ansvarig nämnd/styrelse hur verksamhet och ekonomi utvecklas.

KOMMUNENS OLIKA ROLLER

En kommun har flera roller eller aktörskap, som de också kan benämnas. En kommun ska utveckla lokalsamhället och den lokala demokratin. Kommunen ska också tillhandahålla service- och välfärdstjänster. Halmstads kommun är även en stor arbetsgivare. Kommunkoncernens styrning utgår från dessa tre aktörskap: samhällsaktör, välfärdsaktör och arbetsgivare. Detta tredelade uppdrag har betydelse för styrning och organisering av verksamheten.

Figur 6: Halmstads kommuns samlade verksamhet, 31 december 2021.

HALMSTADS KOMMUNS SAMLADE VERKSAMHET

Samtliga helägda kommunala aktieföretag är samlade i en bolagskoncern med Halmstads Rådhus AB som moderbolag. Halmstads Rådhus AB och dess dotterbolag bedriver kommunal verksamhet under kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Bolagen ska följa fastställda direktiv och instruktioner som beslutas av kommunfullmäktige. I koncernen Halmstads Rådhus AB ingår åtta bolag med verksamheter inom områdena bostäder, fastigheter, energi och miljö, bredband, hamn, flyg, teater, företagsinkubator och destinationsutveckling.

Sedan år 2019 finns även ett samägt bolag, Laholmsbuktens VA AB, bildat tillsammans med Laholms kommun och som från år 2020 ansvarar för dricksvatten-, dagvatten- och avloppsförsörjningen i Halmstad och Laholm.

Halmstads kommun medverkar också i Hjälpmedelsnämnden samt Patientnämnden som är gemensamma nämnder tillsammans med kommunerna i Halland och Region Halland.

Halmstad, Hylte, Laholm och Båstad kommuner har en gemensam nämnd inom överförmyndarverksamheten. Nämnden för överförmyndare i samverkan har till uppgift att utöva tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns förvaltning.

En stor del av den kommunala verksamheten bedrivs av andra juridiska personer än kommunen, det vill säga kommunen har valt att överlämna verksamhetsutövandet på privata utförare ”företag som helt ägs av andra juridiska personer än kommunen och till vilka kommunen överlämnat värderna av en kommunal angelägenhet”. Inom framförallt områdena vård och omsorg samt förskoleverksamhet har Halmstads kommun valt att lägga ut vissa delar av huvudverksamheten på entreprenad. Arbetet med att ge kommunens invånare goda resultat för skattebidragen genom att konkurrensutsätta kommunens olika verksamheter fortgår löpande.

Delar av de kommunala gruppboendena drivs av Stiftelsen Bräcke Diakoni och äldreboende på Nissastrand av Attendo Sverige AB. Kommunens företagshälsovård drivs av Personligt Engagerad arbetsmiljöpartner i Väst AB. Delar av kommunens vuxenutbildning drivs av Academedia Eductus AB, Movant AB, Astar AB och Hermods AB.

Valfrihetssystem finns inom hemtjänsten gällande service och omsorg. Intresserade leverantörer kan löpande anmäla sitt intresse att medverka och bli antagna som leverantörer. Samtliga leverantörer inom hemtjänst måste utföra både omsorg och service.

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för internkontroll inom kommunkoncernen. Den interna kontrollen är en del av styrningen. Det handlar om att säkerställa att verksamheten har säkra rutiner för att nå uppsatta mål, och utföra de uppgifter som kommunkoncernen har ansvar för på ett ändamålsenligt och betryggande sätt. Internkontroll är dock inte endast en styrnings- och strukturfråga, utan berör också förhållningssättet hos förtroendevalda, chefer och medarbetare. Internkontrollen är även ett viktigt verktyg i att understödja kommunstyrelsens uppsikt över nämnder och bolagsstyrelser.

En återrapportering har genomförts av 2021 års internkontrollplaner. Respektive nämnd och bolagsstyrelse har ansvaret att följa upp och åtgärda de avvikelser som konstaterats i samband med uppföljningen. Överlag har arbetet med internkontroll

fungerat väl i kommunkoncernen. Kommunkoncernen har, som tidigare konstaterats, närmast nått en hög ”plata” i arbetet med internkontroll. Inriktningen från och med nu är att stärka upp de verksamheter där det fortfarande finns vissa förbättringsbehov, samt att säkra kvaliteten i de verksamheter som redan nått en god nivå.

Ansatsen nu är att anpassa arbetet med internkontroll till en horisontell, nära och tillitsbaserad styrning. Detta kommer bland annat ta sig uttryck i att risk- och väsentlighetsanalysen genomförs som en del av den planeringsanalys varje förvaltning och bolag (på tjänstepersonsnivå) ska ta fram inför verksamhetsplaneringen. Utifrån de risker som identifieras här, avgör nämnden eller bolagsstyrelsen vilka som är prioriterade att bevaka. Förvaltningen eller bolaget tar utefter detta fram de kontrollmoment som ska kopplas till riskerna.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska präglade hela den kommunala koncernen. Det är fullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Halmstads kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

HUSHÅLLNING OCH KVALITET

God ekonomisk hushållning

I kommunallagen framgår det att kommunerna ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet oavsett i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Finansiella mål

I kommunallagens regleras bland annat att en kommun ska ange de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning i kommunen och den verksamhet som bedrivs i bolagsform, det vill säga kommunkoncernen. Generellt innebär det att den kommunala koncernens verksamheter ska bedrivs kostnadseffektivt och med en rimlig självfinansiering av investeringar, så att varje generation bär kostnaderna för den service som den konsumerar.

I planeringsdirektiv med budget 2021–2025 beslutar kommunen för första gången om finansiella mål för både kommunkoncernen som helhet och för kommunen, det vill säga nämndernas verksamheter. Förändringen är i linje med lagstiftarens intention, men det finns ännu ingen praxis för hur det ska ske och det föreligger vissa svårigheter att fastställa rätt nivåer för kommunkoncernen. Mot denna bakgrund bör slutsatser av måluppfyllelsen för kommunkoncernen därför dras med försiktighet.

Kommunal verksamhet kan bedrivs och finansieras i olika former och på olika sätt, exempelvis som skattefinansierad eller som intäktsfinansierad på affärsmässiga grunder. Beroende på drifts- och finansieringsform föreligger olika behov av finan-

RESULTATMÅL	SOLIDITETSMÅL	INVESTERINGSMÅL
Kommunkoncern Mål: 167 Utfall: 484	Kommunkoncern Mål: 41 % Utfall: 48 %	Kommunkoncern Mål: 64 % Utfall: 93 %
Kommun Mål: 121 Utfall: 285	Kommun Mål: 50 % Utfall: 63 %	Kommun Mål: 75 % Utfall: 136 %

Tabell 2: Finansiella mål med utfall i bokslut 2021.

siella målsättningar. Detta förhållande komplicerar beskrivningen av den samlade kommunkoncernens finansiella mål och utfall, vilket innebär att utvärderingslogiken på kommun- respektive koncernnivå kan se olika ut.

Kommunen har beslutat om tre finansiella mål som syftar till att kommunkoncernen och kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning.

RESULTATMÅL

Koncernen

Resultatmålet för kommunkoncernen uttrycks på följande vis:

Resultatet ska vara positivt i en sådan nivå att det årliga överskottet bidrar till en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling.

Positiva resultat bidrar till att självfinansiera kommunkoncernens investeringar. Tillsammans med årets avskrivningar utgör resultatet förenklat koncernens kassaflöde som kan användas till att finansiera investeringar. Om investeringarna överstiger kassaflödet måste upplåning ske av mellanskillnaden. Genom resultatmålet ges dessutom förutsättningar att trygga att koncernens tillgångar inte reellt minskar i värde över tid och för kommande generationer.

Kommunkoncernens resultatmål är en samlad bild av kommunens och de kommunala bolagens resultatkrav och uppgår år 2021 till +167 mnkr. Kommunkoncernens resultat 661 mnkr, exklusive orealiserade värdeförändringar 177 mnkr, uppgår vid årsbokslutet till +167 mnkr. Därmed uppfylls målsättningen för kommunkoncernens resultatmål vid årsbokslutet.

Kommunen

Resultatet ska vara positivt i en sådan nivå att det årliga överskottet ska uppgå till 2 procent av skatter och bidrag.

För kommunen bedöms att det årliga överskottet minst behöver motsvara två procent av skatter och bidrag för att bidra till en långsiktigt hållbar ekonomisk

utveckling. Ett resultatmål om två procent av skatter och bidrag, innebar vid budgeteringstillfället att kommunen skulle uppvisa ett resultat på +121 mnkr. Vid budgeteringstillfället uppnåddes inte detta resultatmål. Det budgeterade resultatet fastställdes vid budgettillfället till +36 mnkr, för år 2021, och uppgår efter tilläggsanslag och resultatregleringar nu till -32 mnkr.

Kommunens resultat, exklusive realisationsresultat och värdeförändringar, för helåret 2021 uppgår till +285 mnkr. Detta innebär att målsättningen uppfyllts vid årsbokslutet.

SOLIDITETSMÅL

Kommunkoncern

Soliditetsmålet för kommunkoncernen uttrycks på följande vis:

Soliditeten, inklusive total pensionsskuld, ska vara stark.

Soliditet, det vill säga eget kapital i förhållande till totala tillgångar, är ett vedertaget mått för att beskriva långsiktig betalningsstyrka. Ju högre soliditet en organisation har, desto större är det finansiella handlingsutrymmet.

Halmstads kommunkoncern har ett av Sveriges kommuners högsta soliditetsmått och har haft en stark finansiell ställning under lång tid. Denna situation innebär låga finansiella kostnader och goda finansiella intäkter, vilka används för att bedriva verksamhet.

I kommunens ägardirektiv för kommunens bolag finns för närvarande inte definierade mål för bolagens soliditet. Kommunkoncernens målsättning bygger därför på kommunens soliditetsmål, samt nuvarande soliditetsnivå i bolagskoncernen. Den samlade bilden för kommunkoncernens soliditetsmål beräknas utifrån detta till 41 procent år 2021, vilket baseras på att kommunen bedöms ha utrymme att sänka sin soliditetsnivå från nuvarande nivå medan bolagens behålls oförändrad.

Kommunkoncernens budgeterade soliditet år 2021 uppgår till 48 procent, vilket innebär att kommunkoncernens mål för soliditeten uppnås för år 2021.

Kommun

Soliditeten, inklusive total pensionsskuld, ska inte understiga 50 procent.

För kommunen sätts målsättningen i föreliggande planeringsdirektiv att soliditeten inte ska understiga 50 procent under år 2021, vilket uppnås då soliditeten vid årsbokslutet uppgår till 63 procent.

INVESTERINGSMÅL

Kommunkoncern

Investeringsmålet för kommunkoncernen uttrycks på följande vis:

Självfinansieringsgraden av investeringarna ska vara hög.

Självfinansieringsgraden visar i vilken utsträckning en organisation kunnat finansiera årets investeringar med pengar som uppstått i verksamheten. En självfinansieringsgrad under 100 procent innebär att upplåning av nya medel behövs, vilket kan leda till ökade räntekostnader framöver. I kommunens ägardirektiv för kommunens bolag finns för närvarande inte definierade mål för bolagens självfinansieringsgrad. Kommunkoncernens målsättning bygger därför på kommunens mål för självfinansieringsgrad samt nuvarande självfinansieringsgrad i bolagskoncernen.

Den samlade bilden för kommunkoncernens mål för självfinansieringsgraden beräknas utifrån detta till 64 procent år 2021. Kommunkoncernens utfall för självfinansieringsgrad vid delårsbokslutet uppgår till 93 procent, vilket innebär att kommunkoncernens mål för självfinansieringsgrad uppnås vid årsbokslutet.

Kommun

För kommunen lyder motsvarande mål:

Självfinansieringsgraden av nettoinvesteringarna, exklusive investeringar som görs inom affärsdrivande verksamhet, ska minst uppgå till 75 procent.

Denna målsättning bedöms skapa en ekonomisk begränsning av investeringsvolymen vilken dels tillåter investeringar som genomförs inom affärs- mässig verksamhet, dels medger en på sikt stabil och gradvis ökning av investeringsvolymerna. Om målet uppfylls innebär det en hanterbar ökning av kommunens låneskuld för de investeringar som görs i den kommunala kärnverksamheten. Målet kan, under den utmanande period Halmstads kommun befinner sig i nu, anses vara förenligt med intentionerna i begreppet god ekonomisk hushållning. På sikt bör självfinansieringsgraden för de investeringar som görs i den kommunala kärnverksamheten emellertid vara 100 procent för att undvika ökat lånebehov. I praktiken innebär det finansiella målet att kommunen genomsnittligen kan investera för mellan 700 och 800 mnkr årligen, baserat på en genomsnittlig investeringsnivå i affärs- mässiga investeringar om cirka 250 mnkr. Investeringar som görs inom affärsdrivande verksamheter bygger på affärs- mässiga grunder och kan därför, i enlighet med det finansiella målet, undantas från begränsningen. I årsbokslutet uppgår självfinansieringsgraden av

nettoinvesteringar, exklusive investeringar som gjort inom affärsdrivande verksamhet i kommunen till 136 procent, därmed uppnår kommunen även målet avseende investeringsnivå.

Sammanfattningsvis innebär detta att kommunens tre finansiella mål för år 2021 uppnåtts vid bokslutet.

Kommunfullmäktiges mål

I kommunallagen framförs att det för verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Verksamhetsperspektivet fokuserar på kommunens förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt vis.

I kommunens planeringsdirektiv med budget 2021–2025 har sju mål antagits av kommunfullmäktige. Målen är kommunkoncernövergripande, och har ett samhällsperspektiv.

Det bör noteras att målen förvisso fastställs samtidigt med kommunens budget, men något direkt samband mellan ett enskilt mål och budgeten kan inte alltid utläsas.

Nämnder och bolagsstyrelser beslutar även om verksamhetsmål för den egna verksamheten för att denna ska bedrivas effektivt, ändamålsenligt och med god kvalitet. De kan även arbeta med kommunfullmäktiges mål i sin verksamhetsplanering. För nämnder och bolagsstyrelser bedöms 64 procent ha nåtts under 2021.

Merparten av målen kan uppskattas ha relevans för om kommunen kan anses ha en god ekonomisk hushållning eller inte. I bokslutet bedöms att förflyttning sker i linje med önskade effekter för fyra av kommunfullmäktiges sju mål, medan en delvis förflyttning sker för tre mål. Sett på kort sikt har tre av målen delvis nåtts 2021, medan fyra mål inte nåtts.

Kvalitet och effektivitet

Inom ramen för kommunkoncernens styrmodell innebär kvalitetsstyrning att varje verksamhet definierar sitt grunduppdrag – det vill säga vad som ska göras, för vem, av vem, med vem och med vilket resultat. Detta beskrivs i kvalitetsfaktorer. Genom att identifiera och följa de kvalitetsindikatorer i grunduppdraget som är mest relevanta att ha uppsikt på för att hålla önskad kvalitet styrs verksamhetens grunduppdrag. Nämnden eller bolagsstyrelsen tar fram övergripande kvalitetsfaktorer utifrån främst reglemente, bolagsordning och ägardirektiv. Förvaltningen eller bolaget tar sedan fram kvalitetsindikatorer till dessa faktorer. På

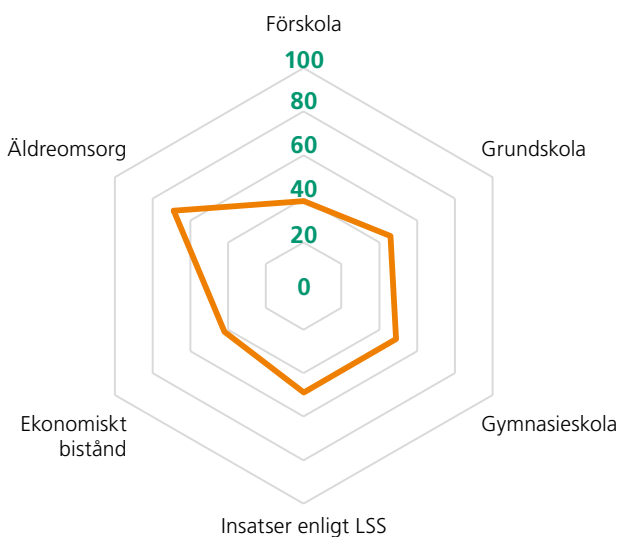
övriga verksamhetsnivåer tas såväl kvalitetsfaktorer som -indikatorer fram av samma nivå (exempelvis avdelning eller enhet).

Effektivitet

Sveriges kommuner och regioner har tillsammans med Rådet för främjande av kommunala analyser tagit fram en uppsättning nyckeltal om ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet i kommuner. Nyckeltalen beskriver bland annat förvärvsarbete inånare, gymnasieelever som tar examen inom fyra år, befolkningens hälsotillstånd, utbildningsnivå, ekologiska livsmedel och kommunkoncernens soliditet. Halmstads kommun uppvisar generellt resultat i nivå med kommungruppen större stad.

Rådet för främjande av kommunala analyser redovisar även ett effektivitetsindex för samtliga kommuner. Indexet visar kommunernas relativa effektivitet, mätt som insatta resurser och levererad kvalitet. Indexet mäter ett antal olika områden, och gör även en sammanställning av dem enligt figur 7. Indexet går från 0 (kommuner med sämst värden) till 100 (kommuner med bäst värden).

Halmstads starkaste område, enligt detta index, är äldreomsorgen. Lägst effektivitet finns enligt indexet i förskolan. Den generella bilden är dock att Halmstad, enligt indexet, har genomsnittlig effektivitet.

Figur 7: Halmstads kommuns effektivitetsindex enligt Rådet för kommunala analyser sammanställning

HALMSTADS KOMMUNS EFFEKTIVITET

	Halmstad	Medel*
Vad är kostnaden för ett inskrivet barn i förskolan?	153 895 kr	155 401 kr
Elever i årskurs 6 som nått kunskapskraven	65%	72%
Elever i årskurs 3 i kommunens skolor som klarat alla delprov i svenska, svenska 2 och matematik	69%	70%
Elever åk 9 i kommunens skolor behöriga till yrkesprogram	86%	87%
Elever i åk 9 som är nöjda med skolan som helhet	71%	68%
Gymnasieelever med examen inom fyra år	67%	70%
Kostnad per elev i gymnasieskolan	130 756 kr	122 297 kr
Kvalitetsaspekter i äldreboende	84%	62%
Vad kostar en plats i kommunens särskilda boende?	996 294 kr	919 920 kr
Hur nöjda är kunderna med sitt särskilda boende (andel mycket/ganska nöjda)?	88%	80%
Vad är kostnaden per kund inom hemtjänsten i kommunen?	347 736 kr	323 831 kr
Hur nöjda är kunderna med den hemtjänst de erhåller (andel mycket/ganska nöjda)?	76%	71%
Kostnad per invånare för insatser till personer med funktionsnedsättning	6 061 kr	6 777 kr

Tabell 3: Halmstads kommuns effektivitet.

* Medelvärde avser kommungruppen större stad

Källa: Kommun- och landstingsdatabasen (www.kolada.se)

KOMMUNENS KVALITET I KORTHET

I Sveriges kommuner och regioners undersökning Kommunens kvalitet i korthet beskrivs årligen kommunens kvalitet inom tre områden: barn och unga, stöd och omsorg samt samhälle och miljö. Undersökningen består av mått som syftar till att belysa vilka verksamhetsresultat kommunen nått och hur effektivt skattemedel används.

Överlag kan noteras att Halmstad tillhör den mittersta gruppen kommuner. Det vill säga, vi har i flertalet fall resultat som får sägas vara relativt genomsnittliga.

Halmstads kommuns starka sidor är i 2021 års undersökning bland annat deltagartillfällen för barn och unga i idrottsföreningar, kostnad för individ- och familjeomsorg samt andelen fossiloberoende fordon i kommunens verksamhet. Det finns också tydliga förbättringsområden såsom väntetid till gruppboende och kostnad per barn i förskolan.

Resultat och ekonomisk ställning

För att beskriva och analysera finansiellt resultat, utveckling och ställning för Halmstads kommun används en etablerad finansiell analysmodell för kommunsektorn benämnd RK-modellen. Modellen beskriver ekonomi ur fyra övergripande perspektiv som benämns resultat och kapacitet samt risk och kontroll. Syftet är att ge olika bedömare ett fördjupat underlag som ger möjlighet att avgöra huruvida Halmstads kommun ur ett finansiellt perspektiv har en god ekonomisk hushållning.

Utvärderingen utgår från ett koncernperspektiv men inriktas till stor del på verksamheten som bedrivs inom kommunen. Koncernperspektivet syftar till att ge en helhetsbild över kommunens verksamhet och engagemang oavsett juridisk form. Den sammanställda redovisningen för koncernen visar således resultat och ställning för kommunen och de kommunala bolagen där interna transaktioner inom koncernen har eliminerats.

Halmstad tillhör 25 procent kommuner med bäst resultat	1
Halmstad tillhör kommuner med genomsnittligt resultat	2
Halmstad tillhör 25 procent kommuner med sämst resultat	3

HALMSTADS KVALITET I KORTHET

BARN OCH UNGA	2021
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan	2
Kostnad per barn i förskolan	3
Elever i årskurs 3 som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska	2
Elever i årskurs 6 i kommunens skolor med lägst betyg E i matematik	3
Elever i årskurs 9 i kommunens skolor som är behöriga till yrkesprogram	2
Elever i årskurs 9 som är nöjda med skolan som helhet	2
Kostnad per elev för grundskolan	2
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa	2
Gymnasieelever i kommunens skolor med examen inom fyra år	2
Gymnasieelever med ogiltig frånvaro	2
Kostnad per elev i gymnasieskolan	2
Aktivitetstillfällen för barn och unga i bibliotek	1
Elever i musik- eller kulturskola	3
Deltagartillfällen i idrottsföreningar för 7–20-åringar	1
STÖD OCH OMSORG	2021
Personer inom individ- och familjeomsorg som upplever en förbättrad situation	2
Personer som inte sökt försörjningsstöd på nytt efter ett år	2
Väntetid från ansökan till beslut om ekonomiskt bistånd	2
Kostnad per invånare för individ- och familjeomsorg	1
Väntetid från beslut till erbjuden inflyttning till gruppboende	3
Boende i gruppboende som alltid trivs hemma	2
Boende i gruppboende som får bestämma över saker som är viktiga för dem	2
Kostnad per invånare för insatser för personer med funktionsvariation	2
Väntetid från ansökningsdatum till inflyttningsdatum för äldreboende	1
Antal personer en kund inom hemtjänsten möter under 14 dagar	1
Kvalitetsaspekter i äldreboende	1
Helhetssynen på äldreboende	1
Helhetssynen på hemtjänst	2
Kostnad per invånare för äldreomsorg	2
SAMHÄLLE OCH MILJÖ	2021
Delaktighetsindex	2
Nya elever (inom två år) på sfi som klarat minst två kurser	2
Deltagare som börjat arbeta eller studera efter etablering för nyanlända	2
Företagsklimat	2
Handläggningstid för bygglov gällande en- och tvåbostadshus, från fullständig ansökan	2
Insamlat hushållsavfall	1
Miljöbilar i kommunens verksamhet	2
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet	2

Tabell 4: Resultat i undersökningen Kommunens kvalitet i korthet
Källa: SKR:s undersökning "Kommunens Kvalitet i Korthet" 2021.

RESULTAT OCH KAPACITET

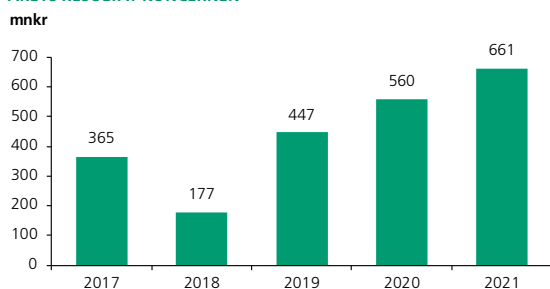
Resultat

Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid.

Koncernen

Årets resultat för Halmstads kommuns samlade verksamhet uppgår till 661 mnkr jämfört med 560 mnkr samma period föregående år (figur 8). I jämförelse med föregående år är resultatet 101 mnkr högre, vilket till största del härrör från att kommunens resultat är bättre än föregående år. Kommunens resultatförbättring beror till stor del på att skatteintäkterna ökat över förväntan under året. Bolagskoncernens rörelseresultat är högre jämfört med föregående år, främst hänförligt till ökade intäkter.

ÅRETS RESULTAT KONCERNEN

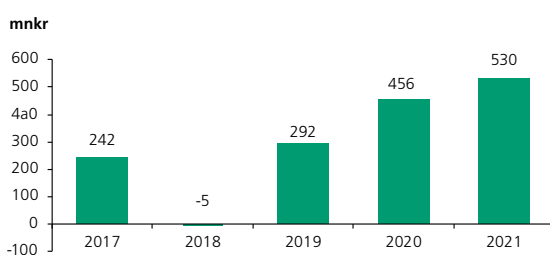

Figur 8: Årets resultat (koncernen)

Kommunen

Halmstads kommun redovisar för 2021 ett resultat på 530 mnkr (figur 9). I jämförelse med föregående år är resultatet 74 mnkr högre, vilket till största delen beror på att kommunens resultat påverkas stort av orealiserade värdeförändringar på kommunens placeringar som värderas till marknadsvärde. Kommunens resultat efter balanskravsjusteringar har däremot minskat med 68 mnkr jämfört med föregående år, och uppgår till 285 mnkr. Balanskravsresultatet medför att kommunen uppfyller kommunallagens krav på en ekonomi i balans vid årsbokslutet.

ÅRETS RESULTAT KOMMUNEN

Figur 9: Årets resultat (kommunen)

Jämförelsestörande poster

I syfte att göra kommunens resultat jämförbara mellan åren behövs det ibland tas hänsyn till intäkt- eller kostnadsposter som ”stör” sådana jämförelser.

I kommunens resultat ingår så kallade jämförelsestörande poster uppgående till 292 mnkr, jämfört med 149 mnkr föregående års bokslut. I de jämförelsestörande posterna ingår år 2021 poster som kommunen normalt anser vara jämförelsestörande beroende på dess variation mellan åren, nämligen orealiserad värdeförändring av finansiella instrument som vid bokslutstillfället värderas till marknadsvärden, 177 mnkr. Som jämförelsestörande kategoriseras även realisationsresultat härrörande från kommunens medel avsatta för framtida pensionsförpliktelser, 36 mnkr, och realisationsvinster uppkomna vid fastighetsförsäljningar, 33 mnkr. Likt föregående år inkluderas även de omfattande resultaten från exploateringsverksamheten, som i år uppgår till 46 mnkr. Om hänsyn tas till alla poster av jämförelsestörande karaktär uppgår kommunens resultat till 238 mnkr, vilket är 69 mnkr lägre jämfört med föregående år (tabell 5). Det lägre resultatet förklaras dels av att verksamhetens intäkter inte ökat i samma takt som verksamhetens kostnader och generella statsbidrag och utjämningsbidrag till och med minskat något jämfört med föregående år.

RESULTAT DÅ JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER EXKLUDERATS

	2020	2021
Resultat	456	530
Orealiserad värdeförändring av finansiella instrument ökning(-)/minskning(+)	-5	-177
Realisationsvinster/förluster pensionsmedelsplaceringar	-54	-36
Realisationsvinster fastighetsförsäljning	-44	-33
Exploateringsverksamhet	-46	-46
Resultat efter jämförelsestörande poster	307	238

Tabell 5: Resultat då jämförelsestörande poster exkluderas

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Kommunens verksamhet finansieras till största del av skatteintäkter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningsssystemet. Totalt uppgår dessa till 6 217 mnkr och har sammantaget ökat med 4,8 procent jämfört med föregående år. I jämförelse med förra årets bokslut har kommunens eget skatteunderlag ökat med 286 mnkr, 6,3 procent, och uppgår i år till 4 859 mnkr. Staten har på grund av pandemin, likt under 2020, tillskjutit stora generella statsbidrag till kommunsektorn. Tack vare dessa bidrag ligger nettobidraget från generella statsbidrag och det kommunala utjämningsssystemet kvar på

ungefär samma höga nivå som föregående år, och uppgår till 1 358 mnkr år 2021.

Medelskattesatsen i riket har under 2021 sänkts och uppgår till 20,71 kr för Sveriges kommuner. I Halmstads kommun är skattesatsen oförändrad jämfört med föregående år och uppgår till 20,98 kronor. Detta innebär att skatten är högre än medelskattesatsen i riket.

Kommunens nettokostnadsutveckling

Ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag på 4,8 procent kan ställas i relation till den kommunala verksamhetens nettokostnad som ökat med 6,4 procent (tabell 6). Exkluderas jämförelsestörande poster är nettokostnadsökningen marginellt högre 6,5 procent. Därmed ökar kommunens nettokostnader i år mer än det totala skatteunderlaget, vilket inte varit fallet på flera år. För att på lång sikt behålla en god ekonomisk hushållning, är det viktigt att nettokostnadsökningen inte är större än ökningen av skatteintäkter och statsbidrag.

FÖRÄNDRINGAR AV VERKSAMHETENS INTÄKTER, KOSTNADER, NETTOKOSTNADER, SKATTEINTÄKTER OCH FINANSNETTO

	2019	2020	2021
Verksamhetens intäkter	-1,9%	0,7%	0,3%
Verksamhetens kostnader inkl. pensioner och avskrivningar	2,2%	0,9%	5,2%
Verksamhetens nettokostnader	3,3%	0,9%	6,4%
Skatteintäkter och statsbidrag	5,1%	4,6%	4,8%
Verksamhetens resultat	-1,7%	-3,7%	1,5%
Finansnetto	257,9%	-15,8%	66,7%

Tabell 6: Förändringar av intäkter, kostnader, nettokostnader, skatteintäkter och finansnetto

NETTOKOSTNANDSANDELSUTVECKLING

	2019	2020	2021
Verksamheten/skatteintäkter och statsbidrag	86,4%	83,1%	84,4%
Pensioner/skatteintäkter och statsbidrag	6,8%	6,4%	6,1%
Avskrivningar/skatteintäkter och statsbidrag	6,6%	6,9%	7,4%
Finansnetto/skatteintäkter och statsbidrag	-5,0%	-4,0%	-6,4%
Summa löpande kostnader	94,8%	92,4%	91,5%

Tabell 7: Nettokostnadsandelsutveckling i kommunen

Förhållandet mellan intäkter och kostnader kan också belysas genom att analysera hur stor andel olika typer av löpande kostnader tas i anspråk av skatteintäkter och statsbidrag. Av Tabell 7 framgår att den kommunala verksamhetens nettokostnader, exklusive avskrivningar och pensionskostnader, utgör 84,5 procent av skatteintäkter och statsbidrag vid bokslutet 2021.

Pensionskostnadernas andel av skatteintäkterna och statsbidragen ligger på en lägre nivå jämfört med föregående år och uppgår till 6,1 procent, vilket är en minskning med 0,3 procentenheter (tabell 7). Avskrivningarna är relativt likartade över tiden, även om kostnaderna stigit de senaste åren på grund av de höga investeringsvolymerna, och uppgår i år till 7,4 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Kommunens finansnetto, finansiella intäkter reducerat med finansiella kostnader, ligger på en högre nivå än föregående år och uppgår sammanlagt till 401 mnkr. Vid bokslutet består de finansiella intäkterna av realiserade värdeförändringar på finansiella tillgångar på 177 mnkr, utdelningar och borgensavgifter från kommunens bolag på sammanlagt 138 mnkr samt av räntor och avkastning på pensionsmedelsplaceringar. Totalt har kommunens placerade medel avkastat 92 mnkr främst i form av räntor och utdelningar. De finansiella kostnaderna, 12 mnkr, består i år företrädesvis av ränta på finansiell leasing men också ränta på pensionsmedelsavsättningar, räntekostnader för krediter och lån.

Tillsammans tog verksamhetens nettokostnader 91,5 procent i anspråk av kommunens skatteintäkter och statsbidrag.

Budgetföljsamhet kommunen

Halmstads kommun redovisar för 2021 ett resultat uppgående till 530 mnkr (tabell 8), vilket kan ställas i relation till det reviderade budgeterade resultatet om -32 mnkr, varav -21 mnkr avser tilläggsanslag och -47 mnkr resultatbalanseringar från föregående år. Detta innebär att kommunen har en budgetavvikelse på 562 mnkr.

Kommunens positiva resultat beror till största del på att kommunens finansnetto visar en positiv avvikelse på hela +232 mnkr. Den positiva avvikelsen för finansnettot beror till stor del på realisationsresultat från försäljningar av värdepapper, +36 mnkr, men främst beror avvikelsen på att finansiella instrument redovisas till verkliga värden (marknadsvärde), vilket ger en resultatpåverkan på +177 mnkr. En annan stor förklaring till avvikelsen är att skatteintäkt, och generella statsbidrag och utjämningsavviker positivt med +204 mnkr. Avvikelse beror till stor del på att

BUDGETAVVIKELSE (KOMMUN)

MNKR	2021
Budget (inklusive resultatbalanseringar mm)	-32
Pensionskostnader	13
Awikelse nämnder exkl realisationsresultat och exploateringsverksamhet	13
Realisationsresultat fastighetsförsäljningar	33
Exploateringsverksamhet	46
Avskrivningar	8
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	204
Finansnetto	232
Övrigt	13
Årets resultat	530

Tabell 8: Budgetavvikelse (kommun)

kommunens skatteintäkter utvecklades bättre än vad som förväntades vid budgeteringstillfället. Ökningen av skatteintäkterna beror på en snabb återhämtning av den svenska ekonomin, vilket i sin tur delvis beror på olika sorters stimulanser av näringslivet, en kraftig ökning av inkomster från arbetslöshetsersättning och sjukpenning på grund av pandemin. Det positiva resultatet beror på även icke budgeterade realisationsresultat, 33 mnkr, från försäljning av fastigheter och tomträtter. Andra förklaringar till budgetavvikelsen är att pensionskostnaden blivit lägre än förväntat, +13 mnkr och att årets försäljningar inom exploateringsverksamheten varit mer omfattande än planerat, +46 mnkr. Resterande del av avvikelsen förklaras främst av att flertalet av kommunens anslagsområden uppvisar överskott i förhållande till budgeten. Avvikelsen är totalt +13 mnkr då realisationsvinster och exploateringsredovisningen exkluderats.

INVESTERINGAR

Koncernen

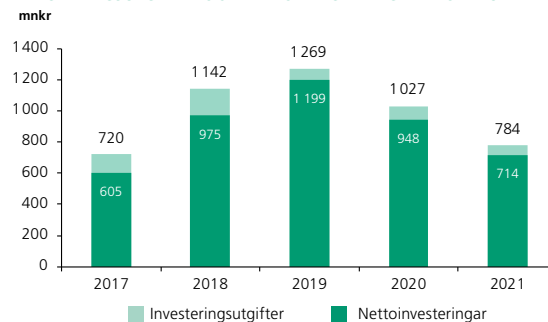
Kommunkoncernens nettoinvesteringar för 2021 uppgår till 1 484 mnkr, varav investeringsutgifter 1 579 mnkr och investeringsinkomster 95 mnkr. I jämförelse med föregående år är nettoinvesteringarna 77 mnkr högre, vilket främst förklaras av att Halmstads Fastighets AB föregående år erhöll stora investeringsbidrag från staten. För bolagskoncernen är de största investeringarna främst hänförliga till nyproduktion och förnyelse av bostäder, 423 mnkr, och investeringar i fjärrvärme, 168 mnkr, samt elnät, 52 mnkr. Inom kommunen har de största investeringarna gjorts i skolor, 145 mnkr, förskolor, 69 mnkr samt infrastruktur, 131 mnkr.

Kommunen

Halmstads kommuns investeringsutgifter, exklusive finansiell leasing, uppgick under år 2021 till totalt

784 mnkr. Periodens investeringsnivå är lägre än genomsnittet de senaste fem åren. Efter avdrag för investeringsinkomster uppgår kommunens nettoinvesteringar till 714 mnkr.

INVESTERINGSUTGIFTER OCH NETTOINVESTERINGAR I KOMMUNEN

Figur 10: Investeringsutgifter och nettoinvesteringar i kommunen

De största investeringarna har gjorts i skolor, 145 mnkr, förskolor 69 mnkr, samt infrastruktur, 131 mnkr, i form av gator med mera (tabell 10).

Investeringsinkomsterna är 9 mnkr lägre än år 2020, och uppgår till 70 mnkr. Inkomsterna härrör till stor del från fastighets- och tomträttsförsäljningar. I investeringsinkomsterna ingår även anslutningsavgifter 20 mnkr och investeringsbidrag 1 mnkr.

INVESTERINGSVOLYM KOMMUNEN

	2019	2020	2021
Bruttoinvesteringar/skatteintäkter och statsbidrag	22,4%	17,3%	12,6%
Bruttoinvesteringar/verksamhetens nettokostnader	22,4%	18,0%	12,9%
Nettoinvesteringar/avskrivningar	320,7%	232,3%	154,7%

Tabell 9: Investeringsvolym kommunen

Investeringsutgifternas andel av verksamhetens nettokostnader används ofta då kommuner ska jämföras. Detta nyckeltal uppgår till 12,9 procent, vilket är något lägre än den genomsnittliga investeringstakten de senaste fem åren (tabell 9). En genomsnittlig svensk kommun ligger under en längre period, fem till tio år, på ungefär åtta till tio procent när det gäller detta nyckeltal. Halmstads kommuns genomsnitt för de senaste fem årens investeringsvolym för detta nyckeltal är 17,6 procent, vilket indikerar att kommunen de senaste fem åren haft en förhållandevis hög investeringsnivå. Halmstads kommuns höga investeringstakt innebär att en allt större andel av driftkostnaderna framöver kommer att upptas av avskrivningar och finansiella kostnader.

NÄMNDERNAS UTGIFTER OCH INKOMSTER INOM OLIKA GRUPPER

	2019	2020	2021
Skolor	444	338	145
Infrastruktur (gator, hamn, södra infarten)	264	115	131
VA	62	96	99
Förskolor	116	54	69
Park/idrott	13	57	57
Gruppbovärdar/daglig verksamhet	17	38	14
Fordon	11	5	0
Övrigt	272	245	199
Investeringsredovisning totalt	1 199	948	714

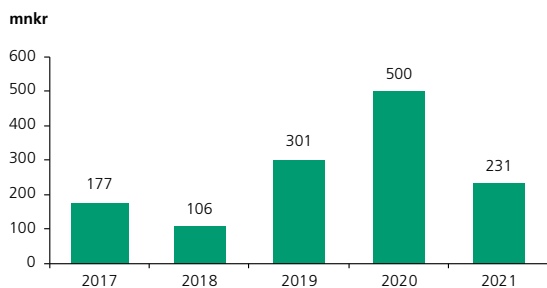
Tabell 10: Nämndernas investeringsutgifter och -inkomster inom olika grupper

RISK OCH KONTROLL

Likviditet

Likviditeten ger besked om kortsiktig betalningsberedskap, det vill säga förmågan att kunna betala de löpande utgifterna. Halmstads koncern hade vid årets slut likvida medel uppgående till 232 mnkr. Koncernens likviditet härrör till största del ifrån kommunen som vid årets utgång hade likvida medel uppgående till 231 mnkr (figur 11).

LIKVIDA MEDEL KOMMUNEN

Figur 11: Likvida medel (kommunen)

Kommunens kassalikviditet, likvida medel och kortfristiga fordringar i förhållande till kortfristiga skulder, är något försämrade vid jämförelse med utgången av föregående år och uppgår till 62,8 procent (tabell 11). Orsaken till försämringen jämfört med föregående år är främst att kommunens likvida medel minskat vid bokslutet. Då ett minimivärde för detta riskmått brukar anses vara 100 procent måste det konstateras att kommunens likviditet fordrar en aktiv planering, även om det inte finns en överhängande likviditetsrisk.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, och visar hur stor del av kommunens

LIKVIDITET KOMMUNEN

	2019	2020	2021
Kassalikviditet	63,5%	72,6%	63,8%

Tabell 11: Likviditet kommunen

tillgångar som finansierats av egna medel. Av detta följer att ju högre soliditeten är, desto mindre är låneskulden och därmed kostnaden för räntor. Klassificeringen av externa hyror av verksamhetsfastigheter till finansiell leasing påverkar kommunens soliditet med nästan tre procentenheter. Justering har gjorts av soliditetsmålet 2020 men inte 2019. (Läs mer under avsnittet Upplysningar om redovisningsprinciper).

Koncernen

Koncernens soliditet uppgår till 48,0 procent vilket är en ökning med 1,4 procentenheter jämfört med föregående år. På några års sikt finns det en tendens till försvagad soliditet på grund av lägre resultatnivåer och ökad upplåning. Kommunkoncernen förväntas ha höga investeringsnivåer under de närmaste åren och det är därför inte sannolikt att soliditeten kommer att förbättras. Detta kan komma att försvaga den kommunala koncernens handlingsfrihet framöver.

Kommunen

Kommunens soliditet, inklusive totala pensionskulden, uppgår till 62,8 procent och har därmed ökat med 2,2 procentenheter jämfört med föregående år (tabell 12). Vid vissa jämförelser mellan kommuner tas dock inte hänsyn till de pensionsåtaganden som redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Skulle detta åtagande, som vid periodens slut uppgår till 1 709 mnkr, exkluderas blir kommunens soliditet 76,3 procent. Detta är en förbättring på 1,3 procentenheter jämfört med föregående år.

SOLIDITET KOMMUNEN

	2019	2020	2021
Soliditet inklusive total pensionskuld	64,1%	60,6%	62,8%
Soliditet	80,6%	75,0%	76,3%

Tabell 12: Soliditet kommunen

Internbanken

All extern kapitalanskaffning, likviditetshandling och finansiella placeringar i kommunkoncernen samordnas. Samordningen sker i internbanken, som kommunledningsförvaltningen administrerar och ansvarar för. Syftet är att minska den administrativa hanteringen av borgensåtaganden och att kunna nyttja kommunkoncernens totala lånevolym vid

låneupphandlingar.

Målet med skuldförvaltningen är att säkra betalningsförmågan, och därutöver att få en så låg total finansieringskostnad för kommunkoncernen som möjligt. All upplåning sker inom fastställda ramar som anges i kommunens finansiella riktlinje och beaktar kravet på låg risk.

All kapitalförsörjning till helägda bolag ska ske genom utlåning från kommunens internbank. Internbankens upplåning sker i nuläget externt, och balansförs liksom de interna reverserna i Halmstads Rådhus AB. Internbanken hanterar också likviditet från kommunen och bolagen. Dessa medel lånas i sin tur ut till de bolag som behöver kortfristigt kapital. Enligt kommunens finansiella riktlinje ska prissättningen på internbankens utlåning baseras på marknadsmässiga villkor. Detta har sin grund i lagstiftning för allmännyttiga kommunala bolag och EU:s konkurrenslagstiftning. Under året har varje bolag betalat en individuellt satt marknadsmässig marginal utifrån sina förutsättningar.

KONCERNENS LÅN

	2019	2020	2021
Lån (mnkr)	4 755	5 005	5 105
Genomsnittlig ränta	0,9%	0,8%	0,5%
Genomsnittlig räntebindningstid	2,1 år	2,0 år	1,9 år

Tabell 13: Koncernens lån

Koncernens upplåning har de senaste åren ökat, och vid bokslutet har kommunkoncernen 5 105 mnkr (tabell 13) i skulder till kreditinstitut, varav 4 805 mnkr är upplånade av Halmstads Rådhus AB, medan upplåningen i kommunen uppgår till 300 mnkr. Halmstads Rådhus AB:s upplåning beror dels på finansiering av internbanksverksamhet, och dels på finansiering av aktieandelar i dotterbolag. Utlåningen till dotterbolag uppgår vid året slut till 3 864 mnkr.

Pensionsskuld

I bokslut 2021 uppgår den totala pensionsskulden i koncernen till 1 833 mnkr, vilket är en minskning med 2,0 procent jämfört med 2020. Huvuddelen 99,4 procent av koncernens pensionsskuld härrör från kommunens pensionsskuld till dess nuvarande och tidigare anställda därför behandlas detta särskilt i följande stycke.

Kommunen

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att en större del tas upp som en ansvarsförbindelse utanför

balansräkningen. Denna del av pensionsskulden är dock viktig att beakta ur risksynpunkt, eftersom skulden ska finansieras de kommande cirka 25 till 30 åren. Omfattande pensionsavgångar väntar framöver med stora utbetalningar som följd. Kommunens totala pensionsförpliktelser uppgår till 1 821 mnkr, varav 1 709 mnkr eller 93,8 procent redovisas utanför balansräkningen.

KOMMUNENS PENSIONSFRÖPLIKTELSE OCH PENSIONSMEDEL

	2019	2020	2021
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	114	105	112
Ansvarsförbindelser, pensionsförpliktelser äldre än 1998	1 772	1 752	1 709
Totala pensionsförpliktelser	1 886	1 857	1 821
Pensionsmedelsplaceringar, bokfört värde	1 650	1 744	1 836
Pensionsmedelsplaceringar, marknadsvärde	1 867	1 965	2 234
Återlånade medel	19	-108	-412

Tabell 14: Kommunens pensionsförpliktelser och pensionsmedel

Kommunens placerade medel avsatta för framtida pensionsutbetalningar hade vid tillfället för bokslutet ett bokfört värde av 1 836 mnkr (tabell 14). Det ursprungliga anskaffningsvärdet var 476 mnkr år 1999. Efter beslut i kommunfullmäktige 2019 tillfördes ytterligare 624 mnkr till pensionsmedelsförvaltningen för att matcha kommunens pensionsåtaganden som ligger utanför balansräkningen, den så kallade ansvarsförbindelsen.

Pensionsmedlen är för närvarande placerade i olika fonder, strukturerade värdepapper och företagsobligationer. Utvecklingen av marknadsvärdet varit positiv under 2021, och har ökat med 13,5 procent. Marknadsvärdet uppgick sammanlagt till 2 234 mnkr. Skillnaden mellan kommunens totala pensionsförpliktelser och marknadsvärdet på placerade pensionsmedel, så kallade återlånade medel, uppgår till -412 mnkr. Detta innebär att över 100 procent av kommunens pensionsskuld nu täcks av pensionsmedelsplaceringarna.

Halmstads kommun har en låg riskexponering i de finansiella placeringarna, som är långsiktiga. Trots det påverkas även Halmstads kommuns placeringar i det korta perspektivet av svängningar på de nationella och internationella finansmarknaderna. I Tabell 15 görs en avstämning av tillgångslagens fördelning vid bokslutstillfället gentemot gränserna i kommunens finansiella riktlinje.

PENSIONSMEDEL – AVSTÄMNING AV FINANSRIKTLINJE

TILLGÅNGSSLAG	Portföljen totalt (%): Min	Portföljen totalt (%): Normal	Portföljen totalt (%): Max	Portföljen totalt (%): Portföljen
Räntebärande värdepapper i svensk valuta	50	60	80	54,3
varav utländska värdesäkrade	0	-	10	-
Duration	0,5 år	3,5 år	5 år	2,1 år
Aktier	20	40	50	45,2
varav svenska aktier	0	-	40	29,2
varav utländska aktier	0	-	25	16,0
Alternativa investeringar	0	-	10	5,1
Likvida medel	0	-	10	0,5

Tabell 15: Pensionsmedel – avstämning av finansriktlinje

Känslighetsanalys

Halmstads kommuns beroende av omvärlden kan beskrivas genom att göra en känslighetsanalys. I Tabell 16 visas hur ett antal parametrar skulle kunna påverka kommunens ekonomi. Små förändringar kan innebära stora belopp för kommunen, vilket visar hur viktigt det är att det finns viss marginal när budgeten fastställs.

KÄNSLIGHETSANALYS

FÖRÄNDRING I	på	ger (mnkr)
Utdebitering	1 krona	223
Kommunalt utjämningsystem	1 procent	8
Lön inklusive arbetsgivaravgift	1 procent	40
Arbetsgivaravgift	1 procent	10
Ekonomiskt bistånd	10 procent	8

Tabell 16: Känslighetsanalys

Skulle den kommunala skattesatsen ändras med en krona påverkar detta kommunens intäkter med 223 mnkr. Den kommunala skattesatsen i Halmstad uppgår till 20,98 procent, vilket innebär att kommunen har en skattesats som ligger något över rikets snitt. En låg kommunalskattesats kan generellt sägas ge möjligheter att genom skattehöjning påverka den finansiella ställningen positivt. Halmstads kommun kan utifrån detta resonemang anses ha begränsade möjligheter att utnyttja förändringar i skattesatsen för att stärka den finansiella ställningen.

Koncernens enskilt största kostnadspost är lön till arbetstagarare. En genomsnittlig ökning av lönen med en procent innebär en ökad kostnad för kommunen med cirka 40 mnkr, vilket tydliggör hur känslig koncernen är för förändringar inom detta kostnads-slag. En annan mycket viktig faktor för en kommuns finansiella utveckling är det kommunala utjämnings-systemet som emellanåt revideras. Utjämnings-systemet består av flera delar där inkomstutjämnings- och kostnadsutjämnings är de största. I inkomstut-jämningssystemet fördelas medel mellan kommuner med olika skatteunderlagsförutsättningar samtidigt som staten garanterar en nivå om lägst 115 procent av rikets medelskattkraft. 2021 erhöll Halmstads kommun 1 029 mnkr från inkomstutjämnings-systemet. I kostnadsutjämnings-systemet, som syftar till att utjämna opåverkbara strukturella skillnader mellan landets kommuner, betalade Halmstad 2021 däremot 192 mnkr.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

Halmstads kommuns ekonomiska hushållning framstår ur ett finansiellt perspektiv som god. Detta beror till stor del på att kommunen sedan lång tid har en stark finansiell bas, med stora finansiella tillgångar och mycket låga lån. I en jämförelse med andra kommuner har Halmstad emellertid numera högre kostnader i förhållande till skatteintäkter och lägre ekonomiska resultat, samtidigt som skattesatsen har höjts till en nivå över såväl länets som rikets genomsnitt. För att finansiera investeringar har Halmstads kommun under flera år sålt av tillgångar.

I bokslutet når kommunen sina finansiella mål. Resultatet för året visar överskott, och nästan alla nämnder håller dessutom tilldelade budgetramar.

Den prognostiserade måluppfyllelsen sett till kommunfullmäktiges mål är acceptabel. Kommunfullmäktiges mål i 2021 års planeringsdirektiv med budget har för andra året i rad en mer samhällsöver-gripande ansats, och avser att skapa effekter på lång sikt. Detta innebär att det inte, i motsats till tidigare, är relevant att avgöra en definitiv måluppfyllelse för ett enskilt år.

Kommunfullmäktiges mål kan endast delvis sägas ge en bild av om verksamheten har bedrivits kostnads-effektivt och ändamålsenligt.

Vid en helhetsbedömning av god ekonomisk hushållning bör även andra mått och resultat än de som är direkt kopplade till verksamhetsmässiga mål beaktas.

I undersökningen Kommunens kvalitet i korthet uppvisar Halmstad generellt sett ett resultat som är i nivå med riket. I en jämförelse av standardkostnader ligger Halmstad dock strax över riksnivån. Kommunen har i jämförelse med riket vissa utmaningar sett till effektivitet och produktivitet inom områdena utbildning samt stöd och omsorg.

Den helhetsbild som framträder för Halmstads kommun indikerar en god ekonomisk ställning, med genomsnittliga verksamhetsmässiga resultat. Sammantaget är därför bedömningen fortsatt att Halmstads kommun kan anses ha en god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

Kommunallagen stadgar att kommunen för ett räkenskapsår måste redovisa högre intäkter än kostnader. Ett krav på en ekonomi i balans föreligger därmed. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Endast balans mellan intäkter och kostnader är dock inte tillräckligt för att nå en god ekonomi sett över en längre period. För att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar krävs att kommunen redovisar positiva resultat.

Kommunens redovisade resultat enligt resultaträkningen är positivt till en nivå om 530 mnkr. Särskilda omständigheter kan dock motivera att det mått som ligger till grund för statens bedömning av kommunernas ekonomi inte är liktydigt med resultaträkningens slutrad. Årets resultat ska renas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten, exempelvis realisationsvinster, för att erhålla årets resultat efter balanskravsjusteringar. Efter justering för realisationsvinster från fastighetsförsäljning och finansiella placeringar samt orealiserade resultat från värdepapper uppgår kommunens resultat efter balanskravsjusteringar till 285 mnkr.

RESULTATUTJÄMNINGSRESERV

Enligt kommunens riktlinjer för ekonomistyrning och god ekonomisk hushållning ska beslut om att använda medel från resultatutjämningsreserven fattas i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget, men kan vid behov revideras i samband med bokslut.

Då kommunens riktlinjer för resultatutjämningsreserven föreskriver att reserven endast får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, med syfte att täcka sviktande skatteunderlag vid befarad eller konstaterad konjunkturedgång, är det av stor vikt att en bedömning görs av den rådande konjunkturen. Beaktas årets skatteunderlagsutveckling, som överstiger ett tioårigt genomsnitt av skatteunderlagsutvecklingen, är det inte möjligt att disponera reserverade medel.

Reservering till en resultatutjämningsreserv för en kommun av Halmstads art får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger en procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Kommunen har i sina riktlinjer för hantering av resultatutjämningsreserven skrivit in att kommunen ska nå sina egna finansiella målsättningar innan avsättning till resultatutjämningsreserven får ske. Motivet till detta är att kommunens egen bedömning av de ekonomiska kriterierna för god ekonomisk hushållning först ska vara uppfyllda innan avsättning sker till reserven. Då kommunen uppnår samtliga tre finansiella mål för år 2021 vid bokslutet, skulle det vara möjligt att sätta av ytterligare 159 mnkr till resultatutjämningsreserven.

Kommunens resultatutjämningsreserv uppgår vid ingången av år 2021 till 635 mnkr. Kommunen har därmed en hög resultatutjämningsreserv per invånare jämfört med flertalet andra kommuner i Sverige. Kommunens bedömning är därför att ytterligare medel inte behöver avsättas i år till reserven även om detta enligt kommunfullmäktiges regelverk skulle vara möjligt. Kommunens balanskravsresultat uppgår därmed till 285 mnkr (tabell 17).

BALANSKRAVSUTREDNING

MNKR	2021
Årets resultat	530
samtliga realisationsvinster(-)	-69
vissa realisationsvinster(+) enl. undantagsmöjlighet	0
vissa realisationsförluster(+) enl. undantagsmöjlighet	0
orealiserade vinster(-)/förluster(+) i värdepapper	-177
återföring av orealiserade vinster(+)/förluster(-) i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	285
medel till resultatutjämningsreserv	0
medel från resultatutjämningsreserv	0
Årets balanskravsresultat	285

Tabell 17: Balanskravsutredning

Väsentliga personalförhållanden

Halmstads kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare för nuvarande och framtida medarbetare genom att erbjuda en god arbetsmiljö där våra medarbetare känner arbetsglädje och våga prova nya arbetsätt och idéer.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Pandemin har under 2021 haft en stor påverkan på verksamheterna i Halmstads kommunkoncern. I början av pandemin var det många sökande till kommunens tjänster i och med att andra branscher permitterade och sade upp personal. Under det senaste året har läget förändrats och kommunen har färre sökande till våra tjänster än normalt.

Under 2021 har ett gemensamt arbete kring strategisk kompetensförsörjning inom vård och omsorg avseende karriärväxlare pågått. Fyra förvaltningar har i samverkan med studentmedarbetare arbetat fram, utifrån målgruppsanalys, motivatorer för målgruppen och en aktivitets- och kommunikationsplan avseende karriärväxlare har lagts i syfte att nå just denna målgrupp.

En förstudie, inför ett genomförandeprojekt via Europeiska Socialfonden, ESF, avseende strategisk kompetensförsörjning har genomförts under året. Förstudien har resulterat i att Halmstads kommun har fått en mer aktuell och bättre modell för att prognostisera kompetensförsörjningsutmaningen utifrån demografi, pensionsavgångar, personalomsättning, servicegrad och arbetsmarknadsläget. Målet är att detta ska bidra till en gemensam målbild och strategier för fortsatt arbete inom kompetensförsörjningsarbetet. Personalbehovsframskrivningsmodellen fokuserar på kommunens numerärt största bristyrken inom vård och omsorg, barn och unga och service (städ och måltid) samt personal med it-kompetens.

För att möta behovet av omställning internt har samordning kring arbetet med omställningsfonden påbörjats och det syftar till att låta medarbetarna utvecklas i linje med verksamheten och organisationen så att de kan vara kvar i anställning även när arbetsgivaren behöver ställa om eller vidareutveckla verksamheten. Under året har det även beslutats och tagits fram en rutin avseende förlängt arbetsliv. Rutinen syftar till att ge medarbetare ett ekonomiskt incitament till att arbeta kvar efter 65 års ålder.

Arbetet kring heltidsarbete som norm har förlängts i centrala avtal mellan Sveriges kommuner och regioner och Kommunal och sträcker sig till och med år 2024. Målet är att då ska 85 procent inom kommunals avtalsområde i Halmstads kommun arbeta heltid. 2021 har andel heltider ökat till 69,4 procent från 54,6 procent

år 2018. Från och med 1 januari 2021 sker alla nyrekryteringar längre än tre månader på heltid inom Kommunals avtalsområde. Under året har implementerade av schemaplaneringshjälpen i personalsystemet skett på de sista de verksamheterna inom socialförvaltningen och på vissa delar av servicekontoret. Under hösten har workshops genomförts med medarbetare, chefer och stödfunktioner i kommunen för att se hur arbetet kan fortsätt förbättras och utvecklas.

HÅLLBART ARBETSLIV

För att få ett hållbart arbetsliv har förvaltningar och bolag satt igång med olika insatser för att stimulera medarbetarnas fysiska och psykosociala hälsa via hälsoinspiratörer och företagshälsan. Vissa aktiviteter har dock fått ställas in på grund av pandemin, men i en del fall har de kunnat anordnas digitalt istället som till exempel digital pausgymna och yoga. Schemaläggning för hållbart arbetsliv fortsätter och hälsosamtal kopplat till både individ och grupp genom aktiva hälsoplaner samt stöd i arbetet kring organisatorisk och social arbetsmiljö är exempel på aktiviteter som genomförts.

Halmstads kommun har arbetat fram en bemanningshandbok som ett stöd och ramverk vid schemaläggning i verksamheten. Här beskrivs kommunens roller och ansvar samt övergripande riktlinjer för bemanning, planering och schemaläggning. Detta är ett av verktygen för arbetet med att minska ohälsa i arbetslivet genom att använda forskning inom området och hjälper medarbetare att på sikt få en bra återhämtning.

Under pågående pandemi har många medarbetare som har administrativt uppgifter arbetat hemifrån på hel- eller deltid och med anledning av det genomfördes en enkätundersökning där syftet var att fånga upplevelsen av att arbeta hemifrån. Majoriteten av medarbetarna att det fungerar bra att arbeta hemifrån, men det finns också medarbetare som upplever att det fungerar dåligt. De flesta upplever att balansen mellan fritid och jobb har varit bra. Tekniken fungerar och kontakt med kollegor fungerar bra, men ergonomi är sämre vid hemarbete. På frågor om hur det gått att hålla motivation, fokus och att känna sig delaktighet så anser de flesta att det fungerat överlag bra.

LEDARSKAP

Halmstads kommunkoncerns nya chefs- och ledarprogram startade vid årsskiftet och riktar sig till samtliga chefer. Syftet med chefs- och ledarprogrammet är att ge goda förutsättningar för chef och ledare så att verksamheten kan nå upp till det som förväntas i samhälls- och välfärdsuppdraget samt agera som en attraktiv arbetsgivare. Programmet ska ge möjlighet till lärande över hela chefsperioden, för såväl ny som för mer erfaren chef.

Under året har även ett arbete påbörjats inom området chefers uppdrag och förutsättningar. Syftet med projektet är att undersöka vad som behöver göras för att chefer ska uppleva ett hållbart arbetsliv och klara sitt chefsuppdrag med tydliga förväntningar och rimliga uppdrag. Det ska också uppfattas attraktivt att vara chef och på så sätt säkra Halmstads kommuns chefs- och ledarförsörjning.

PERSONALBILD

Halmstads kommun har tio förvaltningar och sju bolag med 9 532 tillsvidare- och visstidsanställda per den 31 december 2021. Under året har antalet anställda ökat kraftigt med 323 tillsvidareanställda och 114 visstidsanställda jämfört med föregående år. Av förvaltningarnas och bolagens månadsavlönade är totalt tio procent visstidsanställda. Med visstidsanställda avses i detta sammanhang alla anställningar (tre månader eller längre) med månadslön. Ökningarna i personaltalen beror på att förvaltningarna har anställt extra personal under året för att förstärka verksamheterna då sjukfrånvaron varit hög under året, beroende på pandemin.

TILLSVIDARE- OCH VISSTIDSANSTÄLLDA

(ANTAL)	Tillsvidare	Årsarbetare tillsvidare	Visstid	2020-12 visstid (%)	2021-12 visstid (%)
Kommun	7 994	7 667	878	10%	10%
Bolag	632	626	28	5%	4%
Totalt	8 626	8 293	906	10%	10%

Tabell 18: Tillsvidare- och visstidsanställda

SJUKFRÅNVARO

I Tabell 19 nedan redovisas sjukfrånvaro uppdelat på kvinnor, män och ålder i förhållande till ordinarie arbetstid beräknat i timmar. I uppgifterna ingår alla anställda, inklusive timavlönad personal. Under 2021 ökade den totala sjukfrånvaron något inom både förvaltningar och bolag jämfört med föregående år, från 7,9 procent till 8,0 procent. Ökningen i sjukfrånvaron beror på den pågående pandemin och restriktionerna,

samt att medarbetare uppmanas att stanna hemma även vid lättare förkylningssymtom som inte är pandemi-relaterade. Statistiken visar att sjukfrånvaron har ökat i de yngre och i de äldre åldersgrupperna under 2021. Den största procentuella ökningen står gruppen 29 år eller yngre för. Sjukfrånvaron totalt bland kvinnor har ökat något, medan för männen syns en minskning. Långtidssjukfrånvaron över 60 dagar har efter en minskning under 2020 återigen börjat öka något.

OBLIGATORISK REDOVISNING AV SJUKFRÅNVARON

(procent)	2020: Kommun	2020: Bolag	2020: Totalt	2021: Kommun	2021: Bolag	2021: Totalt
1. Total sjukfrånvarotid i % av ordinarie arbetstid	8,3	3,2	7,9	8,4	3,5	8,0
2. Summa tid med långtidssjukfrånvaro (mer än 60 dagar)	39,3	24,5	38,8	41,1	32,3	40,8
3. Summa sjukfrånvarotid för kvinnor	9,2	1,8	9,0	9,4	3,4	9,1
4. Summa sjukfrånvarotid för män	5,6	2,8	5,4	5,3	3,6	5,0
5. Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 29 år eller yngre	8,4	2,8	7,9	9,1	2,9	8,7
6. Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30–49 år	8,3	3,1	7,8	8,0	3,6	7,6
7. Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år eller äldre	8,4	3,4	8,1	8,6	3,6	8,2

Tabell 19: Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaron

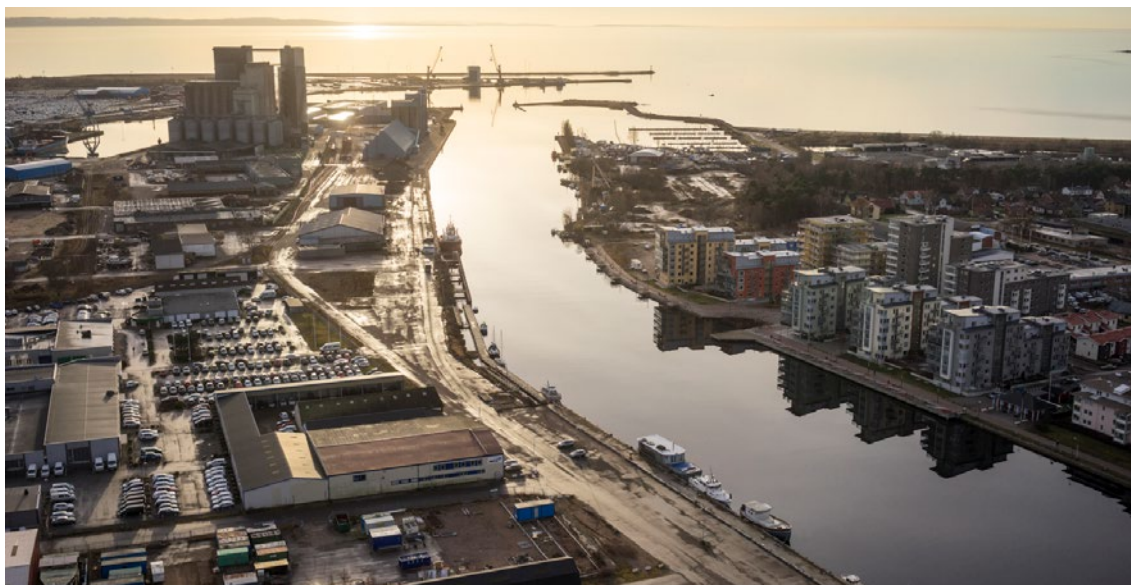
Förväntad utveckling

Halmstads kommun har under många år kunnat undvika större ekonomiska påfrestningar. En av orsakerna till detta är en tydlig ekonomistyrning med ansvarstagande som en av grundpelarna. En annan förklaring är att kommunen erhållit betydande intäkter av engångskaraktär, exempelvis från stora försäljningar av fastigheter och från exploateringsverksamheten, vilket inneburit att finansiella reserver har kunnat byggas upp. Förutsättningar har härigenom skapats för att finansiera investeringar med egna medel och för att placera på den finansiella marknaden. Detta har i sin tur skapat positiva räntenetton, vilket ökat tillgängliga medel att bedriva verksamhet för.

Även om 2021 års ekonomiska resultat är positivt, ett av det högre under hela 2000-talet och kommunen inte ökat sin upplåning då investeringsverksamheten inte blivit så stor som planerat måste det ändå poängteras att kommunen behöver öka sina årliga ekonomiska överskott för att undvika ett hastigt ökat upplåningsbehov de närmast kommande åren, med påföljande ränte- och riskkostnader. För perioden 2022 till 2026 har kommunen budgeterat med ekonomiska resultat som kommer medföra ökad upplåning för att klara de relativt höga investeringsnivåerna. Kommunens ekonomi kommer därmed än mer påverkas av räntemarknadens utveckling.

Även om den demografiska situationen stabiliserats i de senaste prognoserna så beräknas personer i de åldrar där kommunala tjänster normalt sett efterfrågas, företrädesvis unga och äldre, fortsätter att öka i högre takt än de kommunala intäkterna. Sveriges kommuner och regioner har i omgångar de senaste åren framfört att kommunsektorn kan behöva höja skatten rejält både i närtid och på längre sikt för att nå en ekonomi i balans. Orsakerna till detta är ett högt kostnadstryck främst på grund av den demografiska utvecklingen, ökat investeringsbehov och ökande pensionskostnader. Utmaningarna är därför betydande framöver, även om det för tillfället överskuggas av pandemin och Rysslands invasion av Ukraina och dess effekter.

De senaste årens verksamhetsutökningar och, relativt andra kommuner, omfattande investeringar har inneburit att Halmstads kommuns kostnader ökat mer än det demografiska trycket motiverat. Omfattningen på såväl genomförda som planerade investeringar innebär att kommunens finansiella tillgångar krympt mycket snabbt, även om kommunens goda ekonomiska resultat de senaste två åren tillfälligt saktat in utvecklingen. Pandemin visar på att snabba förändringar av de ekonomiska förutsättningarna ställer krav på ekonomiska marginaler i kommunens planering, såvada kommunen vill förlita sig på eget agerande, samt att organisationen är flexibel och förändringsbenägen och vågar prioritera och ompröva sin verksamhet för att vara hållbar på sikt.

Kommunfullmäktiges mål och bedömning

Införandet av en tillitsbaserad och horisontell styrning i kommunkoncernen fortsätter. Ett led i detta är att kommunfullmäktiges mål inte i samma utsträckning som tidigare ”bryts ned” i nämnders och bolagsstyrelser verksamhetsplaner. I stället samordnar kommunstyrelsen och kommunledningsförvaltningen arbetet med målen, huvudsakligen via utvecklingsteam.

Kommunfullmäktiges mål har fokus på att driva utveckling i samhället och det demokratiska området, snarare än att fokusera på de service- och välfärdsfrågor som sköts av nämnder och bolags-

styrelser. Målens syfte är att driva utveckling och skapa förflyttning inom särskilt viktiga områden. Vikt läggs därför i uppföljningen vid förflyttningen, likväl som det faktiska resultat som förflyttningen leder till. Alla i kommunkoncernen ska bidra till hela kommunens utveckling, bland annat genom kommunfullmäktiges mål.

Uppföljningen presenteras utifrån utvecklingsområdena i den strategiska planen. För detaljer kring insatser som skett inom nämnder och bolagsstyrelser, hänvisas till deras uppföljningsrapporter.

BEDÖMNING PER KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

1	I Halmstad ska allas uppväxtvillkor vara goda, jämlika och jämställda	↑	●
2	Halmstad ska vara en jämlik och trygg kommun	→	●
3	Halmstads kommun ska aktivt driva omställning till ett miljömässigt hållbart samhälle	↑	●
4	Hela Halmstad ska vara en växande plats, attraktiv att bo på och att besöka	→	◆
5	Halmstad ska ha Sveriges bästa företagsklimat och alla som kan jobba ska jobba	→	◆
6	I Halmstad ska välfärden vara trygg, stabil och av hög kvalitet	↑	◆
7	Halmstads kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare	↑	◆

↑ Förflyttning sker i linje med önskade effekter

→ Förflyttning sker delvis i linje med önskade effekter

↓ Förflyttning sker inte i linje med önskade effekter

● Målet har nåtts under 2021

◆ Målet har delvis nåtts under 2021

● Målet har inte nåtts under 2021

Figur 12: Bedömning per kommunfullmäktigemål

Utvecklingsområde: Den inkluderande kommunen

Kommunfullmäktiges mål 1: I Halmstad ska allas uppväxtvillkor vara goda, jämlika och jämställda

I planeringsdirektiv med budget framgår att målet ska leda till följande effekter:

- Mer jämlik och likvärdig skola och uppväxt
- Förbättrade skolresultat
- Förstärkt elevhälsa och samordning i tidiga insatser
- Ökat stöd till elever med funktionsvariationer under skoltid
- Minskad droganvändning bland ungdomar
- Meningsfull fritid för fler unga i Halmstad oavsett kön, sexuell läggning, bakgrund eller funktionsvariation

Bedömningen är att det sker en förflyttning mot målet, men att det inte nås under 2021.

Det finns en välfungerande samverkan i grunduppdragen som rör barn och ungas uppväxtvillkor. Detta är en förutsättning för förflyttning mot målet. Arbetsätten utvecklas hela tiden för att fånga upp utsatta grupper, utforma insatser samt möta barn, unga och deras familjer på nya sätt. Långsiktigt förebyggande arbete och tidiga insatser är centrala för att nå målet. Flera nämnder har relaterade mål. En mängd satsningar sker såväl inom grunduppdragen som i form av tillfälliga projekt.

Pandemin har inneburit att elever i vissa fall inte har fått de kunskaper eller färdigheter som de annars skulle fått. Barn i socioekonomiskt utsatta familjer och med ett svagare socialt skyddsnät har berörts särskilt. Nationella rapporter visar att nuvarande socioekonomiska skillnader förstärks av pandemin, men att andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll ökade även tidigare.

Något fler unga uppger i *Lupp-undersökningen* (lokal uppföljning av ungdomspolitik) att de provat narkotika någon gång. Satsningar, som påverkats av pandemirestriktioner, har efter sommaren startats upp i viss omfattning.

Samsynk är ett samverkansprojekt för att utveckla arbetssätt kring barn med omfattande stödbehov i socioekonomiskt utsatta områden. Projektet samordnar stöd från flera förvaltningar och regionen kring barnet och familjen.

Barnkonsekvensanalyser har gjorts för att synliggöra barn och ungas behov. Det finns tendenser till minskande skillnader mellan flickor och pojkar gällande skolresultat. Gymnasiebehörigheten har förbättrats på vissa skolor och barn känner sig tryggare i kommunens skolor i hög grad. Antalet specialpedagoger inom förskolan har blivit fler liksom antalet skolpsykologer.

Många av de insatser som sker borde sammantaget bidra till en mer likvärdig skola, förbättrade skolresultat och livsvillkor. Likvärdigheten, mätt utifrån socioekonomiska förutsättningar, för de mest utsatta barnen går dock åt fel håll. Frågor om ökad tid i förskolan för barn i språkligt utsatta områden utreds, liksom elevområden, elevströmmar och profilering av skolor. Ett koncerngemensamt utvecklingsarbete för att hitta nya sätt att minska och motverka segregationen har initierats.

Upplevelsen av en meningsfull fritid skiljer sig mellan unga i Halmstad. Flickor, unga med annan konststillhörighet och unga som anger att de har funktionsvariation menar i högre grad att det finns färre aktiviteter som de är intresserade av enligt *Lupp-undersökningen*. Insatser har riktats till vissa målgrupper.

Aktiv sommar är ett bra exempel på vikten av samverkan, inte minst efter att pandemin har slagit hårt mot barn och ungas fritidsverksamheter.

Civilsamhällets organisationer är avgörande för en bra fritid för barn och unga. Förutsättningarna att bidra till återstart av verksamheterna efter pandemin, och långsiktigt till ett inkluderande föreningsliv, bör ses över.

Förutsättningarna att arbeta för måluppfyllelse upplevs av verksamheterna som kraftigt skiftande från år till år. Detta på grund av oberäkneliga statsbidrag, effektiviseringar och svårigheter att kompensera för ökande samhällsutmaningar.

Kommunfullmäktiges mål 2: Halmstad ska vara en jämlik och trygg kommun

I planeringsdirektiv med budget framgår att målet ska leda till följande effekter:

- Ökad trygghet och tillit
- Minskad bostadssegregation
- Ökad inkludering och integration
- Jämlik och likvärdig hälsa i hela kommunen
- Ökad jämlikhet och jämställdhet
- Ökad demokratisk delaktighet bland under-representerade grupper

Bedömningen är att det delvis sker en förflyttning mot målet, men att det inte nås under 2021.

± av förflyttning även inom andra målområden. Det behövs en bred diskussion om förutsättningarna till långsiktiga insatser, för att hantera utmaningarnas bakomliggande orsaker.

Flera nämnder och styrelser har egna mål med bäring på målet. Det görs satsningar inom grunduppdragen och som tillfälliga projekt.

Trygghetsskapande insatser har varit i fokus under en längre tid. Mätningar av upplevd trygghet inom verksamheterna har överlag goda resultat. Barn och unga är trygga i skolan. De skillnader som framträder bedöms vara kopplade till socioekonomi, kön och vissa platser i kommunen. En högre andel unga upplever centrum som otryggt jämfört med tidigare. Det är en fortsatt högre andel kvinnor som avstår från att gå ut på kvällarna än män.

Det trygghetsskapande arbetet hänger ihop med tillit och förtroende mellan människor och till samhället. Det sker flera satsningar inom kommunkoncernen. Till exempel har podden Halmstad växer startat, och kommunen var värdar för den turnerande *demokratistugan* tillsammans med länsstyrelsen. Under 2022 aktualiseras frågorna ytterligare, då det både är en lokal folkomröstning och allmänna val. Insatser för ett koncernövergripande samarbete för ett jämlikt valdeltagande planeras. Dessa insatser kan ha bäring även efter valåret.

Minskad bostadssegregation ges tydligt utrymme i förslaget till Framtidsplan 2050, och är ett viktigt område för det pågående koncernövergripande arbetet mot segregation. Flera nämnder och styrelser har mål och utvecklingsarbeten med bäring på detta. Förändring förutsätter att strategiska inriktningar för minskad bostadssegregation synliggörs och bryts ner inom berörda grunduppdrag.

Det finns fortsatta skillnader mellan olika grupper när det gäller psykisk och fysisk hälsa. Flickor uppger i *Lupp-undersökningen* att de i större utsträckning är stressade jämfört med pojkar. Ohälsotalen för kvinnor 60–64 år är mycket högre än män, medan män i åldern 19–29 år har något högre ohälsotal än kvinnor. Framst unga flickor i Halmstad uppger att deras psykiska hälsa förvärrats. Insatser har gjorts för barn och unga med psykisk ohälsa.

En generell ökning av jämställdheten mellan kvinnor och män har skett över längre tid, samtidigt som ojämlikheten i vissa fall ökat. Exempelvis finns fortsatt stora skillnader mellan grupper på arbetsmarknaden. Cirka 20 procent av de utrikes födda är arbetslösa jämfört med drygt 4 procent inrikes födda. I vissa socioekonomiskt utsatta områden är majoriteten kvinnor inte förvärvsarbetande.

Det sker insatser för integration och utrikesfödda nya halmstadsbors inkludering i grunduppdragen. Nyanländas förutsättningar till god hälsa och orientering i samhället stöttas genom en särskild satsning på lotsar. Pandemin har dock påtagligt påverkat förutsättningarna för vuxenutbildningen och svenska för invandrare. Distanstudier har inneburit utmaningar för målgrupperna, och verksamheterna har haft svårt att ställa om.

Ett arbete pågår i kommunkoncernen för implementering av kommunfullmäktiges plan för den inkluderande kommunen.

Utvecklingsområde: Miljömässig och ekologisk hållbarhet

Mål 3: Halmstads kommun ska aktivt driva omställningen till ett miljömässigt hållbart samhälle

I planeringsdirektiv med budget framgår att målet bland annat ska leda till följande effekter:

- Ökat klimatsmart byggande och boende
- Ökat hållbart resande och hållbara transporter
- Större fokus på hållbarhet i upphandlingar
- Effektiv och miljövänlig vatten- och energiförsörjning
- Mer cirkulär konsumtion
- Bevarandet och utvecklandet av grön infrastruktur

Bedömningen är att det sker en förflyttning mot målet, men att det inte har nåtts under 2021.

För att nå målet behövs ett långsiktigt systematiskt arbete i samverkan med både interna och externa aktörer.

Den fysiska planeringen skapar förutsättningar för ett hållbart samhälle i ett längre perspektiv. Flera för området strategiskt viktiga planer har tagits fram under året. För samtliga kommunfullmäktiges planer har hållbarhetsperspektivet haft en central plats. De globala målen, *Agenda 2030*, har funnits med i konsekvensbedömningarna.

När det gäller klimatsmart byggande och boende har positionerna flyttats fram något. Sunda hus bedömningskriterier och miljömålskriterier används vid nybyggnation.

Budget för drift respektive investering kan vara fördelad till olika verksamheter. Det kan innebära att incitament för optimala energismarta investeringar inte är tydliga vid projektering.

Återbruk av byggmaterial och inventarier visar på flera utmaningar. En dialog pågår för att utveckla den kommuninterna hanteringen av byggmaterial och inventarier, i syfte att få till mer cirkulära flöden. På sikt kan näringslivet också engageras. Ett projekt för bättre återbruksinsamling på återvinningscentraler, med fokus på kommuninvånare och ideella organisationer har påbörjats.

Ökat hållbart resande och hållbara transporter handlar i första hand om att fler ska gå, cykla och åka kollektivt. En utbyggnad och förbättring av cykelvägnätet görs kontinuerligt för att det ska bli mer konkurrenskraftigt med bilvägnätet, och buss-hållplatser har byggts om till en högre standard. En gångplan är påbörjad, liksom revidering av cykelplanen. En reviderad trafiksäkerhetsplan har fastställts.

Kommunens upphandlingar har fått större hållbarhetsfokus. Nya nätverk har skapats och kompetenshöjande åtgärder har gjorts för att kunna ställa mer relevanta hållbarhetskrav. Hållbarhetsrapporter riktade till nya leverantörer ökar samverkan och uppmuntrar till hållbarhetsarbete.

Ett första steg i genomförandet av planen för vatten och VA är de riktlinjer för hållbar dagvattenhantering som tagits fram. För effektivare finansieringslösningar vid nya exploateringar, behövs beslut om vattenlösningar för större områden redan i ett tidigt skede.

Användningen av tekniskt vatten ökar för bland annat bevattning och rengöring av fordon. Det är dock viktigt med bra reningsanläggningar.

Energi- och klimatområdet har fokuserats i högre utsträckning, och en ny plan är antagen. Det finns en ökad motivation i verksamheterna. För vissa insatser efterlyser verksamheterna ett större centralt ansvar för att göra det enklare att välja rätt. Ett exempel är laddplatser för verksamhetsfordon.

I den fördjupade översiktsplanen för centrum förtydligas hur den gröna infrastrukturen för staden ska stärkas och utvecklas över tid. Behov av kompletterande parker och gröna ytor har identifierats, och förslag till platser pekats ut i planen. Den visar även på kopplingar till centrumnära naturområden.

Som markägare har kommunen ett stort ansvar för att bevara, skydda och utveckla livsmiljöer för viktiga arter och öka biologisk mångfald. Under 2021 planterades ett stort antal träd för att utöka och bredda artbeståndet i Halmstad, men även i syfte att förbättra klimatet och hälsan för både människa och djur.

Pandemin har lett till mer dialog runt friluftsliv, och förbättringar för friluftslivet har gjorts genom att påbörja restaureringen av vandringslingor och faciliteter i Skedala skog.

Medvetandet ökar på många håll och det finns aktuella styrdokument som styr mot en miljömässig

och ekologiskt hållbar utveckling, men den stora förflyttningen till en miljömässigt hållbar omställning sker först i genomförande av verksamhet. Det behövs fördjupad dialog och samverkan mellan de olika verksamheterna, för att ta beslut som driver omställningsarbetet framåt.

Utvecklingsområde: Attraktivitet och hållbar tillväxt

Kommunfullmäktiges mål 4: Hela Halmstad ska vara en växande plats, attraktiv att bo på och att besöka

I planeringsdirektiv med budget framgår att målet bland annat ska leda till följande effekter:

- Jämlik kommunal service i hela Halmstad
- Fler bostäder och ett mångsidigt byggande
- Fler och bättre lekplatser, idrottsplatser och andra offentliga samlingsplatser
- Utveckla kommunens stöd till föreningslivet
- Utveckla Kulturstråk Nissan

Bedömningen är att förflyttning delvis sker i riktning mot målet och att det delvis har nåtts under 2021.

Halmstads kommun är en attraktiv kommun med ett fördelaktigt geografiskt läge och goda förutsättningar för att utvecklas i riktning mot målet. Kommunkoncernen som helhet äger och driver många av de processer som möjliggör att Halmstad kan växa och attrahera nya invånare, organisationer, företag eller besökare. Det gäller alltifrån bostadsbyggande, infrastruktur, myndighetsservice, skola, vård och omsorg till ett varierat kultur- och fritidsutbud. Sammantaget sker många insatser som har bäring på målet och dess önskade effekter, men det finns utmaningar.

Ett flertal satsningar har gjorts för att utveckla olika platser i kommunen under 2021. Teknik- och fritidsnämnden har beslutat om två viktiga övergripande planer, plan för utveckling av Halmstads stränder och plan för Halmstads kommuns lek-miljöer på allmän platsmark. Även satsningar för utvecklingen av *Kulturstråk Nissan* har genomförts. Bland annat har en utbyggnad av belysning längs med hela stråket påbörjats.

Under 2021 har föreningslivet fortsatt påverkats av pandemin. Kommunens stöd och samarbete med föreningar har främst fokuserat på att möjliggöra för dem att upprätthålla sin verksamhet, snarare än på utveckling.

Antalet nytillkomna bostäder de senaste åren kan inte med säkerhet täcka den förväntade befolkningsökningen. Under 2021 har ett antal insatser gjorts för att öka det årliga antalet planlagda bostäder. Exempel är framtagande av en ny översiktsplan samt en strategi för att på sikt öka produktionen av detaljplaner och planlagda bostäder per år, uppdatering av bostadsförsörjningsprogrammet och översyn av samhällsbyggnadsprocessen. För att nå bostads-politiska målsättningar är följsamhet till framtagna styrdokument viktigt.

Utöver bristen på bostäder, behöver även bostads-segregationen beaktas i planering och byggande av nya bostäder. Det koncernövergripande arbetet med att bryta segregationen har varit en viktig insats 2021, och är så även framgent.

Behovet av stärkt kommunikation, dialog och delaktighet i samband med att kommunen växer och utvecklas har framträtt alltmer. Halmstads utveckling engagerar, och kommunen behöver stärka förmågan till samskapande och delaktighet för att säkerställa möten med olika målgrupper. Kommunen behöver även kommunicera en vision över vad det framtida Halmstad ska vara. Viktiga insatser har skett inom det koncernövergripande uppdraget om att stärka tillit och förtroende för demokratin. Insatserna behöver utvecklas även kommande år.

Kommunfullmäktiges mål 5: Halmstad ska ha Sveriges bästa företagsklimat och alla som kan jobba ska jobba

I planeringsdirektiv med budget framgår att målet ska leda till följande effekter:

- Ökade möjligheter till omställning på arbetsmarknaden
- Åtgärdad matchningsproblematik
- Bästa företagsklimatet
- Fler nystartade företag
- Ökad markberedskap och detaljplanering
- Ökad jämställdhet och mångfald bland företagare
- Fler studenter stannar i Halmstad efter studietiden

Bedömningen är att förflyttning delvis sker i riktning mot målet och att det delvis har nåtts under 2021.

Arbetsmarknadsinsatser är i hög grad ett statligt ansvar, men kommunkoncernen kan bidra med framförallt vuxenutbildning och projekt riktade till arbetslösa. Vuxenutbildningen redovisar jämna och goda resultat över tid. Flera yrkesutbildningar, som är matchade mot arbetsmarknadens behov, erbjuds. Kommunen har 2021 stärkt samverkan med Arbetsförmedlingen, kopplat till personer och grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden.

De kommunala arbetsmarknadsinsatserna har dock påverkats av pandemin. Exempelvis har arbetsmarknadsinsatser inom kommunkoncernen försvårats, liksom arbetet med att etablera kontakter med näringslivet. Utvecklingen och leveransen av digitala aktiviteter har dock utvecklats och påskyndats.

I december 2021 var arbetslösheten 7,8 procent i Halmstad, att jämföra med 9,3 procent föregående år. Förbättringen på arbetsmarknaden gäller alla

grupper. Allra tydligast är det för ungdomar mellan 18 och 24 år, vilken får anses vara den grupp som drabbades allra hårdast under pandemins inledande fas. Nivåerna var i december 2021 på samtliga håll till och med lägre än i december 2019. Över var femte utrikesfödd är dock arbetslös. Halmstad har även en högre arbetslöshet hos denna grupp jämfört med riket.

Kring företagsklimat syns utmaningar främst kopplat till myndighetsutövning. Flera insatser har gjorts i kommunen 2021 för att adressera detta. Exempel är lanseringen av företagservice, som involverat flera delar av kommunkoncernen och bidragit till en tydligare struktur och hantering av näringslivets ärenden. I Sveriges kommuner och regioners undersökning Insikt har kommunen främst lågt betyg i bygglovsrelaterade ärenden. En positiv förflyttning har dock skett under 2021.

Nyföretagandet i kommunen utvecklas mycket positivt. Ökningen har främst skett inom branscher som gynnats av pandemin. Även branscher som drabbats hårt av pandemin, som besöksnäringen, har sett en delvis positiv utveckling och återhämtning under 2021. Framförallt är det besöken från Sverige som utvecklats starkt.

Satsningar för att bidra till ett mer jämställt näringsliv har skett, främst inom Halmstad Business Incubator AB:s verksamhet. Däremot bör jämställdhetsperspektivet få ett tydligare fokus inom kommunens näringslivsarbete framöver, för att åstadkomma en större förflyttning mot målets effekter. Detsamma gäller för att bidra till en större mångfald.

Framöver är det viktigt att arbetet med att stärka kommunens företagsklimat även tar höjd för hur det lokala näringslivet ska utvecklas och vad det ska kännetecknas av. Detta påverkar vilka satsningar kommunkoncernen gör samt vilka typer av branscher, företag och kompetenser Halmstad vill attrahera. Det möjliggör även att den fysiska planeringen kan ha ett tydligare och mer strategiskt näringslivsperspektiv i planer och strategier. Här är arbetet med att implementera kommunstyrelsens näringslivsplan och kommunfullmäktiges plan för attraktivitet och hållbar tillväxt viktiga utgångspunkter.

Utvecklingsområde: Framtidens välfärd

Kommunfullmäktiges mål 6: I Halmstads kommun ska välfärden vara trygg, stabil och av hög kvalitet

I planeringsdirektiv med budget framgår att målet ska leda till följande effekter:

- Fler förebyggande insatser för att bryta negativa händelseförlopp
- Gränsöverskridande arbetssätt för klok och effektiv resursanvändning
- Främjande arbete för att motverka äldres ofrivilliga ensamhet
- Ökad inkludering genom utvecklat stöd till personer med funktionsvariationer
- Utvecklade välfärdstjänster med stöd av digitaliseringen

Bedömningen är att förflyttning sker i riktning mot målet och att det delvis har nåtts under 2021.

Förändringstakten i vår omvärld är hög och kommunkoncernen påverkas i hög grad av denna förändring, både på kort och på lång sikt. Året har präglats av pandemin, vilken i olika grad varit påfrestande för kommunens verksamheter. Många lärdomar har gjorts och både styrkor och brister har blivit tydliga. I det korta perspektivet lyckas

kommunen bra med att möta flera av de önskade effekterna. Marginalerna är dock i många fall små. I det längre perspektivet är det viktigt att ta tillvara de erfarenheter och kunskaper som gjorts i det pågående förändringsarbetet. Den samlade bedömningen är att många insatser görs, vilket bidrar till att delar av målet uppnås men även att vi ser en förflyttning i riktning mot målets ambitioner.

Utvecklingen av digitala verktyg och tjänster pågår på bred front i verksamheterna. Detta underlättar och förbättrar för såväl verksamheterna som invånarna, vilket bidrar till att möta flera av de önskade effekterna. Det handlar bland annat om att tjänster blir både enklare, fler och mer tillgängliga för invånare. Nya tjänster kan också erbjudas, som underlättar och som i förlängningen kommer att frigöra resurser i organisationen. Insatser görs även för att höja den digitala mognaden hos invånarna, vilket inkluderar och skapar mervärden. Verksamheterna samverkar även i stor utsträckning när det gäller gemensamma processer och utveckling av tjänster och funktioner som har möjligheter att skapa synergier, vilket framförallt skapar möjligheter för effektiv resursanvändning och att driva ett proaktivt arbete.

Målet handlar om att på ett övergripande plan skapa förutsättningar och bana väg för att verksamheterna på ett effektivt sätt ska kunna möta framtida utmaningar i sina grunduppdrag. Kännedomen och kunskapen om vad som behöver åstadkommas i detta avseende är god och många insatser, aktiviteter och processer pågår eller planeras. Exempel är gemensamt ledningssystem, processororienterat arbetssätt och införandet av en tillitsbaserad styrning och ledning.

För att lyckas är det viktigt att fortsätta det påbörjade arbetet. Förutsättningar behöver ges i bland annat långsiktiga mål och insatser, samt att verksamheterna ges utrymme för förändring och omställning.

Kommunfullmäktiges mål 7: Halmstads kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

I planeringsdirektiv med budget framgår att målet ska leda till följande effekter:

- Hållbar och strategisk kompetensförsörjning i alla verksamheter
- Minskning av sjuktal och otrygga anställningar
- Tilltro till professionen genom ökat inflytande för medarbetarna
- Bättre möjligheter till egen försörjning för nya invånare och personer långt ifrån arbetsmarknaden
- Hållbara scheman och utfasning av delade pass
- Fler praktikplatser i kommunens olika verksamheter

Bedömningen är att förflyttning sker i riktning mot målet och att det delvis har nåtts under 2021.

Demografiförändringarna tillsammans med den snabba förändringstakten är kända utmaningar. De har och kommer fortsatt att ha stor inverkan på detta område. Det genomförs många insatser och aktiviteter som verkar i riktning mot de önskade effekterna, men det krävs långsiktighet för att åstadkomma önskade och bestående förändringar. Samarbeten och aktiviteter såväl inom organisationen som med externa parter pågår både i syfte att nå personer långt från arbetsmarknaden men även i att nå nya grupper eller nya typer utbildningsinsatser. Att vara en attraktiv arbetsgivare och att behålla personal är viktiga faktorer att arbeta vidare med, vilket även görs på bred front.

Fokus behövs även på systemstöd, bland annat för resursplanering samt kartläggning av kompetenser och kompetensglapp. Detta för att på ett resurseffektivt sätt skapa framförhållning och skapa utrymme för ett aktivt ledarskap. Chefer och ledare behöver tid för att skapa förutsättningar för att medarbetarna ska kunna utföra ett gott arbete, skapa ett hållbart arbetsliv och bidra till att vara en attraktiv arbetsgivare. Det tillitsbaserade ledarskapet är ett viktigt verktyg, och för att få ut mesta möjliga effekter krävs även här långsiktighet och uthållighet.

Många verksamheter har kommit långt i arbetet med tillitsbaserat ledarskap. Det är viktigt att sprida kunskap och goda exempel för att bygga engagemang och göra medarbetarna delaktiga.

Det är avgörande att använda och utveckla medarbetarnas kompetens rätt, stärka ledarskapet och hitta nya vägar för att rekrytera både brett och nytt. Att kunna behålla personal är en viktig faktor för att kunna klara framtidens utmaningar. Här handlar det mycket om att ge medarbetare möjligheter att utvecklas både kompetensmässigt och inom olika professioner. För att åstadkomma detta behöver kommunkoncernen mer utvecklade strategier för att ta tillvara de möjligheter som finns.

Uppdrag lämnade av kommunfullmäktige

Nedan ges en återrapportering för de uppdrag som kommunfullmäktige lämnat till kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser.

EN LIKVÄRDIG SKOLA

Barn- och ungdomsnämnden har inarbetat detta uppdrag i verksamhetsplanen. En rapport kommer att lämnas till kommunfullmäktige under våren 2022.

EN SOCIAL INVESTERINGSFOND FÖR BARN OCH UNGA
Kommunfullmäktige fattade beslut i december 2021.

ETT LIVFULLT TORG I HALMSTADS KÄRNA

Uppdraget har överfört till teknik- och fritidsnämnden, då torget är allmän platsmark. Utredningen kommer att inledas under 2022.

STRATEGISK UPPHANDLING FÖR ETT HÅLLBART HALMSTAD

Ett flertal insatser har skett, och pågår, kopplat till uppdraget. Arbetet riktar sig såväl internt som externt. En ny riktlinje för upphandling och inköp är för närvarande på remiss. Beslut i kommunfullmäktige förväntas under våren 2022.

VERKSTÄLLA KULTURSTRÅK NISSAN

Satsningar har genomförts. Bland annat har en utbyggnad av belysning längs med hela stråket påbörjats. Uppdraget hanteras även inom ramen för kommunfullmäktiges mål.

EN SAMLAD ORGANISERING FÖR EFFEKTIV DIGITALISERING

En utredning har genomförts avseende hur kommunen ska leda, organisera och på bästa sätt arbeta med den digitala infrastrukturen. Utredningen resulterade i ett uppdrag från kommundirektören att fastställa former för den koncernövergripande it-styrningen.

UPPLYSNINGAR OM REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (2018:597) från 2019 om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

I samband med revision 2020 uppmärksammades det att Halmstads kommun ingått medfinansieringsavtal för statlig infrastruktur i samband med byggnation av Södra Infarten. Kommunen har under 2021 korrigerat dessa poster och kategoriserat om utgifterna under materiella anläggningstillgångar, pågående arbete, till bidrag till statlig infrastruktur. Årets resultat påverkas med 20 mnkr på grund av denna justering.

SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER

Den kommunala årsredovisningen ska innehålla sammanställda räkenskaper, det vill säga den kommunala koncernen som bestående sammanslagning av kommunens och de kommunala koncernföretagens räkenskaper. De kommunala bolagen använder sig av årsredovisningslagen, Redovisningsrådets rekommendationer samt Bokföringsnämndens allmänna råd. Kommunen och de kommunala bolagen kan tillämpa olika redovisnings- och värderingsprinciper.

Redovisningsprinciperna skiljer sig avseende komponentavskrivning och hur anslutningsavgifter redovisas. Alla de kommunala bolagen och kommunen tillämpar komponentavskrivning, uppdelningen och avskrivningstiden på de olika komponenterna bygger på individuella bedömningar. De kommunala bolagens investeringsbidrag tas upp som förutbetalda intäkt och redovisas som långfristiga skulder. De kommunala bolagen redovisar däremot anslutningsavgifter helt som intäkt i resultaträkningen, till exempel fjärrvärmeanslutningar. Vidare redovisar bolagen alla leasingavtal som operationella medan kommunen gör en uppdelning enligt RKR R5. Enligt RKR R16 ska koncernföretagens avvikande redovisningsprinciper justeras före konsolidering. Någon sådan justering har inte gjorts med motivering till beloppets ringa storlek till den totala omslutningen.

Bolag där kommunen innehar mer än 50 procent kallas för dotterföretag. Bolag, i vilka kommunen har en direkt ägarandel på mellan 20 och 50 procent betraktas som intresseföretag.

Intresseföretag inom koncernen Halmstads Rådhus AB som ägs till mer än 49 procent har konsoliderats. Intresseföretaget Hallands Hamnar AB, som ägs till 50 procent av dotterföretaget Hallands Hamnar Halmstad AB, har konsoliderats

enligt kapitalandelsmetoden. Anledningen till vald konsolideringsmetod är att få samstämmighet med konsolideringen av intresseföretag i koncernen för Halmstads Rådhus AB, där kapitalandelsmetoden tillämpas. Vidare görs bedömningen att valet av kapitalandelsmetoden är förenligt med kravet på en rättvisande bild, då andelarna är av ej materiell karaktär enligt väsentlighetsprincipen i ett koncernkoncernperspektiv.

Laholmsbukts VA AB, som är ett intresseföretag som ägs till 50 procent av Halmstads kommun har konsoliderats enligt proportionell konsolidering.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden avses att det av kommunen förvärvade egna kapitalet i dotterföretag har eliminerats. Därefter intjänat kapital räknas in i koncernens egna kapital. Med proportionell konsolidering menas att om dotterföretagen inte är helägda tas endast ägda andelar av räkenskaperna in i koncernredovisningen.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Jämförelsestörande poster särredovisas, när dessa förekommer, i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesrapporten.

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger en procent av skatteintäkterna. Dessutom redovisas alltid realisationsvinster, realisationsförluster samt orealiserade förluster som jämförelsestörande. Poster som understiger en procent kan, för innevarande år, anses vara jämförelsestörande om kriterierna uppfylldes under tidigare år och jämförelsetalen annars skulle bli missvisande.

INTÄKTER

Redovisning av skatteintäkter

Redovisad skatteintäkt innehåller, utöver preliminära skatteinbetalningar som har kommit kommunen tillgodo under året, också utfallet av den definitiva slutavräkningen för föregående år samt preliminär slutavräkning för innevarande år. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges kommuner och regioners decemberprognos. Efter bokslutets upprättande har Sveriges kommuner och regioner publicerat en ny prognos i februari 2022 som pekar på ett utfall som avviker från tidigare prognos med +19 mnkr. I bokslutet har kommunen för slutavräkning 2019 tagit upp skatteintäkter i enlighet med Skatteverkets redovisningsräkning 2021-01-12. Skatteverket har emellertid inkommit med en korri-

gering av denna, vilken inte kunde beaktas i kommunens bokslut. Detta innebär att skatteintäkterna i bokslutet 2020 är 278 tkr för höga. Detta påverkar även 2021 som då får en negativ påverkan med motsvarande 278 tkr.

Periodisering av statsbidrag

Allmänt sett underlättas kommunens styrning när relativt stora statsbidrag under ett år är kända till belopp långt innan året börjar. I de fallen så inträffar, uppstår ibland en krock mellan den externa redovisningen och den traditionella kommunala styrningen. Halmstads kommun redovisar nedan exempel där kommunen valt att göra avsteg från redovisningsprinciper, i syfte att matcha kommunens resursförbrukning med de statliga bidragen. Om kommunen följt LKBR, hade årsresultatet 2021 försämrats med totalt 10 mnkr.

Kommunen erhöll 2016 ett särskilt statsbidrag (Byggbonus) på nästan 29 mnkr och beslutade att större delen av bidraget, 25 mnkr, skulle användas för samhällsbyggande insatser under en femårsperiod. Detta är ett avsteg från rekommendationer och praxis om hur bidraget bör periodiseras. Bidraget periodiseras i stället för att möta de kostnader som uppkommer på grund av kommunens planerade insatser. Under perioden januari till december 2021 har 10 mnkr av 2016 års bidrag intäktsförts. Byggbonusen som erhöles år 2017 och 2018 har dock intäktsförts i sin helhet enligt rekommendationen.

Kommunen erhöll år 2017 stora schablonersättningar för introduktion och etablering av nyanlända. Kommunen bokförde då 38 mnkr som en förutbetalad intäkt bland kortfristiga skulder. Skulden ska täcka det åtagande som kommunen har för att bedriva modersmålsundervisning för nyanlända barn och ungdomar, merparten periodiseras till och med år 2036. Detta är ett avsteg från rekommendationer för hur schablonersättningen ska redovisas, som säger att den ska intäktsredovisas samma år den utbetalas. Intäkten redovisas nu över flera år och under 2021 påverkade det kommunens resultat positivt med 3 mnkr.

Riktade statsbidrag och statliga ersättningar

Kommunen hade vid årsbokslutet 2020 bokat upp en beräknad fordran på staten, gällande statsbidrag för 2020 till regioner och kommuner för att ekonomiskt stödja verksamheter inom hälso- och sjukvård respektive socialtjänst till följd av pandemin, på totalt 56 mnkr vilket motsvarade 90 procent av sökt belopp på 62 mnkr. Socialstyrelsen beslutade efter återredovisningen i mars att kommunen erhöles nästan hela det sökta beloppet på 62 mnkr. Skillnaden på 6 mnkr har intäktsförts 2021.

Socialstyrelsen gjorde det i april 2021 möjligt för kommuner och regioner att söka Statsbidrag till regioner och kommuner till följd av sjukdomen covid-19, hänförliga till merkostnader för covid-19 avseende december 2020. Halmstads kommun ansökte om medel för 10 mnkr och hela beloppet har utbetalts och intäktsförts under 2021.

Kommunen har vid bokslutet erhållit ersättning på totalt 35 mnkr, för perioden januari–september 2021, från staten för delar av de högre sjuklönekostnader som överstiger det normala. Kommunen har för helåret registrerat i arbetsgivardeklarationen (kostnader som arbetsgivare ska betala enligt sjuklönelagen) drygt 96 mnkr i kostnader för sjuklöner, motsvarande belopp 2019 innan pandemin var 62 mnkr.

Övriga intäkter

Offentliga investeringsbidrag samt anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt, och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningarnas respektive nyttjandeperiod.

KOSTNADER

Lånekostnader

Lånekostnaderna belastar den period de hänförs till och inräknas inte i tillgångarnas anskaffningsvärden.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med en nyttjandeperiod om minst tre år kan klassificeras som anläggningstillgång, om anskaffningsvärdet överstiger ett prisbasbelopp.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärde, minskat med avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Kommunen tillämpar komponentavskrivning. Det innebär att en tillgång delas upp på olika komponenter och skrivs av separat, om den förväntade skillnaden i förbrukning mellan de olika komponenterna är väsentlig.

Kommunen arbetar med fem olika komponenter för fastigheter (stomme, yttre beklädnader, installationer, inre ytskikt samt övriga komponenter) där föreslagna avskrivningstider skiljer sig mellan komponenterna från 5–60 år. För gator och vägar används tre olika komponenter (bärlager, slitlager och övriga komponenter), där exempelvis skyltar och belysning ingår, med avskrivningstider på mellan 15–60 år. Det är dock viktigt att poängtera att varje investering prövas individuellt utifrån exempelvis användning, materialval och läge för att på bästa möjliga sätt spegla nyttjandeperioden.

Avskrivning påbörjas så snart anläggningen tas i bruk utifrån en bedömning av tillgångens (komponenternas) nyttjandeperiod med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, viss konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Alla nya exploateringar redovisas från och med 2016 som omsättningstillgångar. En viss del äldre exploateringsprojekten redovisas fortfarande via investeringsredovisningen och klassificeras som anläggningstillgångar.

I kommunens redovisade tillgångar ingår finansiell leasing av bilar med avtalstid längre än tre år samt längre hyresavtal som klassificerats som finansiell leasing. Finansiell leasing finns också uppbokad som en långfristig skuld. Övriga leasingavtal betraktats som operationella och har inte upptagits i balansräkningen. Upplysningar lämnas också om kommunens framtida hyresåtaganden för de avtal som inte klassificerats som finansiella. De hyresåtaganden som ingår i redovisningen har hyresavtal på längre än tre år.

Halmstads kommun avviker från RKR:s rekommendation R4 Materiella anläggningstillgångar avseende aktivering av kostnader för egen personal. Enligt rekommendationen får endast löneutgifter för den nedlagda arbetstiden tas med. Kommunen tidsredovisar som grund för aktivering av egna arbetsmoment i samband med investeringar. Kommunen inkluderar även andra anställningsrelaterade utgifter (arbetsplats, dator, mobiltelefon med mera) utöver lön i timpriset, vilket är ett avsteg från rekommendationen. Kommunen har under 2021 aktiverat 28 mnkr avseende kostnader för egen personal, vara hälften inte bedöms vara löneutgifter för den nedlagda arbetstiden.

AVSKRIVNINGSTIDER	Persondatorer, servrar och annan it-utrustning	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Byggnader *	Markanläggningar	Immateriella anläggningstillgångar
Halmstads kommun	3-5 år	5-15 år	5-15 år	5-60 år	20-50 år	3-5 år
Halmstads Rådhus AB	-	-	-	-	-	-
Halmstads Fastighets AB	-	-	5 år	10-100 år	20 år	5 år
AB Industristaden	-	-	5-15 år	5-50 år	20 år	-
Halmstad Business Incubator AB	-	-	5 år	-	-	-
Halmstads Energi och Miljö AB	-	5-30 år	3-10 år	20-50 år	20 år	5 år
Halmstads stadsnät AB	-	5-35 år	5 år	5-42 år	-	-
Destination Halmstad AB	-	-	3-10 år	-	-	-
Halmstads Flygplats AB	-	3-20 år	3-10 år	10-50 år	20-40 år	5 år
Hallands Hamnar Halmstad AB	-	3-33 år	3-20 år	25 år	20-25 år	-

*Kommunkoncernen tillämpar komponentavskrivning.

Tabell 20: Avskrivningstider

BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR

Halmstads kommun slöt år 2015 och 2017 medfinansieringsavtal med Trafikverket avseende planering och genomförande av åtgärder i infrastruktur för Södra Infarten, etapp 1, som berör E6 vid trafikplats 42 samt planskild gång- och cykelpassage av Västkustbanan. Medfinansieringsbeloppen om 14 mnkr respektive 107 mnkr löses upp under 25 år. I årets resultat ingår kostnader på 20 mnkr som avser upplösning av bidragen mellan avtalets tecknande till år 2020, utöver detta tillkommer årets upplösningar på 5 mnkr.

Med Trafikverket slöts 2021 ett avtal avseende en medfinansiering av framtagande av järnvägsplan och systemhandlingar som möjliggör ombyggnation av befintlig personbangård. Syftet är att skapa ytterligare kapacitet, ökad säkerhet och robusthet, förbättrad tillgänglighet och förbättrade resecentrumsfunktioner med nationell, regional och lokal nytta. Medfinansieringsbeloppet om 14 mnkr har kostnadsförts i sin helhet 2021.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som en omsättningstillgång. Portföljens förvaltning regleras av i kommunfullmäktige antagen riktlinje. Tillgångarna i form av fonder, obligationer och strukturerade produkter har värderats till verkligt värde genom att värdepapperna har värderats till marknadsvärde vid balansdagen.

FINANSIELL LEASING

När det gäller hyra av verksamhetsfastigheter där hyresperioden omfattar större delen av leasingobjektets ekonomiska livslängd ska avtalen redovisas som finansiell leasing enligt RKR R5, leasing. Kommunen har i år gjort en genomgång av kommunens hyresavtal och funnit fyra stycken hyresobjekt med väsentliga hyresbelopp och långa hyrestider. De tre äldreboendena i Harplinge, Oskarström och på Vallås samt kulturhuset Najaden redovisas från och med 2021 som finansiell leasing. En justering har gjorts på 2020 års balansräkning, där tillgångar och skulder justerats med hänsyn tagit till hyreskontrakten. Effekten av klassificeringen påverkar kommunens soliditet med nästan tre procentenheter. Någon justering har inte gjorts av soliditetsmättet från 2019 eller tidigare.

PENSIONER

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS19.

AVSÄTTNINGAR

Förutom avsättningar till pensioner har kommunen även gjort andra avsättningar för skulder som är ovissa gällande förfallotidpunkt eller belopp. En kortfattad beskrivning av förpliktelsens karaktär ges i detta avsnitt.

Uppskjutna skatter

Halmstads Rådhus AB-koncernen har uppskjutna skatteskulder som består av skatt på temporära skillnader mellan bokföringsmässiga och skattemässiga avskrivningar på materiella anläggningstillgångar. Den största delen finns i Halmstads Energi och Miljö AB, 28 mnkr.

Återställande av mark vid avetablering av paviljonger

Kommunen har under flera år haft svårt att finna tomter där permanent byggnation av förskolor och skolor kunnat slutföras. För att kunna erbjuda förskole- och skolplatser har kommunen därför etablerat ett antal tillfälliga paviljonger. Kommunen har under 2021 inte kostnadsfört några nya utgifter för återställande av mark. Avetablering av paviljonger har påbörjats och sker i takt med att permanenta lokaler färdigställs.

Bidrag till statlig infrastruktur

Halmstads kommun slöt år 2015 och 2017 medfinansieringsavtal med Trafikverket avseende planering och genomförande av åtgärder i infrastruktur för Södra Infarten, etapp 1, som berör E6 vid trafikplats 42 samt planskild gång- och cykelpassage av Västkustbanan. Medfinansieringsbeloppen om 14 mnkr respektive 107 mnkr löses upp under 25 år. Belopp uppgående till 31 mnkr som inte är utbetalda har tagits upp som en avsättning.

Med Trafikverket slöts 2021 ett avtal avseende en medfinansiering av framtagande av järnvägsplan och systemhandlingar som möjliggör ombyggnation av befintlig personbangård. Syftet är att skapa ytterligare kapacitet, ökad säkerhet och robusthet, förbättrad tillgänglighet och förbättrade resecentrumsfunktioner med nationell, regional och lokal nytta. Medfinansieringsbeloppet om 13 mnkr som ska utbetalas fram till 2025 har tagits upp som en avsättning.

Återställande av deponi

Kommunen har i bokslut 2017 gjort en avsättning på cirka 11 mnkr för återställande av Gustavsfälts deponi. Beloppet bygger på en konsultrapport som togs fram 2017. Arbetet med återställandet av deponin beräknas starta tidigast 2022. Halmstads Energi och Miljö AB har gjort avsättningar för Skedala deponi och två övriga deponier. Avsättningarna uppgår vid slutet av 2020 till 30 mnkr och avser huvudsakligen Skedala deponi.

Juridisk tvist

JB-gymnasiet bedrev tidigare en fristående gymnasieskola i Halmstad, som upphörde då företaget gick i konkurs 2013. Ombudet för konkursbolagen efter JB Education AB, JB Education Norr AB, JB Education Mitt AB och JB Education Syd AB har överklagat Halmstads kommuns beslut om retroaktiv kompensation enligt skollagen.

Twisten har uppstått då ombud för konkursbolaget menar att den kommunala gymnasieskolan har tillskjutits bidrag under åren 2010–2013 utan att detta kompenserats JB-gymnasiet. Förvaltningsrätten har i dom gått på ombudet för konkursbolagens linje avseende retroaktiv kompensation för åren 2010–2013. I december 2020 meddelades att kammarrätten undanröjer förvaltningsrättens dom och visar målet åter till förvaltningsrätten för ny prövning. Konkursbona har valt att överklaga kammarrättens dom till Högsta förvaltningsdomstolen. För närvarande inväntas besked om prövningstillstånd. Halmstads kommun har valt att bibehålla avsättningen på 3 mnkr som gjordes 2019.

Övriga avsättningar

Kommunen gjorde under 2019 en avsättning på drygt 4 mnkr för särskild löneskatt på pensionskostnader från tidigare år som finansierats via den individuella överskottsfonden, då dessa enligt ny bedömning från Skatteverket ska ingå i beskattningsunderlaget.

Bland kommunens övriga avsättningar finns också en mindre underhållsfond för lokalhållande föreningars fastigheter.

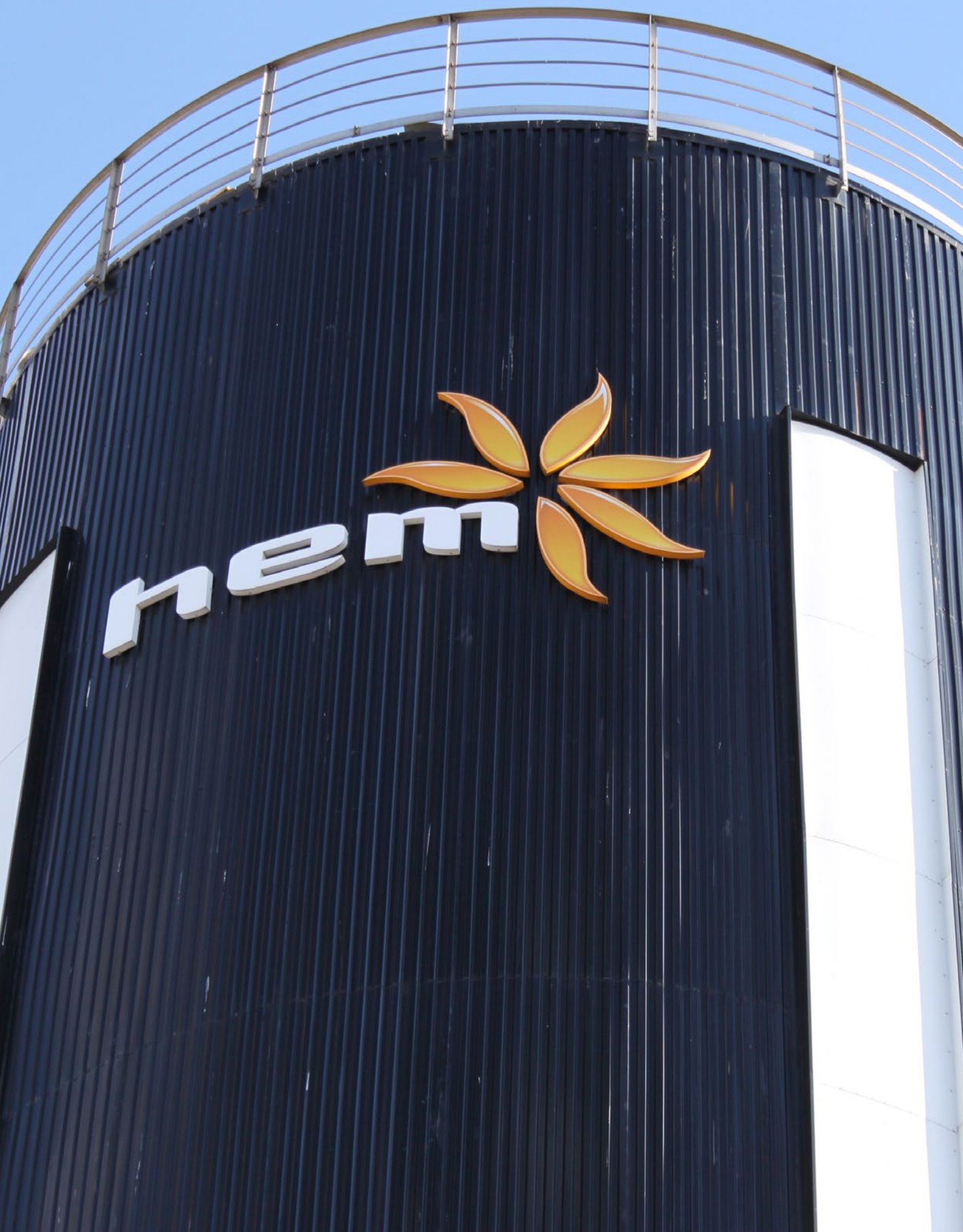
VA-VERKSAMHETEN

Enligt vattentjänstlagen ska VA-kollektivet redovisas skilt från annan skatte- och avgiftsfinansierad verksamhet. Kommunen har fram till och med 2020 redovisat VA-kollektivets eget kapital som en del av kommunens totala kapital. Vid ingången av 2021 uppgick VA-kollektivets del av det totala kapitalet till 22 mnkr. VA-verksamhetens eget kapital har minskat, då VA-verksamheten under året redovisat ett underskott på 17 mnkr. Kommunen har under 2021 anpassat sig till gällande normering som föreskriver att överskott ska redovisas som förutbetalda intäkter och eventuellt underskott ska redovisas mot eget kapital och återställas inom tre år. Förändringen innebär att kommunens eget kapital minskat och kortfristiga skulder ökat med 5 mnkr. Ingen omräkning har gjorts av tidigare års eget kapital.

Övriga upplysningar

I särskilda noter lämnas upplysningar om koncernenheternas ekonomiska ställning och utveckling samt upplysningarna som ger en samlad bild av de ekonomiska engagemangen i företagen (not 26, 27).

Kommunens kostnader för kommunrevisionen redovisas även i särskild not (not 28).

TABELLER

RESULTATRÄKNING (MNKR)	Noter	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Verksamhetens intäkter	not 1	1 527	1 532	3 412	3 617
Verksamhetens kostnader	not 2	-6 838	-7 156	-8 030	-8 551
Av- och nedskrivningar	not 3	-408	-463	-825	-860
Verksamhetens nettokostnader		-5 719	-6 087	-5 443	-5 794
<i>Varav jämförelsestörande poster</i>	not 1,2	89	79	96	78
Skatteintäkter	not 4	4 572	4 859	4 572	4 859
Generella statsbidrag och utjämning	not 5	1 362	1 358	1 362	1 358
Verksamhetens resultat		216	130	492	423
Finansiella intäkter	not 6	245	413	110	275
Finansiella kostnader	not 7	-5	-13	-41	-37
Resultat efter finansiella poster		456	530	560	661
ÅRETS RESULTAT	not 26	456	530	560	661

BALANSRÄKNING (MNKR)	Noter	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	not 8	3	6	7	9
Materiella anläggningstillgångar	not 9	8 008	8 230	15 730	16 356
<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>		6 487	7 037	12 108	12 935
<i>Maskiner och inventarier</i>		381	375	2 174	2 154
<i>Övriga materiella anläggningstillgångar</i>		1 140	817	1 448	1 266
Finansiella anläggningstillgångar	not 10	1 088	1 122	117	85
Summa anläggningstillgångar		9 099	9 357	15 855	16 450
Bidrag till statlig infrastruktur	not 11	0	96	0	96
Omsättningstillgångar					
Förråd	not 12	86	97	136	228
Fordringar	not 13	595	637	770	867
Kortfristiga placeringar	not 14	1 965	2 234	1 965	2 234
Kassa och bank	not 15	500	231	504	232
Summa omsättningstillgångar		3 146	3 198	3 375	3 561
SUMMA TILLGÅNGAR		12 245	12 651	19 230	20 107

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Noter	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Eget kapital					
Årets resultat		456	530	560	661
Resultatutjämningsreserv		635	635	635	635
Övrigt eget kapital		8 037	8 488	9 516	10 072
Summa eget kapital	not 16	9 128	9 653	10 712	11 368
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	not 17	105	112	118	124
Andra avsättningar	not 18	64	92	428	486
Summa avsättningar		169	204	546	611
Skulder					
Långfristiga skulder	not 19	1 122	1 100	5 268	5 172
Kortfristiga skulder	not 20	1 826	1 694	2 704	2 956
Summa skulder		2 948	2 794	7 971	8 128
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		12 245	12 651	19 230	20 107
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	not 21	4 754	4 854	50	50
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	not 22	1 752	1 709	1 752	1 709

KASSAFLÖDESANALYS (MNKR)	Noter	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		456	530	560	661
Justering för ej likviditetspåverkande poster	not 23	437	351	882	760
Övriga likviditetspåverkande poster	not 24	-8	-6	-20	-6
Poster som redovisas i en annan sektion	not 25	-40	-34	-48	-34
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		845	840	1 374	1 381
Ökning/minskning av periodiserade anläggningsavgifter		-10	-11	-14	-25
Ökning(-)/Minskning(+) av kortfristiga fordringar		-154	-134	-205	-187
Ökning(-)/Minskning(+) av förråd och varulager		-3	-11	-38	-92
Ökning(+)/Minskning(-) av kortfristiga skulder		186	-131	22	147
Kassaflöde från den löpande verksamheten		863	553	1 139	1 224
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0	-5	0	-6
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-1 027	-781	-1 704	-1 579
Investeringsbidrag och anslutningsavgifter		30	21	227	48
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		49	49	70	47
Investering i finansiella tillgångar		-28	-35	0	-35
Försäljning av finansiella tillgångar		16	2	16	2
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-960	-750	-1 391	-1 524
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		302	2	452	102
Amortering av skulder för finansiell leasing		-7	-35	-7	-35
Amortering av långfristiga skulder		0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		295	-33	445	67
Bidrag till infrastruktur					
Utbetalning av bidrag till infrastruktur			-39		-39
ÅRETS KASSAFLÖDE		198	-269	194	-272
Likvida medel vid periodens början		301	500	309	504
Likvida medel vid periodens slut		500	231	504	232

NOTER

NOT 1 – Verksamhetens intäkter	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Försäljningsintäkter	55	62	1091	1281
Taxor och avgifter	418	431	346	364
Hyror och arrenden	205	180	1073	1074
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	569	564	589	571
EU-bidrag	1	3	1	3
Övriga bidrag	2	4	6	4
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	180	187	180	187
Försäljning av exploateringsverksamhet och tomträtter	53	63	53	63
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	40	37	47	37
Övriga verksamhetsintäkter	4	2	24	32
SUMMA	1527	1532	3412	3617
Varav jämförelsestörande poster				
– realisationsvinster	44	38	51	38
– exploateringsverksamhet	34	54	53	54

NOT 2 – Verksamhetens kostnader	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Löner	-3 116	-3 287	-3 393	-3 575
Arbetsgivaravgifter	-949	-998	-1 037	-1 091
Bidrag och transfereringar	-184	-225	-184	-225
Material	-327	-341	-1 025	-1 307
Tjänster, inkl köp av verksamhet	-1 856	-1 911	-1 874	-1 853
Realisationsförluster och utrangeringar	-28	-12	-28	-13
Skattekostnader	-	-	-47	-47
Övriga verksamhetskostnader	-1	-3	-31	-25
Pensionskostnader	-377	-378	-411	-414
– utbetalda pensioner	-92	-95	-93	-95
– KPA Pensionsförsäkring	-61	-55	-85	-79
– individuell del	-157	-147	-158	-148
– löneskatt	-81	-78	-88	-84
– skuldförändring inkl skatt	11	-6	11	-6
– övrigt	3	2	3	1
SUMMA	-6 838	-7 156	-8 030	-8 551
Varav jämförelsestörande poster				
– realisationsvinster	0	-5	0	-6
– exploateringsverksamhet	-8	-8	-8	-8

NOT 3 – Av- och nedskrivningar	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Avskrivning immateriella tillgångar	-2	-3	-5	-5
Avskrivning byggnader och anläggningar	-315	-368	-475	-539
Avskrivning maskiner och inventarier	-92	-92	-323	-316
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	-	-	-22	0
SUMMA	-408	-463	-825	-860

NOT 4 – Skatteintäkter	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Preliminär kommunalskatt	4 670	4 723	4 670	4 723
Preliminär slutavräkning innevarande år	-73	118	-73	118
Slutavräkningsdifferens föregående år	-24	17	-24	17
SUMMA	4 572	4 859	4 572	4 859

NOT 5 – Generella statsbidrag och utjämning	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Inkomstutjämning	1 000	1 029	1 000	1 029
Kommunal fastighetsavgift	203	217	203	217
Kostnadsutjämning	-170	-192	-170	-192
Bidrag för LSS-utjämning	-1	-13	-1	-13
Regleringsbidrag/avgift	105	308	105	308
Övriga bidrag	225	10	225	10
SUMMA	1 362	1 358	1 362	1 358

NOT 6 – Finansiella intäkter	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Ränteintäkter	13	7	11	7
Utdelning aktier och andelar	77	79	0	0
Borgensavgifter	56	58	0	0
Pensionsmedel	94	92	94	92
– räntor	2	2	2	2
– utdelning	31	47	31	47
– realisationsvinst	54	36	54	36
– övrigt	6	7	6	7
Orealiserad värdeförändring finansiella instrument, verkligt värde	5	177	5	177
SUMMA	245	413	110	275
Varav jämförelsestörande poster				
– realisationsvinster	54	36	54	36
– orealiserad värdeförändring	5	177	5	177

NOT 7 – Finansiella kostnader	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Räntor	0	-1	-36	-25
Ränta finansiell leasing	0	-9	0	-9
Ränta på pensionsavsättningar	-2	-1	-2	-1
Pensionsmedel	0	0	0	0
- räntor	0	0	0	0
- realisationsförlust	0	0	0	0
- nedskrivning	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	-2	-2	-2	-2
SUMMA	-5	-13	-41	-37
Varav jämförelsestörande poster				
- realisationsförlust	0	0	0	0
- nedskrivning	0	0	0	0
- orealiserad värdeförändring	0	0	0	0

NOT 8 – Immateriella anläggningstillgångar	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	10	10	31	31
Inköp	0	5	0	6
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	10	15	31	38
Ingående ackumulerade avskrivningar	-5	-7	-17	-22
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-2	-3	-5	-5
Utgående ackumulerade avskrivningar	-7	-10	-22	-27
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-3	-3
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-3	-3
Utgående redovisat värde	3	6	7	9

NOT 9 – Materiella anläggningstillgångar	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	8 512	9 638	16 186	17 863
Inköp	212	189	473	208
Försäljningar	-13	-10	-58	-10
Utrangeringar	-37	-20	-37	-21
Överföringar	964	739	1 478	1 139
Utgående anskaffningsvärde	9 638	10 537	18 042	19 179
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 393	-3 682	-6 010	-6 212
Försäljningar	0	0	39	0
Utrangeringar	32	21	32	21
Överföringar	-5	0	-5	0
Årets avskrivningar	-315	-335	-475	-503
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 682	-3 996	-6 419	-6 694
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-37	-45
Försäljningar	0	0	-8	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-45	-45
Utgående redovisat värde	5 957	6 541	11 578	12 440
Redovisat värde vid årets början, leasingtillgångar hyresavtal	0	530	0	530
Förändring av bokfört värde leasingtillgångar hyresavtal	530	0	530	0
Avskrivningar leasingtillgångar hyresavtal	0	-34	0	-34
Redovisat värde vid årets slut, leasingtillgångar hyresavtal	530	496	530	496
Utgående redovisat värde	6 487	7 037	12 108	12 937
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	1 035	1 076	5 528	5 827
Inköp	97	85	244	230
Försäljningar	-2	-30	-3	-36
Utrangeringar	-25	-1	-25	-16
Överföringar	-28	10	82	75
Utgående anskaffningsvärde	1 076	1 139	5 826	6 079
Ingående ackumulerade avskrivningar	-667	-720	-3 356	-3 630
Försäljningar	0	0	0	5
Utrangeringar	27	21	27	36
Överföringar	5	0	13	0
Årets avskrivningar	-85	-86	-313	-311
Utgående ackumulerade avskrivningar	-720	-786	-3 630	-3 899
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-26	-48
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	-22	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-48	-48
Utgående redovisat värde	356	353	2 149	2 132

NOT 9 – Materiella anläggningstillgångar	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Redovisat värde vid årets början, leasingtillg. fordon	32	25	32	25
Förändring av bokfört värde leasingtillgångar fordon	0	2	0	2
Avskrivningar leasingtillg. fordon	-6	-6	-6	-6
Redovisat värde vid årets slut, leasingtillgångar fordon	25	22	25	22
Utgående redovisat värde	381	375	2 174	2 154
Övriga materiella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	1 379	1 140	2 021	1 448
Årets investeringar	719	505	988	1 139
Omklassificeringar	-940	-823	-1 544	-1 316
Utrangeringar	-18	-5	-18	-5
Utgående redovisat värde	1 140	817	1 448	1 266
Därav				
– grundskolor	104	129	104	129
– förskolor	48	29	48	29
– gymnasieskolor	237	0	237	0
– infrastruktur	196	196	196	196
– övrigt	555	463	571	912
SUMMA	8 008	8 230	15 730	16 356

NOT 10 – Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Aktier och andelar				
Halmstads Rådhus AB	982	1 007	0	0
– andelar	5	5	0	0
– aktieägartillskott	977	1 002	0	0
Kommuninvest	85	94	85	94
– andelskapital	85	94	85	94
Övrigt	4	4	4	4
Summa aktier och andelar	1 070	1 106	89	99
Långfristiga fordringar				
Föreningar	17	16	17	16
Övrigt	0	0	10	-30
Summa långfristig utlåning	17	16	28	-14
SUMMA	1 088	1 122	117	85

NOT 11 – Bidrag till infrastruktur	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Bidrag till Trafikverket Södra infarten				
Totalt bidrag	-	121	-	121
Akkumulerad upplösning	-	-25	-	-25
<i>varav årets upplösning</i>	-	-25	-	-25
SUMMA	-	96	-	96

Bidraget upplöses på 25 år.

NOT 12 – Förråd med mera	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Råvaror och förnödenheter	1	1	16	14
Elcertifikat och utsläppsätter	0	0	35	119
Exploateringsfastigheter	82	85	82	85
<i>Utgifter</i>	7	9	7	9
<i>Uttag bokfört värde</i>	-8	-8	-8	-8
<i>Omklassificeringar</i>	4	10	4	10
Exploateringsfastigheter utgående värde	85	96	85	96
SUMMA	86	97	136	228

NOT 13 – Fordringar	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Beräknad fordran kommunalskatt	0	62	0	62
Fordringar mot staten	315	273	315	274
Kundfordringar	35	41	103	134
Fordringar mot koncernbolag	95	107	0	0
– <i>kundfordringar</i>	23	44	0	0
– <i>koncernkonto</i>	43	54	0	0
– <i>övriga fordringar</i>	29	9	0	0
Övriga fordringar	151	154	352	398
SUMMA	595	637	770	867

NOT 14 – Kortfristiga placeringar	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Pensionsmedel				
Räntebärande värdepapper				
– Fonder				
<i>Robur – Ethica Obligationsfond</i>	154	0	154	0
<i>Robur – Realräntefond</i>	19	20	19	20
<i>Öhman – Företagsobligationsfond</i>	130	0	130	0
<i>Robur - Räntefond Kort Plus</i>	181	182	181	182
<i>Evli – Investment Grade</i>	88	88	88	88
<i>Evli – Short corporate bond</i>	52	53	52	53
<i>SPP Företagsobligationsfond B</i>	157	190	157	190
<i>Robur - Ethica Företagsobligationsfond</i>	67	67	67	67
<i>SPP Global Företagsobligationsfond Plus</i>	33	33	33	33
<i>Robur- Obligation B</i>	-	172	-	172
<i>SHB Företagsobligation</i>	-	196	-	196
– Strukturerade produkter	24	28	24	28
– Obligationer				
<i>Obligationer Nordea depå</i>	59	83	59	83
<i>Obligationer Swedbank depå</i>	63	44	63	44
Delsumma Räntebärande värdepapper	1 028	1 156	1 028	1 156
Aktier och andelar				
– Svenska aktier och andelar				
<i>Handelsbanken – Sverigefond Index</i>	298	365	298	365
<i>SPP Sverige Plus B</i>	214	290	214	290
– Utländska aktier och andelar				
<i>Handelsbanken – Global Indexfond Criteria</i>	161	187	161	187
<i>Robur – Småbolagsfond Global</i>	54	66	54	66
– Strukturerade produkter	37	44	37	44
Delsumma aktier och andelar	764	952	764	952
Alternativa placeringar	118	115	118	115
Likvida medel	56	10	56	10
Summa pensionsmedel	1 965	2 234	1 965	2 234
<i>Anskaffningsvärde vid periodens slut</i>	1 744	1 836	1 744	1 836
<i>Marknadsvärde vid periodens slut</i>	1 965	2 234	1 965	2 234
<i>Orealiserad kursvinst(+)/förlust(-)</i>	221	398	221	398
<i>Värdet förändring redovisad i periodens resultaträkning</i>	5	177	5	177
SUMMA	1 965	2 234	1 965	2 234

Placeringar av pensionsmedel gjordes initialt 1999 med 476 mnkr. Under 2019 har 624 mnkr överförts från kommunens övriga medelsplaceringar. Förändringen av anskaffningsvärde under 2021, 92 mnkr, består av tillgodoförda utdelningar och räntor 56 mnkr samt realisationsvinster uppgående till 36 mnkr.

Fonder, strukturerade produkter och obligationer har värderats till verkligt värde genom att värdepapperna har värderats till marknadsvärde vid balansdagen.

NOT 15 – Kassa och bank	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Bank	500	231	504	232
SUMMA	500	231	504	232

Kommunen har enligt avtal med bank en checkkredit på 500 mnkr som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället.

NOT 16 – Eget kapital	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Årets resultat	456	530	560	661
Ingående eget kapital	8 672	9 128	10 151	10 703
Resultatutjämningsreserv	635	635	635	635
Övrigt eget kapital	8 037	8 493	9 972	10 067
Övrigt*	-	-5	1	5
SUMMA	9 128	9 653	10 712	11 368

* Justering av eget kapital VA-verksamheten samt eget kapital Halmstads Fastighets AB

NOT 17 – Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2022
Specifikation – Avsatt till pensioner				
Särskild avtalspension/ålderspension	39	43	39	43
PA-KL pensioner	41	44	54	56
Pension till efterlevande	0	0	0	0
Överenskommelser om särskild avtalspension (ÖK-SAP)	4	4	4	4
Övrigt	0	0	0	0
Summa pensioner	85	90	98	102
Löneskatt	21	22	21	22
Summa avsatt till pensioner	105	112	118	124
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	3	3	3	3
Tjänstepersoner	0	0	0	0
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	114	105	126	118
Nya förpliktelser under året	-5	8	-2	8
– nyintjänad pension – förmånsbestämd ålderspension	0	0	3	0
– nyintjänad pension – särskild avtalspension	0	3	0	3
– nyintjänad pension – efterlevandepension	0	0	0	0
– nyintjänad pension – övrigt	2	5	0	5
Ränte- och basbeloppsuppräknings	3	1	4	2
Ändrad diskonteringsränta	0	0	0	0
Övrigt	-10	1	-9	0
Årets utbetalningar	-6	-5	-7	-5
Förändring av löneskatt	2	1	2	1
SUMMA AVSATT TILL PENSIONER	105	112	118	124
Aktualiseringsgrad (%)	99	99		
Överskottsfond	0	1		

NOT 18 – Andra avsättningar	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Redovisat värde vid årets början	62	64	420	428
Nya avsättningar	4	70	11	70
lansspråktaagna avsättningar	-2	-40	-2	-40
Outnyttjade belopp som återförts	0	-2	0	-35
Utgående avsättning	64	92	428	486
SUMMA	64	92	428	486
Andra avsättningar				
<i>Uppskjutna skatter</i>	0	0	332	361
<i>Bidrag till statlig infrastruktur</i>	0	30	0	30
<i>Återställande av mark vid avetablering paviljonger</i>	43	41	43	41
<i>Återställande av deponi</i>	12	12	42	42
<i>Juridisk tvist</i>	3	3	3	3
<i>Övriga avsättningar</i>	6	5	9	8

NOT 19 – Långfristiga skulder	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Lån i banker och kreditinstitut	300	300	4 155	4 060
Finansiell leasing	517	484	517	484
Delsumma	817	784	4 672	4 544

Den långfristiga skulden avseende finansiell leasing består av leasingbilar med avtalstid längre än tre år och fem hyresavtal som klassificerats som finansiell leasing enligt RKR.

Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Förutbetalda investeringsbidrag, ingående värde	155	155	252	455
Nya investeringsbidrag under året	6	2	203	28
Resultatförda investeringsbidrag	-6	-6	-9	-20
Summa investeringsbidrag	155	151	445	463
Förutbetalda anslutningsavgifter VA, ingående värde	130	150	130	150
Nya anslutningsavgifter under året	24	20	24	20
Resultatförda avgifter	-5	-5	-5	-5
Summa anslutningsavgifter	150	165	150	165
Delsumma	305	315	595	627
SUMMA	1 122	1 100	5 268	5 172
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta	0,10%	0,10%	0,75%	0,48%
Genomsnittlig räntebindningstid	2,3 år	1,3 år	2,0 år	1,9 år
Lån som förfaller inom:				
1 år (kortfristiga skulder)	-	-	850	1 045
2–3 år	300	300	2 045	2 250
4–5 år	-	-	1 310	1 410
6– år	-	-	800	400

NOT 19 – Långfristiga skulder	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Finansiella leasingavtal				
Totala minimileaseavgifter	24	597	24	597
Nuvärde minimileaseavgifter	24	521	24	521
– förfall inom 1 år	7	37	7	37
– förfall senare än 1 år men inom 5 år	17	140	17	140
– förfall senare än 5 år	0	344	0	344
Hysesavtal				
Totala hyreskostnad	1 151	301		
– förfall inom 1 år	157	112		
– förfall senare än 1 år men inom 5 år	427	173		
– förfall senare än 5 år	567	16		
Operationella leasingavtal				
Totala minimileaseavgifter	143	143	150	148
– förfall inom 1 år	73	73	75	74
– förfall senare än 1 år men inom 5 år	71	71	75	73
– förfall senare än 5 år	0	0	0	0

NOT 20 – Kortfristiga skulder	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Leverantörsskulder	267	267	420	523
Skulder mot koncernbolag	428	321	0	0
– leverantörsskulder	32	34	0	0
– koncernkonto	360	228	0	0
– övriga interimsskulder koncernbolag	36	60	0	0
Beräknad skuld kommunalskatt	141	0	141	0
Semesterlöneskuld, upplupna löner	312	333	333	356
Förtutbetalda hyror, tomträtter	12	12	69	83
Kortfristig del av leasingkund	37	37	37	37
Skuld till VA-kollektivet	0	5	0	5
Kortfristiga låneskulder	0	0	2 704	1 045
Pensionsskuld individuell del inkl skatt	168	160	168	160
Övriga skulder	460	560	685	748
SUMMA	1 826	1 694	2 674	2 956

NOT 21 – Panter och därmed jämförbara säkerheter	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Borgensförbindelser				
Halmstads Rådhus AB	4 705	4 805	0	0
Övrigt	1	1	1	1
Delsumma	4 706	4 806	1	1
Övriga ansvarsförbindelser				
Halmstads Energi och Miljö AB borgen för deponi	49	49	49	49
Fastigo	0	0	1	1
Delsumma	49	49	50	50
SUMMA	4 754	4 854	50	50

Kommunen har en beslutad borgensram uppgående till 4 870 mkr varav 4 854 mkr nyttjas.

Halmstads kommun har i december 2009 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och kommande förpliktelser. Samtliga kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Halmstads kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 mnkr och totala tillgångar till 518 680 mnkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 5 644 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 5 730 mnkr.

NOT 22 – Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Ingående ansvarsförbindelse	1 426	1 410	1 426	1 410
<i>Pensionsutbetalning</i>	-87	-90	-87	-90
<i>Ränte- och basbeloppsuppräknings</i>	44	25	44	25
<i>Sänkt diskonteringsränta</i>	0	0	0	0
Övrigt	27	30	27	30
Delsumma	1 410	1 375	1 410	1 375
Löneskatt	342	334	342	334
Utgående ansvarsförbindelse	1 752	1 709	1 752	1 709

NOT 23 – Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommun- koncernen 2020	Kommun- koncernen 2021
Avskrivningar	408	463	803	853
Upp-/Nedskrivningar	-5	-177	18	-177
Utrangeringar	28	12	29	13
Gjorda avsättningar	2	79	11	106
Återförda avsättningar	0	-2	0	-2
Övrigt	4	-26	22	-34
SUMMA	437	351	882	760

NOT 24 – Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommunkoncernen 2020	Kommunkoncernen 2021
Utbetalning av avsättningar för pensioner	-6	-5	-7	-5
Utbetalning av övriga avsättningar exkl bidrag till infrastruktur	-2	-1	-13	-1
SUMMA	-8	-6	-20	-6

NOT 25 – Poster som redovisas i en annan sektion	Kommunen 2020	Kommunen 2021	Kommunkoncernen 2020	Kommunkoncernen 2021
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-40	-34	-48	-34
SUMMA	-40	-34	-48	-34

NOT 26 – Resultat efter balanskravsjusteringar	Kommunen 2020	Kommunen 2021
Årets resultat enligt resultaträkning	456	530
Realisationsresultat	-98	-69
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-5	-177
Resultat efter balanskravsjusteringar	353	285

NOT 27 – Fördelning av kostnader, intäkter, fordringar och skulder – mnkr	Försäljning: Köpare	Försäljning: Säljare	Finans: Köpare	Finans: Säljare	Lån: Givare	Lån: Mottagare	Borgen: Givare	Borgen: Mottagare
Halmstads kommun	400	158	0	61	0	0	4 705	0
Halmstads Rådhus AB	5	5	59	32	3 864	0	0	4 705
Halmstads Fastighets AB	120	48	21	0	0	2 850	0	0
Halmstads Energi och Miljö AB ¹	24	170	7	0	0	548	0	0
Halmstads stadsnät AB	9	18	1	0	0	185	0	0
Hallands Hamnar Halmstad AB	27	0	1	0	0	52	0	0
Halmstads Flygplats AB	4	0	2	0	0	134	0	0
Destination Halmstad AB	7	2	1	0	0	5	0	0
Halmstad Business Incubator AB	1	0	0	0	0	0	0	0
AB Industristaden	3	11	1	0	0	90	0	0
Laholmsbuktens VA AB ²	74	260	0	0	0	0	0	0

¹ Inklusive Halmstads Energi och Miljö Nät AB

² Intresseföretag, 50 procent ägande

NOT 28 – Fördelning av ägartillskott, koncernbidrag och utdelning – mnkr	Ägartillskott: Givna	Ägartillskott: Mottagna	Koncernbidrag: Givna	Koncernbidrag: Mottagna	Utdelning: Givna	Utdelning: Mottagna
Halmstads kommun	26					80
Halmstads Rådhus AB	26	26		147	80	80
Halmstads Fastighets AB		26	32		29	
Halmstads Energi och Miljö AB ¹			135		48	
Halmstads stadsnät AB			25			
Hallands Hamnar Halmstad AB			16		4	
Halmstads Flygplats AB				22		
Destination Halmstad AB				32		
Halmstad Business Incubator AB				6		
AB Industristaden				0		

¹ Inklusive Halmstads Energi och Miljö Nät AB

NOT 29: Revisionskostnader

Den totala kostnaden för kommunrevisionen uppgår till 3 259 tkr år 2021, varav kostnaden för sakkunnigt biträde uppgår till 2 362 tkr. Kostnaden för räkenskapsrevision avseende granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning, uppgår till cirka 250 tkr, varav kostnaden för sakkunnigt biträde uppgår till 150 tkr.

Drift- och investeringsredovisning

ALLMÄNT

Den ekonomiska styrningen i Halmstads kommun sker huvudsakligen genom att kommunfullmäktige i planeringsdirektiv med budget anger finansiella mål för kommunkoncernen och kommunen, samt anvisar resurser till styrelser och nämnder för verksamhet och investeringar. Planeringsdirektiv med budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna.

Planeringsdirektiv med budget beslutas av kommunfullmäktige inför varje år, företrädesvis under juni månad. (Beslut om planeringsdirektiv med budget 2021 fattades i dock november.) Nämnder och styrelser upprättar därefter sina verksamhetsplaner inkluderande budget för sina ansvarsområden.

Utöver beslutet om planeringsdirektiv med budget styr kommunfullmäktige även den ekonomiska hanteringen i kommunkoncernen genom exempelvis riktlinjer och beslut om taxor.

KOMMUNEN

Driftbudget

I Halmstads kommun tilldelar kommunfullmäktige nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut.

Nettoanslagen beslutas av kommunfullmäktige per nämnd och anslagsområde. Tilläggsanslag under löpande budgetår beslutas i undantagsfall av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen fattar, på delegation från kommunfullmäktige, beslut om resultatbalansering. Kommunstyrelsen beslutar även om rutinmässiga fördelningar av exempelvis avtalsmässig lönekostnadsutveckling och lönepolitiska satsningar som initialt budgeteras i kommunen på gemensamma anslag. Ekonomin för den löpande verksamheten har en femårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande fyra åren utgör planeringsår.

Utifrån kommunfullmäktiges nettoanslag per anslagsområde fördelar nämnderna i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader, samt på de verksamheter och organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Nämnden får under året göra omdisponeringar inom anslaget, så

länge de inte påverkar kommunfullmäktiges nettoanslag för anslagsområdet.

Kommunfullmäktige har i riktlinje tagit beslut om resultatbalansering, det vill säga hur nämnders årliga positiva eller negativa budgetavvikelser ska hanteras. Kortfattat innebär riktlinjen budgetmässiga över- eller underskott som understiger 0,5 procent av den beslutade budgeten för anslagsområdet balanseras regelmässigt. Är det budgetmässiga över- eller underskottet större eller mindre än 0,5 procent, sker en avstämning mot mål, resultatmått med mera och hänsyn tas till även särskilda händelser utanför nämndens kontroll.

Investeringsbudget

I Halmstads kommun tilldelar kommunfullmäktige nämnderna investeringsanslag per anslagsområde och nämnd. I vissa fall knyts investeringsanslaget till enskilda investeringsprojekt. Andra investeringsprojekt är av ramanslagskaraktär för vissa investeringstyper, exempelvis för inventarier och transportmedel. Dessa ramar fördelar respektive nämnd i sin internbudget efter behov.

Investeringarna har i planeringsdirektiv med budget en femårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de fyra därefter följande åren utgör planeringsår. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt, vars planerade genomförandetid omfattar flera år, fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår.

Kommunfullmäktige har i riktlinje tagit beslut om ombudgetering, det vill säga hur nämnders årliga positiva eller negativa budgetavvikelser inom investeringsprojekt ska hanteras. Sammanfattningsvis innebär riktlinjen att det i princip regelmässigt sker ombudgeteringar mellan år så länge projektet pågår.

I Halmstads kommun tilldelar kommunfullmäktige nämnderna investeringsanslag per anslagsområde.

TILLÄGGSANSLAG, RESULTATBALANSERING OCH OMBUDGETERING

Under året har kommunfullmäktige beviljat tilläggsanslag på totalt 21 mnkr som påverkat nämndernas driftsbudget. Kommunstyrelsen har även i början av året beslutat om resultatbalanseringar om 47 mnkr.

I planeringsdirektiv med budget 2021–2025 uppgår verksamhetens nettokostnader 2021 till 6 192 mnkr. Efter beslut om tilläggsanslag, resultatbalansering och omdisponering uppgår nettokostnadsbudgeten till 6 218 mnkr.

I planeringsdirektiv med budget 2021–2025 uppgår nettoinvesteringarna 2021 till 970 mnkr. Efter ombudgeteringsbeslut på 620 mnkr uppgår nettoinvesteringsbudgeten till 1 591 mnkr.

TILLÄGGSANSLAG I PLANERINGSDIREKTIV MED BUDGET 2020, FINANSIERADE GENOM REDUKTION AV KOMMUNENS EGNA KAPITAL (MNKR)

Beslut	Kort beskrivning	Drift	Investering	Totalt	Nämnd	
2021-02-18	KS 2020/00187	Beslut med anledning av statligt stöd för hyresreduktioner på lokalhyra	1	0	1	Kommunstyrelsen
2021-02-18	KS 2019/00126	Tilläggsanslag för evakueringslokaler vid nybyggnation av grundskola Östergårdsskolan	11	0	11	Fastighetsnämnden
2021-03-31	KS 2020/00175	Åtgärder för drabbade branscher på grund av pandemi	8	0	8	Kommunstyrelsen
2021-12-14	KS 2006/00510	Tilläggsanslag och medfinansieringsavtal Stationsstaden	0	0	0	Kommunstyrelsen
Summa		21	0	21		

Tabell 21: Tilläggsanslag

Nämndernas budgetavvikelse

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder klarar av att bedriva verksamhet inom givna budgetramar. Av nämndernas driftredovisning, framgår att budgetavvikelsen är positiv och vid årets slut uppgår till 92 mnkr. I budgetavvikelsen ingår poster av jämförelsestörande karaktär: realisationsresultat från främst försäljning av fastigheter och tomträtter, 33 mnkr, och resultat från exploateringsverksamheten, 46 mnkr. Om dessa poster exkluderas, skulle budgetavvikelsen uppgå till endast 13 mnkr. Alla nämnder förutom fastighetsnämnden och socialnämnden uppvisar positiva budgetavvikelser. Till den sammanlagda positiva budgetavvikelsen bidrar relativt stora överskott inom barn- och ungdomsnämnden samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden. Notera att i nämndernas sammantagna resultat ingår merkostnader och minskade intäkter på cirka 40 mnkr netto som inte täckts av särskilda statsbidrag med anledning av pandemin exempelvis minskade intäkter för parkerings- och badverksamheten men främst extra personal och skyddsutrustning inom äldre- och omsorgsverksamheten.

AVVIKELSE FÖR DE FEM STÖRSTA NÄMNDERNA

mnkr	2019	2020	2021
Barn- och ungdomsnämnden	-14	37	34
Hemvårdsnämnden	13	35	1
Fastighetsnämnden	12	-10	-1
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-11	-9	14
Socialnämnden	1	25	-33

Tabell 22: De fem största nämndernas avvikelse från driftsbudgeten

Barn- och ungdomsnämnden, som såväl budget- som personalmässigt är kommunens största nämnd redovisar vid årsskiftet en positiv avvikelse uppgående till nästan +34 mnkr. Avvikelsen beror främst på färre antal barn i förskola, fritidshem och grundskola än budgeterat, +20 mnkr. Politiska satsningar i form av utökad budgetram 2021 har inte kunnat förbrukas fullt ut, då det föreligger svårigheter att rekrytera och bemanna tjänster. Verksamheterna har även haft svårt att rekrytera vikarier när frånvaron bland personalen varit hög. Trots att timlönekostnaderna har ökat jämfört med föregående år, har inte all frånvaro ersatts med vikarier, vilket bidrar till årets överskott.

Hemvårdsnämnden redovisar vid årets slut en positiv avvikelse på 1 mnkr. Den främsta budgetavvikelsen inom verksamheten är underskottet som hänförs till pandemin. Årets bruttokostnadsavvikelse uppgår till -49 mnkr, där merparten avser extra personal samt kostnader för skyddsmaterial. Den negativa budgetavvikelsen reduceras av ett överskott från äldreboendeverksamheten, +21 mnkr till följd av att beläggningen på boendena varit lägre än förväntat. En annan stor budgetavvikelse återfinns inom projektet "Heltid som norm". Anledningen till detta är att införandet framskjutits till maj avseende hemtjänst, och pausats i övriga verksamheter, +19 mnkr. Intäkterna för det nya hemsjukvårdsavtalet medför extra intäkter motsvarande +10 mnkr vilket ger en positiv avvikelse 2021.

Fastighetsnämndens resultat är -1 mnkr sämre än budget och den negativa budgetavvikelsen beror främst på intäktavvikelser till följd av tomma lokaler. Den negativa budgetavvikelsen uppvägs till viss del av att vissa av kostnaderna för evakueringslokaler och rivningar i byggprojekt inte förväntas uppstå förrän kommande år.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden uppvisar vid året slut en budgetavvikelse på +14 mnkr. Inom nämndens ansvarsområde återfinns ekonomiskt bistånd som har en negativ budgetavvikelse på -5 mnkr på grund av högre kostnader för försörjningsstöd än budgeterat. Övrig verksamhet uppvisar en positiv budgetavvikelse bland annat på grund av lägre lönekostnader och färre deltagare i arbetsmarknadsinsatser.

Socialnämnden uppvisar i år en negativ avvikelse på -33 mnkr. Underskottet kan främst hänföras till ökade behov inom individ- och familjeomsorgen i form av placeringar inom vården av barn och unga samt inom missbruksvården, -40 mnkr. Det ökade behovet av placeringar bedöms hänföras till pågående pandemi. En negativ budgetavvikelse finns också inom verksamheten avseende kostnader relaterade till pandemin, övertidsersättningar vid hög sjukfrånvaro och merkostnader för skyddsutrustning, -4 mnkr. Budgetunderskottet minskas genom vakanser och besparingar inom avdelningen boende och korttid samt förvaltningsövergripande funktioner.

Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper inom kommunen

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds, anslagsområde och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- Personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt i Halmstads kommun och uppgår 2021 till 40,20 procent av lönekostnaden.
- Kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde

och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har 2021 satts till 0,20 procent.

- El, i form av elkostnader och elskatt och övriga avgifter men exklusive moms och elnätsavgift. Halmstads kommun handlar all sin elförbrukning via mäklare på Nord Pool Spot men använder sig av ett internpris, 69 öre per kWh år 2021, som schablonmässigt belastar verksamheten beroende på förbrukning.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebering är exempelvis:

- Hyreskostnader: Internhyran sätts till anslagsområdet förvaltningsfastigheters självkostnad, där även kostnaden för schablonunderhåll ingår.
- Mat- och städkostnader: Debitering sker av servicekontoret till självkostnad, för den städning som genomförs och för den mat som förbrukas inom verksamheten.
- Transport/bil: Debitering sker av servicekontoret till självkostnad, för de fordon som används i verksamheten.
- It-relaterade kostnader.

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter, och utgifter för egen anläggningspersonalens timkostnader. Investeringsredovisningen påförs också interna maskinkostnader, beräknade till maskinernas timkostnader.

All kommunkoncernintern fakturering sker utan vinstpåslag, det vill säga till så kallad självkostnad.

BOLAGEN

Bolagen tillhörande Halmstads kommunkoncern styrs genom att årliga ägardirektiv fastställs av kommunfullmäktige. För att de kommunala bolagen ska vara långsiktigt ekonomiskt uthålliga, och behålla sitt värde för skattebetalarna, behöver bolagens tillgångar inte bara skyddas reellt utan även ge avkastning. Av denna anledning så ställs avkastningskrav på vissa av kommunens bolag, medan andra bolag erhåller koncernbidrag. Enligt ägardirektiven beräknas avkastning som ett genomsnittligt värde de senaste fem åren. För Halmstads fastighets AB, Halmstads Energi och Miljö AB, Halmstads stadsnät AB och Hallands Hamnar Halmstad AB är den procentuella avkastningen styrande för bola-

gets affärsplan och budget. Bolagens ägardirektiv påverkar följaktligen bolagens budget, som fastställs i samband med kommunfullmäktiges beslut om planeringsdirektiv med budget. Planeringshorisonten för bolagen är likt kommunens förvaltningar också femårig. Det första året utgör budgetåret, och de fyra därefter följande åren planeringsår.

Bolagens investeringar och deras finansiering regleras genom att kommunfullmäktige för varje bolag årligen beslutar om en investeringsram, samt om ett gemensamt lånetak för kommande budgetår.

Reglerna gällande resultatbalansering och om-budgetering för kommunens förvaltningar är även tillämpliga på kommunens helägda bolag. Bedömning av detta sker årligen i samband med Halmstads Rådhus AB:s första styrelsemöte. Avseende bolag med angivna procentuella avkastningskrav gäller annan princip, angivet i respektive ägardirektiv.

EXPLOATERINGSREDOVISNING

Med markexploatering avses åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier.

Halmstads kommun har under 2021 haft flera detaljplaner och projekt igång för att bemöta det tryck som finns på bostadsmarknaden samt efterfrågan på verksamhetsmark.

Kommunens exploateringsverksamhet omfattar tre områden: bostäder, industri och övrigt. Det är en viktig verksamhet som sörjer för att förse kommunen med nya bostäder, verksamhetsmark för att skapa nya arbetstillfällen och övrig mark för att utveckla stadens allmänna intressen vidare. Processen startar med att politiken godkänner start av detaljplaneläggning, när sedan detaljplanen vinner lagakraft startar genomförandeprocessen. Om kommunen äger marken avslutas processen med markanvisningar eller tomtförsäljningar. Om marken ägs av privat exploatör och där finns allmänplatsmark som ska byggas ut så avslutas processen med reglering av exploateringsavtal.

Exploateringsverksamheten

Kommunens exploateringsverksamhet redovisas i enlighet med rekommendationer över både investerings- och driftredovisningen. Verksamheten är ofta svår att planera och budgetera för då bland annat överklaganden, förändrad efterfrågan på mark och oväntade markförhållanden påverkar både tidplan och resultat. Under året har ett par projekt fått ändrade förutsättningar vilket har gjort att dessa har behövt planeras om eller senareläggas till andra år.

RESULTATRÄKNING

tkr	2021
Intäkter för sålda tomter	54 116
Omkostnader för sålda tomter	-7 718
Resultatpåverkan	46 398

Tabell 23: Exploateringsverksamhetens påverkan på kommunens resultat

Årets resultat för exploateringsverksamheten uppgår till 46 mnkr där intäkter från sålda tomter uppgår till 54 mnkr och tillhörande omkostnader uppgår till 8 mnkr. Merparten av försäljningarna har skett inom områdena Kistinge industriområde, Ranagård, Getinge industriområde och Flygaregatan. Dessa projekt står för totalt cirka 39 mnkr av årets resultat.

BALANSRÄKNING

tkr	2021
Ingående värde exploateringsfastigheter	85 031
Uppbyggnad under året	8 935
Uttag/försäljning under året, bokfört värde	-7 718
Omklassificeringar under året	9 662
Utgående värde exploateringsfastigheter	95 910

Tabell 24: Exploateringsverksamhetens påverkan på kommunens balansräkning

Under året har utgifter för iordningställande av mark för framtida försäljning förts till balansräkningen med nästan 11 mnkr netto, vilket ger ett utgående värde på cirka 96 mnkr för verksamhetens exploateringsfastigheter.

Exploateringsverksamheten omfattar också utbyggnad av allmän plats inom de områden som exploateras och dessa investeringar samfinansieras till viss del med områdets exploatörer. Erhållna exploateringsersättningar under året uppgår till nästan 9 mnkr.

Markinvesteringar

Exploateringsverksamheten består även av strategisk försäljning och förvärv av mark. Under året förvärvades fastigheter för exploatering, främst i Trönninge och Larsfrid, till ett värde av drygt 22 mnkr. Samtidigt fick verksamheten in intäkter om cirka 37 mnkr från fastighetsförsäljningar, främst avseende tomträtter.

DRIFTRÉDOVISNING Kommunen (mnkr)	Netto- kostnad 2020	Budget- avvikelse 2020	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto- kostnad 2021	KF- budget 2021	Tilläggs- anslag/ resultat- balans* 2021	Omdis- ponering 2021	Budget 2021	Budget- avvikelse 2021
Kommunstyrelse/ gemensam adm. m.m										
Kommunfullmäktige	-14	2	0	-15	-15	-15	0	0	-15	1
Kommunstyrelse	-23	5	-6	-21	-27	-24	-10	7	-28	2
Kommunledning	-113	12	107	-206	-99	-149	0	35	-114	15
Samhällsbyggnad	29	39	158	-146	12	-16	-1	-2	-19	31
Färdtjänst och kollektivtrafik	-50	11	3	-51	-49	-57	0	0	-57	8
VA-verksamhet	-5	2	157	-174	-17	-8	0	0	-8	-10
SUMMA	-175	71	419	-614	-195	-270	-11	40	-241	46
Byggnadsnämnd	-1	0	0	-1	-1	-1	0	0	-1	0
Servicenämnd										
Servicekontor	-32	0	44	-72	-28	-29	0	-2	-31	3
Valförrättning	0	0	0	-3	-2	0	0	0	0	-2
FM- och måltidsservice	13	13	428	-418	10	0	0	0	0	10
IT-service	4	4	144	-144	0	1	0	0	1	-1
Kommuntransport	1	0	70	-66	3	-1	0	0	-1	4
SUMMA	-14	18	685	-702	-17	-29	0	-2	-32	14
Fastighetsnämnd										
Förvaltningsfastigheter	-2	0	728	-745	-17	-11	-13	0	-24	6
Övrig fastighetsförvaltning	-9	-10	31	-40	-10	-2	0	0	-2	-8
SUMMA	-10	-10	759	-786	-27	-13	-13	0	-26	-1
Teknik- och fritidsnämnd	-261	8	87	-369	-282	-278	0	-7	-285	3
Kulturnämnd	-128	1	15	-148	-133	-129	-1	-3	-133	0
Barn- och ungdomsnämnd										
Grundskola och barnomsorg	-2 192	37	312	-2 561	-2 249	-2 203	-12	-66	-2 281	32
Kulturskola	0	0	7	-36	-28	-28	0	-2	-30	1
SUMMA	-2 192	37	319	-2 597	-2 277	-2 231	-12	-68	-2 311	34

DRIFTREDOVISNING Kommunen (mnkr)	Netto- kostnad 2020	Budget- avvikelse 2020	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto- kostnad 2021	KF- budget 2021	Tilläggs- anslag/ resultat- balans* 2021	Omdis- ponering 2021	Budget 2021	Budget- avvikelse 2021
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd										
Ekonomiskt bistånd	-78	-15	3	-81	-77	-72	0	0	-72	-5
Arbetsmarknad, omsorg och utbildning	-644	6	212	-901	-690	-678	-4	-26	-708	19
Summa	-722	-9	215	-982	-767	-751	-4	-26	-781	14
Socialnämnd	-770	25	142	-1 016	-874	-796	-8	-37	-841	-33
Hemvårdsnämnd	-1 207	35	283	-1 594	-1 311	-1 258	-9	-45	-1 312	1
Bygg- och miljönämnd	-41	12	56	-101	-45	-39	-8	-9	-55	10
Räddningsnämnd	-78	2	14	-96	-82	-81	0	-3	-85	3
SUMMA	-5 599	189	2 993	-9 004	-6 012	-5 875	-67	-161	-6 103	92
Övrig kommungemensam verksamhet			331	-407	-75	-316	0	202	-114	39
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-5 599	189	3 324	-9 411	-6 087	-6 192	-67	41	-6 218	131

*Resultatbalansering, -47 mnkr samt tilläggsanslag, -21 mnkr.

Halmstads Rådhus AB-koncernen (mnkr)	Resultat 2020	Budget- avvikelse 2020	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Resultat efter finansnet. 2021	Budget 2021	Budget- avvikelse 2021
Halmstads Rådhus AB	25	6	5	30	35	28	7
Halmstads Fastighets AB	195	53	897	-708	189	279	-90
Halmstads Energi och Miljö AB	83	-54	1 148	-1 022	126	121	5
Halmstads stadsnät AB	33	5	140	-114	26	27	-1
Hallands Hamnar Halmstad AB	15	-1	175	-159	16	16	0
Halmstads Flygplats AB	-13	7	27	-49	-22	-28	6
AB Industristaden	7	6	12	-12	0	0	0
Destination Halmstad AB	-33	12	7	-38	-32	-44	13
Halmstad Business Incubator AB	-6	2	4	-10	-6	-8	2
SUMMA	305	36	2 415	-2 081	333	392	-59

INVESTERINGSREDOVISNING Kommunen (mnkr)	Netto- investe- ringar 2020	Inkomster 2021	Utgifter 2021	Netto- investe- ringar 2021	KF-budget 2021	Tilläggs- anslag/ ombud- getering* 2021	Omdis- ponering 2021	Budget 2021	Budget- avvikelse 2021
Kommunstyrelse/ gemensam adm. m.m									
Kommunledning	0	0	0	0	-1	0	0	-1	1
Samhällsbyggnadskontor	-41	37	-24	12	-45	0	0	-45	57
VA-verksamhet	-96	20	-119	-99	-110	0	0	-110	11
Summa	-137	56	-143	-87	-156	0	0	-156	69
Byggnadsnämnd	0	0	0	0	0	-1	0	-1	1
Servicekommitté									
Servicekontor	-6	0	0	0	-3	3	0	0	0
FM- och måltidsservice	-2	0	-2	-2	-7	0	0	-7	5
IT-service	-30	0	-43	-43	-45	-5	0	-50	7
Kommuntransport	-4	12	-10	2	-14	0	0	-14	16
Summa	-41	12	-55	-43	-69	-2	0	-71	28
Fastighetsnämnd									
Förvaltningsfastigheter	-512	0	-342	-341	-379	-256	0	-635	294
Övrig fastighetsförvaltning	0	0	-20	-20	-39	-21	0	-60	40
Summa	-512	0	-362	-361	-418	-277	0	-695	334
Teknik- och fritidsnämnd	-211	2	-188	-186	-291	-269	0	-559	373
Kulturnämnd	-2	0	-2	-2	-2	-1	0	-3	1
Barn- och ungdomsnämnd									
Grundskola och barnomsorg	-21	0	-13	-13	-8	-52	0	-60	46
Kulturskola	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa	-21	0	-14	-14	-8	-52	0	-60	46
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd									
Arbetsmarknad, omsorg och utbildning	-15	0	-10	-10	-8	-6	0	-14	4
Summa	-15	0	-10	-10	-8	-6	0	-14	4
Socialnämnd	0	0	-2	-2	-1	-2	0	-3	0
Hemvårdsnämnd	-2	0	-3	-3	-3	-2	0	-5	1
Miljönämnd	-2	0	0	0	-3	-2	0	-4	4
Räddningsnämnd	-3	0	-5	-5	-12	-8	0	-20	15
SUMMA	-948	70	-785	-714	-970	-620	0	-1 591	876

I investeringsredovisningen 2021 exkluderas utgifter för finansiell leasing uppgående till 2 mnkr.

Investeringsbidrag från statliga och regionala aktörer uppgående till 2 mnkr samt anslutningsavgifter för VA uppgående till 20 mnkr redovisas bland investeringsinkomsterna 2021.

*Ombudgetering, -620 mnkr samt tilläggsanslag, 0 mnkr.

INVESTERINGSREDOVISNING Halmstads Rådhus AB-koncernen (mnkr)	Netto- investeringar 2021	Inkomster 2021	Utgifter 2021	Netto- investeringar 2021	Budget 2021	Budget- avvikelse 2021
Halmstads Rådhus AB	0	0	0	0	0	0
Halmstads Fastighets AB	-207	27	-449	-422	-540	118
Halmstads Energi och Miljö AB	-203	1	-247	-246	-300	54
Halmstads stadsnät AB	-76	0	-58	-58	-61	3
Hallands Hamnar Halmstad AB	-10	0	-6	-6	-43	36
Halmstads Flygplats AB	-4	0	-11	-11	-37	27
AB Industristaden	17	0	0	0	-1	1
Destination Halmstad AB	0	0	-3	-3	-5	1
Halmstad Business Incubator AB	0	0	0	0	-1	1
SUMMA	-483	28	-775	-747	-987	240

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder samt genom utsedda lekmanarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse 2021”.

- Vi bedömer att styrelse, nämnder och beredningar i Halmstads kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

- Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

- Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

- Vi bedömer att utfallet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Av de finansiella målen för år 2021 är samtliga mål uppfyllda. Detta utifrån både kommun- och ett koncernperspektiv.

- Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges mål för verksamheten. Av fullmäktiges totalt sju mål bedöms endast för fyra av målen att en förflyttning sker i linje med önskade effekter. Resterande tre mål sker delvis en förflyttning i linje med önskade effekter.

- Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, kommunens nämnder och gemensamma nämnder, beredningar samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

- Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för år 2021.

Halmstad den 7 april 2022

Jan Olof Johansson

Peter Nofors

Ann-Charlotte Westlund

Kerstin Persson

Birgitta Larsson

Lennart Eriksson

Martin Bagge

Göran Ericsson

Ludvig Andersson

Björn Ericson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna: *Revisorernas redogörelse för år 2021, De sakkunnigas rapporter under året, Granskningsrapporter lekmanarevisorererna kommunala bolagen, Revisionsberättelser kommunala bolagen.*

Halmstads kommun
Box 153, 301 05 Halmstad
035-13 70 00, direkt@halmstad.se
www.halmstad.se

Omslagsfoto: Patrik Leonardsson
Övriga foton av: Patrik Leonardsson, Hallandsposten,
Anders Andersson, Joakim Leihed, Patrik Ljungman
(Oh My), Stephan Bozic, Elin Bryngelsson Lidestedt
(Getinge), Thomas Johansson (Vinnalt Foto) samt
medarbetare inom Halmstads kommun.

